# ATA YURDUNUZA HOŞ GELDİNİZ, SAYIN TURGUT ÖZAL !

*Туркия Республикаси Президенти Турғут Ўзол бошчилигидаги Туркия давлат делегацияси бугун Ўзбекистон Республикасига расмий дўстона ташриф буюради. Турғут Ўзол мустақил Ўзбекистонга биринчи марта расмий сафар қилмоқда. Президентимиз Ислом Каримов мамлакатимиз истиқлолидан кейин биринчи чет эл сафарини Туркиядан бошлаган эди.*

*Ўзбекистон халқи олий даражадаги меҳмонни мубораклаб этиб, ушбу ташриф икки мамлакат ва халқ ўртасидаги дўстлик ришталарини мустаҳкамлаш учун янги шарт-шароитлар яратишига умид боғлайди.*

*Марҳабо, қадрдон Турғут оға! Ота юртингизга хуш келибсиз, азиз меҳмон!*

*Ватан севмак иймондандур!*

# ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

*Газетага 1918 йил 21 июнда «Иштирокиюн» номи билан асос солинган*

*Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси*

1993 йил 4 апрель, якшанба

Нархи: 10 сўм

№ 58—59 (21.409—21.410).

**Ислом КАРИМОВ**

Ўзбекистон Республикаси Президенти:

**Биз ўз йўлимизни танладик ва ундан қайтмаймиз. Биз Туркия билан мустаҳкам ҳамкорликда ана шу йўлдан бораверамиз.**

**Турғут ЎЗОЛ**

Туркия Республикаси Президенти:

**Ислом Каримов жанобларининг Туркия жумҳуриятига биринчи ташрифи турк-ўзбек сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларини янада кенгайтиришга кўмаклашади.**

## ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

**Жиззах. (З апрель, «Ўзбекистон овози»нинг махсус мухбирлари хабар қилишади).** Бугун бу ерда халқ депутатлари вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди.

Эркин Турсунов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан вилоят ҳокими вазифасидан озод этилди. «Ўзмевасабзавотузумсаноати» концерни раиси бўлиб ишлаб келаётган Алишер Тошкенбоев вилоят ҳокими, Жиззах шаҳар ҳокими бўлиб ишлаб келаётган Аҳмад Соатов вилоят ҳокимининг биринчи муовини этиб тасдиқланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов сессияда нутқ сўзлади. Жиззах вилоятининг порлоқ истиқболи, ички резервлари ҳақида батафсил сўз юритилди. Айни пайтда сўнгги йилларда бир қанча имкониятлар бой берилганлиги, ички резервлардан тўла ва самарали фойдаланилмаётгани таъкидланди. Сессияда тўғри ўтказилганидек, халқ хўжалигининг етакчи тармоқлари, айниқса қишлоқ хўжалиги, унинг зарбдор тармоғи чорвачиликни ривожлантириш вилоятда талаб даражасида эмаслиги кузатилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳаётбахш фармонларини тўла амалга ошириш учун етарли чора-тадбирлар кўрилмагани ҳам воҳада ижтимоий-сиёсий вазиятнинг бир қадар таранглашувига олиб келди. Савдо, маиший хизмат соҳаларида тартиб ўрнатиш, айниқса уюшган жиноятчиликка қарши курашда ҳамма жойда ҳам бирдай собитқадамлик сезилмади. Республика Президенти Жиззах вилояти меҳнаткашлари бугунги кун талаблари асосида иш юритиб, кескин бурилиш ясашларига ишонч билдирди.

Сессияда Пахтакор тумани ҳокими Ўктам Олимов, меҳнат фахрийси Зокир Санақулов, Мирзачўл тумани ҳокими Бегим Сериков, Ғаллаорол туманидаги «Зарбулоқ» давлат хўжалиги бригадаси бошлиғи Ҳабибулло Мамасолиев, Фориш тумани ҳокими Эркин Қозоқов ва бошқалар сўзга чиқишди.

Сессия ишида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси М. Б. Умурзоқов иштирок этдилар.

**Ш. ЖАББОРОВ,**
**Б. САТТОРОВ.**

## ФАБРИКАГА ТАШРИФ

Жумҳуриятимиз шаҳар ва қишлоқларида, меҳнат жамоаларида Наврўз байрами тантаналари давом этаётир.

3 апрель куни республика Президенти Ислом Каримов Жиззахдаги пайпоқ тўқув фабрикасида ўтказилган ана шундай шодиёнада иштирок этди. У корхона жамоасини баҳор байрами билан табриклади. Фабриканинг иш фаолияти ва меҳнаткашларга яратилган шароит билан танишди. Бу ерда 20 хилдан зиёд харидоргир маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Тайёрланаётган маҳсулотлар нафақат республикамиз, балки ҳамдўстлик мамлакатларидаги истеъмолчиларга ҳам манзур бўлмоқда.

Корхонага ташриф чоғида Республика Президентига Вазирлар Маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси М. Б. Умурзоқов, вилоят ҳокими А. Тошкенбоев ҳамроҳлик қилди.

**(ЎзА).**

## ҲАМКОРЛИК—МАНФААТЛАР МУШТАРАКЛИГИ

Илгари хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1 апрель куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Малайзия Бош вазири Маҳатҳир бин Муҳаммадни қабул қилди. Қабул маросимидан сўнг Президент Ислом Каримов ва Бош вазир Маҳатҳир бин Муҳаммад мухбирлар билан суҳбатлашишди.

Ислом Каримов малайзиялик меҳмонларни қутлар экан, Ўзбекистон ҳукумат делегациясининг ўтган йили июнь ойида Малайзияга расмий сафари чоғида эришилган аҳдлашувлар, имзоланган ҳужжатлар дастлабки самаралар бера бошлаганини таъкидлади. Эндиликда Малайзия ҳукумат делегацияси республикамизга ташриф буюриб, Ўзбекистон раҳбарияти билан музокаралар ўтказгани муносабатларимиз тарихида янги саҳифалар очади. Зеро, бу давр талабидир. Ўзбекистон ва Малайзия ўртасида ўзаро ахборот алмашиш ҳамда ўзаро манфаатли ҳамкорликни бундан буён ҳам давом эттириш тўғрисида битим ва яхши ният протоколи имзоланди. Бу ҳужжатлар икки мамлакат ўртасида қўшма корхоналар қуриш, электроника, телефонлаштириш, пальма ёғи ва пахта ёғи ишлаб чиқариш соҳасида ҳамкорлик қилишни назарда тутади. Шунингдек, Малайзиянинг «Петролиум» компанияси ҳамда Ўзбекистоннинг нефть ва газ саноати концерни ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга имкон беради.

Малайзия ҳукумати бошлиғи жаноб Маҳатҳир бин Муҳаммад Ўзбекистон раҳбариятига самимий меҳмондўстлиги учун миннатдорчилик билдирди. Иқтисодий ва савдо-сотиқ соҳасида имзоланган ҳужжатларга катта баҳо берди. Малайзия

**(Давоми учинчи бетда).**

*• ЎЗБЕКИСТОНГА ТАШРИФИ МУНОСАБАТИ БИЛАН •*

## Туркия Республикаси Президенти Турғут ЎЗОЛ жаноби олийлари

Туркиянинг саккизинчи Президенти бўлмиш Турғут Ўзол 1927 йили Малатия шаҳрида туғилган. 1950 йили Истамбул техника дорилфунунини тугаллаган, ихтисоси — электрмуҳандис. 1952 йили АҚШда амалий иқтисодиёт бўйича малакасини оширган. Ундан сўнг Туркияга қайтиб, электр ишларини ўрганиш бошқармаси бош мудирининг ўринбосари бўлиб ишлаган ва Туркияни электрлаштириш режаларини, жумладан, Хирфанли ва Кемер ҳидроэлектр станцияси ҳамда Демиркопру тўғонини лойиҳалаш ва ўрганиш соҳасида ишлади.

1960—1961 йиллари ҳарбий хизматни ўташ чоғида Т. Ўзол миллий мудофаа вазирлигининг илмий маслаҳат кенгашида вазифадор бўлди. Давлат режалаш ташкилотини таъсис қилишда иштирок этди. Айни вақтда Яқин Шарқ техника дорилфунунида маърузалар ўқиди.

Т. Ўзол Кебан тўғони ва ҳидроэлектр станцияси лойиҳасини тайёрлашда ва пул билан таъминлашда асосий ролни ўтади. У Босфор кўприги, Қора денгиз мис мажмуаси, Сейдишеҳар алюминий мажмуаси ва Истамбулдаги Амборли электр станцияси лойиҳаларини тузишда ҳам қатнашди.

1967—1971 йиллари Турғут Ўзол Бош вазир ҳузуридаги техникавий маслаҳат кенгаши аъзоси, шунингдек давлат режалаш ташкилоти котибининг ўринбосари бўлиб ишлаган. У Туркия саноати, қишлоқ хўжалиги ва экспортини ривожлантириш асослари ва рағбатлантириш сиёсатини ишлаб чиқиб, амалга оширди. Т. Ўзол минтақавий ҳамкорлик ва тараққиёт кенгаши ҳамда Европа иқтисодий ҳамжамияти иқтисодий, молия ва кредит кенгаши, мувофиқлаштириш кенгашининг раиси бўлган.

1971—1973 йиллари жаҳон банкининг махсус масалалар бўйича маслаҳатчиси бўлиб, турли саноат ва кончилик лойиҳалари ҳамда ривожланаётган мамлакатлар кончилик ишлари сиёсати билан шуғулланган. Туркияга қайтгач, у турли муассасаларда ишлади ва 1979 йилнинг охирида Бош вазирнинг ёрдамчиси этиб тайинланди. Бир вақтнинг ўзида у давлат режалаш ташкилоти котибининг ўринбосари вазифасини бажарди.

Бош вазир девонида Т. Ўзол асосан иқтисодий масалалар билан шуғулланди. У Туркиянинг халқаро иқтисодий алоқаларини ҳам амалга оширди. 1980 йил 12 сентябрда Бош вазирнинг иқтисодий ишлар бўйича ўринбосари этиб тайинланди. У бу вазифадан 1982 йили бўшади. 1983 йили Она Ватан партиясини таъсис этиб, ўша йили бўлиб ўтган умумий сайловда Туркия Бош вазири этиб сайланди. 1987 йилги умумий сайловда Она Ватан партиясининг ғалаба қозониши муносабати билан ҳокиматга иккинчи муддатга сайланди.

1989 йил 31 октябрда Турғут Ўзол Туркия Миллат мажлиси тарафидан Туркия Республикасининг саккизинчи Президенти этиб сайланди ва 1989 йилнинг 9 ноябридан вазифасини бажаришга киришди.

Турғут Ўзол иқтисодиёт ва техникага оид турли масалалар юзасидан бир неча илмий маърузалар қилди. У француз ва инглиз тилларида чоп этилган «Туркия Европада» китобининг муаллифи ҳамдир.

Т. Ўзол инглиз ва француз тилларини билади.

У оилали, уч фарзанди бор.

**Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги матбуот шўъбаси.**

## *Вулқон ЧЎТУР:* ОЛИЙ ЭҲТИРОМ НАМУНАСИ

**(ТУРКИЯ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ БИЛАН СУҲБАТ).**

Жаҳон ҳамжамиятидаги етук мамлакат — Туркия Республикасининг Президенти Турғут Ўзал давлат расмий сафари билан якшанба куни мустақил Ўзбекистон диёрига қадам қўяди. Шу муносабат билан бу тарихий сафарга тайёргарлик ва давлатларимиз байроқлари ҳамда дўстлигимизни шарафловчи шиорлар катта-катта майдонларга қўйилганлиги кишида ғурур ва ифтихор ҳисларини уйғотади.

Президентимиз Турғут Ўзол бошчилигидаги делегация 200 кишидан иборат бўлиб, унинг сафида расмий ҳайъат, бундан ташқари ишбилармонлар гуруҳи, давлат ва хусусий телевидение ходимлари ҳамда журналистлар, қатор газета ва журналлар мухбирлари бор. Делегация кечқурун Ўзбекистон томони билан музокараларни бошлайди, душанба куни ҳам бўладиган музокараларда бир қатор зарур ҳужжатлар имзоланиши кўзда тутилмоқда. Турғут Ўзол сафари чоғида Самарқанд ва Бухоро шаҳарларини зиёрат этиш нияти бор. Туркия давлатининг бошлиғи Марказий Осиё жумҳуриятлари бўйлаб сафарини Ўзбекистон диёридан бошлаётганлиги бежиз бўлмай, балки мустақил Ўзбекистон Республикаси халқига, унинг Президенти жаноб Ислом Каримов шарафига кўрсатилаётган юксак ҳурмат ва эҳтиром белгисидир.

Ўзбекистон Республикаси мустақилликни эълон қилиши билан жаҳондаги кўпгина мамлакатлар ўртасида уни биринчи бўлиб таниган, чин азалий қардошлик ва дўстлик қўлини чўзган ҳам Туркия Республикасидир. Ўзбекистон тупроғида ўзининг биринчи элчихонасини очган ва яқин иқтисодий алоқаларни кенг кўламда бошлаб юборган ҳам Туркиядир.

Элчихонамиз ўтган йили 28 апрель куни тантанали вазиятда очилди. Унда Туркия Республикасининг Бош вазири Сулаймон Демирэл қатнашуви, Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов ва бошқа раҳбарларнинг иштирок этиши турк ва ўзбек халқлари узоқ асрлардан буён қондош ва жондош эканлиги, бундан буён янада жипслашувимиз, фикрларимиз ва ғояларимиз муштараклигини ёрқин намоён этди.

Ўзбекистон давлати Туркия элчихонаси учун ҳар томонлама қулай ва яхши бино ажратиб берганлигидан беҳад мамнунмиз. Ҳозир биз бу ерда қизғин ишлаб турибмиз ва айни пайтда таъмирлаш ишларини ҳам олиб боряпмиз. Келгусида бу бино гўзал масканга айланади.

Туркия ва Ўзбекистон ўртасидаги алоқаларимиз ҳар томонлама ривожланиб бормоқда. Биргина олий ва ўрта таълим соҳасини олиб кўрайлик. Ўзбекистонлик 2 минг йигит-қиз Туркия ўқув юртларида таълим олишмоқда. Уларнинг пухта билим эгаллашлари ва яхши яшашлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Айни чоғда эса Туркия ёшлари ҳам Ўзбекистон олий ўқув юртларида таҳсил олишмоқда.

Сиёсий ва иқтисодий соҳалардаги алоқаларимиз равон йўлга тушиб олган. Давлат йўли билан ва хусусий тарзда ҳам ҳамкорлик ва тижорат корхоналари ишлаб турибди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Туркия билан бузилмас дўстлик алоқаларини ўрнатишда катта куч-ғайрат сарфламоқда. Муҳтарам дўстимизнинг қалбини чулғаб олган бир олам пок ниятлар яқин орада — келгуси йилларда ўзбек халқи бахт-саодати учун катта-катта самаралар беришига ишонаман. Ислом Каримов Ўзбекистон Республикасининг истиқлоли ва айни пайтда Туркия билан қардошлик алоқаларимизнинг ҳам бош меъморидир.

# „ТУРК МЎЪЖИЗАСИ“НИНГ ОТАСИ

**ТУРКИЯ ҳақида гап кетганда, аввало, бу мамлакат ҳаётидаги ўзига хос икки хусуниятга эътибор берилади. Биринчидан, у йигирманчи асрнинг дастлабки чорагида давлатни идора этишнинг Европа мамлакатларида қарор топган меъёрларини «импорт» қила бошлади. Иккинчидан, Туркия саксонинчи йиллардаги муваффақиятли ислоҳотлар туфайли қолоқ аграр индустриал мамлакатдан «Яқин Шарқ Японияси» деб таърифланаётган индустриал-аграр давлатга айланди. Бунда мамлакатнинг саккизинчи Президенти Турғут Ўзолнинг катта ҳиссаси бор.**

Дарвоқе, «Аллоҳ нефть билан сийламаган» Туркия иқтисодиётини оёққа турғизиш учун саноатни ривожлантириш зарурлигини Истанбул техник дорилфунунини битирган мутахассисдан кўра ким ҳам яхшироқ биларди? Боз устига, бўлғуси Президент Америка Қўшма Штатларидаги Умумжаҳон банкида икки йил хизмат қилган бўлса. Сўнгра у Туркияни ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришнинг биринчи беш йиллик режасини ишлаб чиқишда иштирок этди. 1979 йилда Туркия Бош вазирининг иқтисодий масалалар бўйича маслаҳатчиси этиб тайинланди. Ўша йиллари мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришнинг «1980 йил 24 январь қарорлари» номли дастурини ишлаб чиқди. Аввал Бош вазир (1983—1989 йиллар) ва кейинчалик Президент (1989 йилдан буён) сифатида ўзи раҳбарлигида ишлаб чиқилган иқтисодий, тараққиёт дастурини амалга ошира бошлади.

Ҳарбий тўнтаришлар, сиёсий партиялар ўртасида ҳокимият учун аёвсиз курашлар оқибатида вужудга келган танглик олтмишинчи йилларда бошланиши мўлжалланган иқтисодий ислоҳотларни йигирма йил ортга суриб юборган эди. Давлат хазинасидаги сурункали камомад, катта миқдордаги ташқи қарз, пулнинг ҳалокатли қадрсизланиши, саноати ривожланган мамлакатлар билан Туркия ўртасида бўладиган савдо-сотиқ ишларидаги салбий сальдо республикани сиёсий ва молиявий жиҳатдан жар ёқасига келтириб қўйди. Ўша йиллари Туркия қолоқ аграр мамлакат эди. Бундай шароитда мамлакат иқтисодиётининг яқин келгусида жаҳон иқтисодий жараёнига қўшилиши ҳақидаги гап-сўзлар кўпчиликка эриш туюларди.

ТУРҒУТ Ўзолнинг, Туркия Европа ҳамжамиятига аъзо бўлиши керак, деган сўзларига ҳануз ишонмайдиган кишилар топилади. У Бош вазир бўлган кезлари, жамият ҳаётидаги ҳар қандай ўзгаришлар иқтисодий янгиланишлардан бошланиши керак, деган тушунчани миллатдошлари онгига сингдиришга ҳаракат қилди. 1950—1980 йиллардаги иқтисодий қолоқлик ҳамда бошбошдоқлик мамлакатнинг Европадаги ривожланган давлатлар ортидан боришига имкон бермади. Турғут Ўзол бу ҳақиқатни халққа тушунтиргач, Туркияда иқтисодий ислоҳотлар ўтказишга оид ўз дастурини эълон қилди ва туркларнинг ишончини қозонди. Бош вазирнинг Туркияда илғор бозор иқтисодиёти муносабатларини қарор топтириш ҳамда иқтисодий барқарорликка эришиш дастури моҳиятан давлатнинг иқтисодиётни марказлаштириб бошқаришини чеклаш, хусусий секторни рағбатлантириш, Ғарб мамлакатларининг илғор технологияси билан жиҳозланган кичик корхоналарни кўпайтириш, кооперацияни кенгайтириш ҳамда саноати ривожланган мамлакатлар иқтисодий интеграциясига қўшилишдан иборат эди.

Турғут Ўзол ҳокимиятга келиши биланоқ, ишни кичик ва ўрта давлат корхоналарини, давлат арконларидан нефть кимёси ва тўқимачиликка ихтисослаштирилган соҳаларни хусусийлаштиришдан бошлади. Натижа ёмон бўлмади. Бозор муносабатлари бир неча йил ичида Туркия қиёфасини таниб бўлмайдиган даражада ўзгартириб юборди. Бир вақтлар Люксембургдан бир миллион доллар қарз олганда қувонган турклар бугунги кунда бошқа мамлакатларга, хусусан, яқинда миллий мустақилликка эришган собиқ Совет республикаларига катта миқдорда қарз бермоқда. Иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда кўмаклашмоқда.

Энди валюта-молия соҳасида ҳам ўзгаришлар қилиш вақти етган эди. Турғут Ўзол миллий пул бирлиги — лиранинг ўзгармас курсини бекор қилди. Лира эркин муомаладаги валютага айлантирилди. Бош вазир энди маҳаллий мафиянинг бойлик орттириш йўлларига тўсиқ қўя бошлади. Сигарет, ароқ ҳамда тилланинг чайқов бозоридаги савдосидан олинадиган мўмай даромад давлат хазинасига келиб туша бошлади. Турғут Ўзол бу ҳақда дунёнинг кўпгина мамлакатлари тилларига таржима қилинган «Туркия — Европада» китобида: «Туркияга хуфя йўллар билан олиб келинадиган сигареталарга солиқ солишдан давлат хазинасига тушган фойда ҳар йили 150 минг квартира қуриш имконини беради» деб ёзган эди. Хусусий корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар фақатгина турклар эҳтиёжини қондириб қолмасдан, экспортга ҳам чиқарила бошлади. Туркия аҳолисининг барча эҳтиёжини мамлакатнинг ўзида ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар эвазига қоплаш лозим, деган номақбул тушунчага барҳам берилди. Чунки дунёдаги ҳеч бир мамлакат халқаро меҳнат тақсимотида иштирок этмай туриб жаҳон иқтисодий интеграцион жараёнига қўшилмай туриб, иқтисодий муваффақиятларга эришиши мумкин эмаслиги маълум.

Бугунги кунда Жаҳон валюта банки Туркия Турғут Ўзол бошчилигида амалга оширилган иқтисодий ислоҳотларни ривожланаётган мамлакатлар учун намуна қилиб кўрсатмоқда.

Бу иқтисодий ислоҳотларнинг муваффақияти сири шундаки, Туркия Лотин Америкасидаги мамлакатларга ўхшаб саноати ривожланган мамлакатлардан нусха кўчирмади. Аксинча, улар тажрибасидан маҳаллий шарт-шароитни ҳисобга олган ҳолда, ижодий фойдаланди.

**ДУНЁДА Турғут Ўзолнинг Туркия Президенти сифатидаги обрўси кундан кунга ошиб бормоқда.** Бунга бир томондан у амалга ошираган иқтисодий ислоҳотлар самара бериб, Туркиянинг дунё мамлакатлари ўртасидаги мавқеини ошираётгани бўлса, иккинчи жиҳати, Президентнинг ташқи сиёсат бобида ҳам моҳирлиги билан изоҳланади. Айниқса, собиқ империя асоратларидан қутулаётган Туркий жумҳуриятларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишда ва бу ишга жаҳон жамоатчилигининг эътиборини жалб этишда Туркия Президентининг хизматлари катта. Турғут Ўзол Туркий давлатлар раҳбарларининг 1992 йил октябрь ойидаги учрашувида, йигирма биринчи аср туркий халқлар асри бўлажаги ҳамда ўз мамлакати ёш мустақил туркий жумҳуриятларнинг жаҳон иқтисодий интеграцион жараёнига қўшилиши йўлида кўприк вазифасини ўтаяжагини алоҳида таъкидлаган эди.

**Шу жиҳатдан олганда жаноб Турғут Ўзолнинг шу йил 4 апрель Ўзбекистонга бошланадиган расмий сафари мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни яна бир поғона юқори кўтаришга хизмат қилиши шубҳасиз.**

**Фахриддин НИЗОМ.**
**(ЎзА).**

---

«Юрган дарё», «Знёрат қабул — мурод ҳосил», «Дунёда кўрган қолади»... Халқ ўртасида тарқалган бундай иборалар сайру-саёҳат ва туризм ошуфталаригa қаратилган дейиш мумкин. Дарвоқе, кўпни кўрган одам, деганимизда ҳам жаҳон кезган, турли мамлакатларда бўлган ва яна ватан соғинчи билан ўз юртига қайтган инсонларни тушунамиз. Илгари ҳар ким ўз йўли билан ўзи билганича бу борада саъй-ҳаракатлар қилишарди. Ҳозир мустақил Ўзбекистонимизда сайёҳларни чорлаш, одамларни сафарга йўллаш бўйича алоҳида хизмат идораси — «Ўзбектуризм» миллий компанияси ташкил топган.

Зеро, «Ўзбектуризм»нинг таркиб топганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Аммо истиқлол диёрининг меҳнаткашларига хизмат кўрсатиш, хорижий мамлакатлар билан туристик алоқаларни боғлаш бўйича бирмунча изланишлар олиб бормоқда. «Ўзбектуризм» миллий компаниясидан олинган маълумотларга қараганда, одамларни сайру-саёҳатга

# ЖАҲОН ТАЖРИБАСИНИ ҚЎЛЛАБ

тортиш, замон талабларига мос хизмат кўрсатиш учун аввало ички имкониятлардан унумли фойдаланишга аҳамият берилар экан. Ўз истиқлол йўлидан бораётган Ўзбекистонда эса туризмни янада ривожлантириш, оммавийлигини таъминлаш, саёҳатчилар сафини кенгайтириш учун шарт-шароитлар етарли.

«Ўзбектуризм» келажаги порлоқ Ўзбекистон давлати тараққиётида катта аҳамият касб этиши кўзда тутилган. Туризм Ўзбекистонга пахта ва олтин экспорти каби катта даромад келтириши мумкин экан. Бунинг учун диёримизда туризмни ривожлантиришнинг жаҳон тажрибаларидан фойдаланишга тўғри келади. Ҳозир «Ўзбектуризм» халқаро туризм уюшмасига ҳақиқий аъзо бўлиш йўлида ҳаракат қилмоқда. Хорижий мамлакатлар билан ўзаро алоқалари мустаҳкамланиб бораётган Ўзбекистон билан Туркия ўртасида иқтисодий ва маданий алоқалар бўйича битим имзоланганда туризм соҳасига ҳам катта ўрин берилган эди. Бонси, туризмни ривожлантириш бўйича Туркияда олиб борилаётган ишлар ва тўпланган тажриба Ўзбекистон учун қўл келади.

Туркияда мустақил туристик ташкилот мавжуд бўлиб, бу соҳа айни пайтда давлат йўли билан ҳам бошқарилади. Бундай фаолият самарали кетаётгани маълум бўляпти. Қардошларимиз диёрида 15 йилдан бери ана шундай ривожланиш йўлидан бориб, туризм тизимида ўзига хос иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга имкон топилди. Натижада ҳозир бу давлат Италия, Франция, Испания мамлакатларидан кейин, Евро-Осиё ҳудудида ривожланишнинг тўртинчи ўрнига кўтарилди. Туркияда туризм бўйича ўтган йили олинган даромад 4 миллиард долларга етгани ҳам шундан далолатдир.

З. ҚУЧҚОРОВА.

# СПОРТ—ТИНЧЛИК ЭЛЧИСИ

Мустақилликнинг ойдин йўлидан собит қадам ташлаётган Ўзбекистонда омилкорлик билан юритилаётган ички ва ташқи сиёсат ўз самарасини бермоқда. Айниқса хорижий мамлакатлар билан халқаро алоқаларни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қилинмоқда. Иқтисодий ва маданий алоқалар бўйича ўзаро тузилган халқаро битимларда спорт мусобақаларини ташкил этишга ҳам муҳим ўрин берилган. Бонси, спорт—тинчлик элчиси, ўзаро ҳамкорлик, дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир. Хусусан, Осиё мамлакатлари халқлари ўртасида ёшларнинг дўстлик ришталарини боғлаш борасида спортнинг имкониятлари кенг.

Ўзбекистонда кўпгина муштараклик хусусан динимиз, тилимиз ва қадриятларимиз бир бўлган Туркия билан ўзаро муносабатларни яхшилашга, бу давлатнинг иқтисодий ривожланиш йўлини танлаб, катта ишга қўл урилган. Ўтган йили мазкур мамлакат билан спорт мусобақаларини ташкил этиш борасида ўзаро алоқалар боғланди.Жумладан, Фарғонада ўтказилган чарм қўлқоп усталарининг мусобақасида туркиялик боксчилар ҳам иштирок этишди. Бу йилги режаларимиз ҳам чакки эмас. Ўзбекистон ёшлари спортнинг грек-рим ва эркин кураш тури ҳамда енгил атлетика бўйича мусобақаларда иштирок этиш учун Туркияга боришлари кўзда тутилган.

Ўз навбатида туркиялик спортчиларнинг Ўзбекистонда ташкил этиладиган баҳсларда қатнашиши мўлжалланган. Жумладан, шу кунларда Сурхондарёда Ал Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган халқаро мусобақада иштирок этиши учун юртимизга турк полвонлари ҳам ташриф буюришган. Апрель ойида эса теннис бўйича ўтказиладиган катта мусобақага ҳам Туркиядан меҳмонларни таклиф этмоқчимиз. Октябрь ойига бориб Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун бокс бўйича ўтказиладиган халқаро мусобақада туркиялик чарм-қўлқоп усталари ҳам муваффақиятли куч синашадилар, деган умиддамиз.

Бундай ўзаро алоқалардан мақсад — билганларимизни ўргатиб, туркияликларнинг бой тажрибасидан баҳраманд бўлиш. Айтайлик, Ўзбекистонда спортнинг бир қанча турлари бўйича малакали мутахассислар бор. Биз турк ёшларининг ўз маҳоратларини оширишга кўмаклашишга тайёрмиз. Ўз навбатида мустақиллик, бозор иқтисодиёти шароитида мусобақаларни ташкил этиш, ўқув-машқларини уюштиришда моддий жиҳатдан таъминланиш бўйича Туркияда тўпланган тажрибадан қўлланишимиз мақсадга мувофиқ, деб биламан. Хуллас, қадимий қондошларимиз бўлган Туркия спортчилари билан ўзаро муносабатларни яхшилаб, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликда беллашиш билан ўзига хос қадриятларимизни тиклашга ҳаракат қилаверамиз.

**Ш. ТЎЛАГАНОВ,**
**Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари.**

# ҲИСОБЛИ ДЎСТ АЙРИЛМАС...

Бундан бир неча ой олдин рўзномалардан бирида Измир савдо уйи Президенти Акрам Демирташнинг фикрлари эълон қилинган эди. Туркиялик бу ишбилармон ўшанда шундай деганди: «Каримов дунёга таниқли, серғайрат йўлбошчи. Унинг ғайрати билан иқтисодий кўтарилиш энг қисқа муддат ичида содир бўлишига ишонаман».

Ўшанда Измир савдо уйининг аъзоси бўлмиш 72 нафар тадбиркор Тошкентга келиб, мамлакатимиз иқтисодиётини янада ривожлантириш борасида фикр алмашгандилар.

Туркия Ўзбекистон мустақиллигини тан олган биринчи давлатдир. Ҳар икки мамлакат ҳамкорлигида «биринчи» сўзига урғу берса ярашади. Туркия ва Ўзбекистон шу кунгача қабул қилган йигирмага яқин битимлар ичида савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битим биринчиси бўлган. У 1991 йил 19 декабрда Анқарада имзоланган.

Ўтган давр ичида турли вазирликлар, банклар ва давлат ҳамда хусусий корхоналар ўртасида алоқалар жадал ривожланди. Бугунги кунда Ўзбекистон Республикасида 70 дан зиёд ўзбек—турк қўшма корхонаси фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги маълумотларига қараганда, бундан атиги бир неча ой олдин Туркия фирмаларининг Тошкентдаги ваколатхоналари саккизта бўлган.

— Бу рақамлар жуда тез эскирди, — дейди Ўзбекистондаги Туркия элчихонасининг савдо ва тижорат ишлари бўйича мудири Яшар Чингиз Чинор. — Бугунги кунга келиб ваколатхоналарнинг сони 13 тага етди. Ҳиссадорлик жамияти «Эджзаджибаши ЭКОМ» 13-ваколатхонадир. Туркияда шу ном билан юритилувчи фирманинг Германия, Англия, Москвада ваколатхоналари очилган.

Бу жамият соғлиқни сақлашга хизмат қилувчи маҳсулотлар, дори-дармонлар етказиш билан шуғулланади. Бунинг эвазига маҳсулот айирбошлаш йўли билан Туркияга минерал ўғитлар олиб кетилади.

Маҳсулот айирбошлаш... Ҳамкорликнинг бу усули ўзбек-турк савдо иқтисодий алоқаларининг 80 фоизини ташкил қилади. Биздан ипак, саноат чиқитлари ва яқин кунларгача пахта Туркияга жўнатилар, бунинг эвазига у ердан халқ истеъмоли моллари, ишлаб чиқариш жиҳозлари сотиб олинарди.

Дўстлар бу усул Ўзбекистон манфаатини тўла ҳимоя қилмаслигини очиқ айтдилар. Хом ашё сотиб олиш эвазига келадиган мўмай даромаддан кўра иқтисодий қийин аҳволни бошидан кечираётган Ўзбекистонга ёрдам кўрсатишни афзал, деб билдилар.

**Бурҳон Энуш ТУКЕН, «Бурсал иншоот ва макина» ваколатхонасининг Президенти:**

— Бизнесмен бўлсак-да, биз қардошларимиз ҳисобига бойимоқчи эмасмиз. Ўзбекистон хом ашё сотмасин, деймиз. Маҳсулот ишлаб чиқарсин. Пахта унинг катта бойлиги. Пахта толасидан ип, газламалар ишлаб чиқарилса, улардан хушбичим кўйлаклар тикиб дунё бозорида сотилса қанчадан-қанча фойда кўрилиши мумкин. Ваколатхонамиз Туркиянинг енгил саноат марказ бўлмиш Бурса шаҳридаги фирмага қарашли. Фаолият кўрсатаётганимизга атиги бир йил бўлди. Шу давр ичида Талъат Олтойли билан Ўзбекистоннинг барча вилоятларини айланиб чиқдик. Ҳа, айтганча Талъат Олтойли асли Фарғона водийсидан. Унинг ота-онаси 30-йиллардаги қатағон даврида Туркияга кетиб қолган эди. Юрт фарзанди мана, энди халқига хизмат қилмоқда. Дунёдаги йирик мутахассислар билан бамаслаҳат 20 га яқин лойиҳа ишлаб чиқдик. Лойиҳалар асосида ип-йигирув, тўқув, бўяш фабрикалари қурмоқчимиз. Ўзбекистонга энг замонавий, сўнгги нусхадаги технологияларни олиб келяпмиз.

Тўйтепада мазкур фирма кўмагида барпо қилинган фабрика иш бошлади. Унда 240 киши ишлаб, кунига 3 минг дона эркаклар кўйлаги чиқарилмоқда. «Тўйтепа» тамғаси билан чиқаётган кўйлаклар асосан Ўзбекистонда сотилади.

...Яна бир неча ойдан сўнг Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига келган одамлар ўз кўзларига ишонмай қолишлари мумкин. Туркиянинг «Айсал» фирмаси директори Умид Ўздемернинг айтишига қараганда, бу ерда 300 ўринга мўлжалланган муҳташам меҳмонхона қад ростлайди. 7 та янги павильон қурилади. Бу ишлар учун 270 миллион АҚШ доллари ажратилди. Маблағнинг 95 фоизини Туркия ҳукумати бермоқда. Келгусида бу иншоотдан тушадиган фойда тўлалигича Ўзбекистонда қолади, — дейди Умид Ўздемер.

Ўзбекистон ва Туркия Республикалари ҳукуматларининг ўзаро келишувига мувофиқ Туркия томони мамлакатимизга 595 миллион доллар қарз беради. Бу маблағ асосан халқнинг кундалик турмуши учун зарур бўлган дон, қанд маҳсулотлари келтиришга, шакар ишлаб чиқарадиган заводлар қуришга сарфланади.

Халқимизда «Ҳисобли дўст айрилмас», деган мақол бор. Ўзимиздан қиёс, қайтара олишга қурби етадиган одамгагина қарз берамиз. Турклар ҳам анойи эмас. Ўзбекистон яқин йилларда иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланиб, оёққа бардам туриб олишига ишонишади. Шунинг учун ҳам маблағларини аяшмаяпти...

**Ш. ИСРОИЛОВ,**
**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

# ҲАМКОРЛИК ҚИРРАЛАРИ

**ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА СОҲАСИДА:**

— «Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиакомпаниясининг самолётлари Истамбулга мунтазам қатнай бошлади;

— Истамбулда Ўзбекистон авиакомпаниясининг, Тошкентда Туркия авиакомпаниясининг ваколатхоналари очилди;

— Айни пайтда «Турк ҳаво йўллари» авиакомпанияси ҳафтасига икки маротаба Истамбул — Тошкент — Олмаота — Тошкент — Истамбул рейсларини амалга оширмоқда;

— Туркия ҳукумати Ўзбекистонга бир неча телефон каналига мўлжалланган космик алоқа станциясини жўнатди.

— Туркия телевидениесининг кўрсатувларидан ҳар куни миллионлаб ўзбекистонликлар баҳраманд бўлмоқдалар;

— «Симко» деб номланган Туркия фирмасининг бегараз ёрдамида Самарқандда 2500 номерга мўлжалланган телефон станцияси қуриш учун жиҳозлар келтирилди.

**ТАЪЛИМ СОҲАСИДА:**

— 3850 нафар талабалардан 1615 нафари саралаб олиниб, ўтган йил октябрь ойида Туркияга ўқишга жўнатилди;

— Айни пайтда Ўзбекистондан борган талабалар Туркиянинг 18 шаҳрида жойлашган 39 ўқув юртида таҳсил олмоқда;

— Ўзбекистонда 85 нафар Туркия фуқароси ўқимоқда ва уларнинг таъминотини ҳукумат ўз зиммасига олган;

— 20 нафар турк талабаси республикамиз олий ўқув юртларида шартнома асосида билим олмоқда.

**МАДАНИЙ АЛОҚАЛАР:**

— Халқ оғзаки ижодиёти, мусиқа ва театр гуруҳларини айирбошлаш анъанага айланди;

— Туркияда «Ўзбекистон киноси кунлари», Ўзбекистонда эса «Турк киноси кунлари» ўтказилди;

— Ўзбекистонлик киночилар «Измир кинофестивали»да қатнашган бўлсалар, ўз вақтида улар «Тошкент кинофестивали»да туркиялик меҳмонларни кутиб олдилар;

— «Туркия — Ўзбекистон» ва «Ўзбекистон — Туркия» дўстлик жамиятларининг барпо бўлиши ҳар икки мамлакатнинг маданий алоқаларини ривожлантиришга катта таъсир кўрсатмоқда.

— Туркиянинг Адана ва Ўзбекистоннинг Гулистон шаҳарлари ўртасида биродарлик алоқалари ўрнатилди.

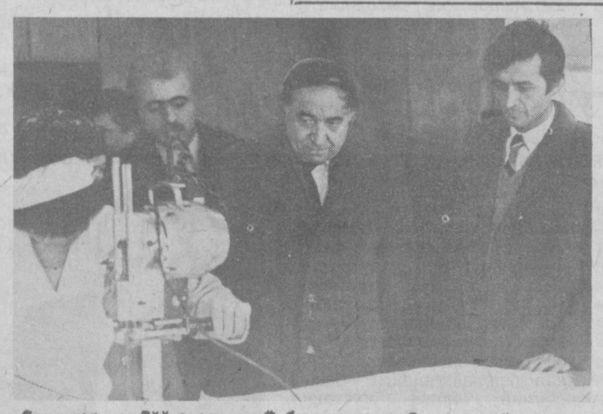

Суратларда: Тўйтепадаги Ўзбекистон — Туркия қўшма корхонаси ҳаётидан лавҳалар акс эттирилган.

# БУХОРОДА ЛИЦЕЙ

**Бухорода ўзбек — турк ўсмирлар лицейининг очилиш маросими бўлиб ўтди. Бухоро — Малатия шаҳарларининг биродарлашуви туфайли ташкил этилган бу лицейда 124 ўсмир олти ойдан буён таълим олаётган бўлса ҳам унинг расмий очилиш маросими бинони таъмирлаш ва жиҳозлаш муаммолари туфайли орқага сурилган эди.**

**Дастлабки хусусий ўқув юртининг очилиш маросимида сўзга чиққан вилоят ҳокими Д. С. Ёдгоров, лицей ҳомийси, малатиялик ишбилармон Нуриддинбей ва бошқалар Ўзбекистон — Туркия қардошлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш тўғрисида гапирдилар. Маросим қатнашчилари таълимгоҳда ўқув жараёнининг ташкил қилиниши, ўқувчиларга яратилган маданий-маиший шароитлар билан танишиб, қониқиш ҳосил қилдилар.**

**Нусратилла НАИМОВ.**

---

Беҳжот Камол ЧОҒЛАР

# ИСТАЮРМЕН

Бир чечак истаюрмен боқмасам сўладиган,
Бир қанот истаюрмен мени ердан оладиган.
Бир қуёш истаюрмен тун менда қоладиган.

Бир мармар истаюрмен тўйгунча ўйиш учун.
Бир аёл истаюрмен руҳини суйиш учун.
Бир жуфт тиз истаюрмен бошимни қўйиш учун.

Бир занжир истаюрмен қаҳримни боғламоққа.
Бир ёнғин истаюрмен руҳимни доғламоққа.
Бир она истаюрмен устимда йиғламакка.

Бир енгилмас қалъани фатҳ этай, якка бошим-ла.
Мен урилиб тушаркан сўнг бурчнинг сўнг тошига.
Бир жуфт дудоқ узанса кўзларимнинг ёшига.

Бир илҳом истаюрмен орзую комга етсин.
Бир жуфт кўз истаюрмен жон уйимни у кўрсин.
Бир севги истаюрмен бир умр бўйи турсин.

Бир меҳроб истаюрмен қошида тиз чўкмакка.
Бир оз ер истаюрмен бир ошён тикмакка.
Бир уруғ истаюрмен бўш далага экмакка.

Бир бино истаюрмен тамалига тош қўйсам.
Бир севгили дардим-ла кўзларига ёш қўйсам.
Бир имон истаюрмен йўлида мен бош қўйсам...

Рауф ПАРФИ таржимаси.

---

Фозил Ҳусни ДОҒЛАРЖА

## ҚАРШИ

Бу ўткинчи дунёда
Савлатлар менга қарши.
Тоғларда уйғонмишам
Ҳайбатлар менга қарши
Қалбим кўкларга қадар
Зулматлар ичра баҳор.
Кеча сувлар, майсалар
Оташлар менга қарши.
Ишқимни озод этдим,
Ишқимнинг мисоли йўқ,
Ишқимни ҳудуд дегил,
Лаззатлар менга қарши.

## УЗОҚДА

Сариқ сувга боқмишим,
Сариқ яproқ сочмишим.
Мен демам қушлардан сўр,
Юртдан қайга чиқмишим.
Теракнинг бўйи гўзал,
Қизларнинг ўйи гўзал,
Қуш бўлди қора тупроқ,
Августдай ойи гўзал.

Севаман қуш бўлганни,
Кечаси туш бўлганни,
Қўлида, оёғида,
Кўшиғи иш бўлганни.
Кечалар алла айтар,
Келинлар гулга кетар,
Қуш-ла келиб очлигим
Ташқари йўлга кетар.

## ВУЖУД

Бу жоҳил не истар,
Ёраб ўнгимда чиқмиш.
Бу ёмғир не истар,
Деразамдан узун қиш.

Бу осмон не истар,
Қўлларимдан ҳар замон.
Бу бола не истар,
Юзига боққаним он.

Соямни бермас менга,
Бу сувлар не истар.
Ҳеч нарсадан дарак йўқ,
Бу йўллар не истар.

Бундай келиб кетишдан
Бу уйлар не истар,
Оқшом тушгунча мендан
Бу вужуд не истар...

Тилак ЖУРА таржималари.

---

Ижтимоий-сиёсий мустақил газета ZAMAN Ўзбекистон

# ҚУТЛАЙДИ

Туркия Республикасида узоқ йиллардан буён чоп этилаётган «Заман» газетасини кўп сонли муштарийлар севиб ўқийдилар. Бу газета ҳозирда 200 минг нусхада чоп этилмоқда. Унинг Тошкент шаҳрида чоп этилаётган ўзбек ва турк тилларидаги намунаси эса 20 минг нусхада босиляпти.

Газетанинг навбатдаги сонида Туркия Республикасининг Президенти Турғут Ўзолнинг Ўзбекистон Республикасига қиладиган расмий ташрифи муносабати билан қатор мақолалар ва суратлар босиб чиқарилди. Улар орасида Президентнинг таржимаи ҳолига муносиб ўрин берилган.

«Заман—Ўзбекистон» саҳифаларидан ўрин олган кўпгина мақолалар иккала мамлакатимиз халқлари дўстлигининг ривожига бағишланган. Бундан ташқари яқинда бўлиб ўтган Рамазон Ҳайити ва Наврўз байрамининг Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларида қандай нишонланганлиги ҳақида мақолалар, хабарлар ҳам босилган.

**«Заман» газетасининг Тошкентдаги вакили Абдулвоҳид Қоя бундай деди:**

— Муҳтарам Президентимиз Турғут Ўзолнинг Ўзбекистонга қиладиган ташрифи иккала мамлакат халқлари учун қувончли воқеадир. Бу тарихий сафардан яхши умидлар кутилмоқда. Биз журналистлар бу сафарни кенг ёритишга ҳозирлик кўряпмиз.

• *Савобли ишлар*

# БИР САМОЛЁТ ДОРИ-ДАРМОН

**Диёримизга туркиялик азиз меҳмон, қардошларимиз мамлакатининг Президенти Турғут Ўзол ташриф буюриши арафасида ўзига ҳос қувончли воқеанинг шоҳиди бўлдик. Тошкент аэропортига Туркиядан камёб дори-дармонлар юкланган самолёт келиб қўнди. Биз ана шу хушхабарни шарҳлаб беришларини сўраб, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг «Узмедимпэкс» ташқи иқтисодий алоқалар бирлашмасига қарашли «Фармпрепарат» фирмаси директори Дилором ҚУРБОНОВАдан илтимос қилдик.**

— Қардош ва жондош Туркиядан келишилган шартномага мувофиқ ҳар хил дориларнинг олиб келиниши, — дейди Дилором Раимовна, — ҳар иккала мамлакат ўртасида ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётган ўзаро ҳамкорлик, иқтисодий ва маданий алоқаларнинг ўзига хос исботидир. Дори-дармонлар биз учун айни қийин пайт, халқ тили билан айтганда йиликузди дамларда етказиб келиниши нур устига аъло нур бўлди. Туркия билан ўзаро шартнома асосида харид қилинган дори-дармонларни тайёрлаб қўйилганлиги ҳақидаги хабарни эшитганимиздан кейин, уни қандай бўлмасин тез, осон ва фойдали тарзда етказиб келиш борасида изландик. Боиси, МДҲ мамлакатлари ва бошқа ҳорижий юртлардан келтирилаётган дори-дармонлар денгиз ва темир йўл орқали, Россия бўйлаб олиб ўтилиши, транспорт харажати ва етиб келгунгача бўлган асаббузарликлар, вақтни бой бериш ҳолатлари билан ўзига яраша муаммони юзага келтиради.

Туркиянинг «Чукурово Диш» тижорат компанияси раҳбари Феридун Ўзгур бизга ёрдам қўлини чўзиб, компания Ўзбекистонга аталган дори-дармонларни Тошкентга етказиб бериш билан боғлиқ йўл харажатларини ўз зиммасига олишга тайёр эканини маълум қилди. Зеро биз ҳам ўз имкониятларимиздан фойдаланишга уриндик. Ташкилий ишларда Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирининг муовини А. Абдураҳмонов ташаббус кўрсатдилар. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси бош директори муовини Бекпўлат Салимов ҳам савобли ишга қўл уриб, олиб келинадиган дори-дармонлар учун «Ил-76» юк самолётини парвозга ҳозирлатди. Бу ҳаво кемаси апрелнинг биринчи кунида Туркияга парвоз қилиб, эртасига 33 тонна дори-дармон билан яна Тошкент аэропортига келиб қўнди. Турли камёб ва фойдали дори-дармонлар Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг «Фармация» бирлашмаси ихтиёрига топширилди.

Етказиб келинган дори-дармонлар орасида қандли диабет ҳасталикларига чалинганлар учун ғоятда зарур бўлган «Инсулин», кенг қўлланиладиган «Клафоран», «Таривит» каби антибиотиклар, юрак хасталигига мўлжалланган «Перлинганит» ва бошқа тиббий ёрдам воситалари бор. Ўйлаймизки, бу дори-дармонлар халқимиз саломатлигини мустаҳкамлаш билан боғлиқ юмушларни адо этишда тиббиёт ходимларига жуда қўл келади.

**Ҳ. НОСИРОВ.**

# ДУНЁ БОЗОРИ САРИ

**ЯҚИНДА ГУЛИСТОН, ЖАРҚУРҒОН ҲАМДА ЖИЗЗАХ ШАҲАРЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОН — ТУРКИЯ ҚЎШМА КОРХОНАЛАРИ ФАОЛИЯТ КЎРСАТА БОШЛАЙДИ**

Мустақиллик мўъжизалар яратмоқда. Ўтмишда иқтисодиётимизнинг қон томири бўлган саноат корхоналаримиз кўринмас иплар билан марказнинг чамбарагига боғлаб қўйилган эди. Бундай боғлиқликнинг нималарга қодир эканлиги, шубҳасиз, Иттифоқ парчаланиб кетганидан сўнг ошкор бўлди.

Қўлга киритилган мустақиллик шарофати билан, қолаверса, Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг Туркия Республикасига тарихий ташрифи чоғида мустаҳкамланган дўстлик ришталари ўз самарасини бераётир. Дўст мамлакат билан иқтисодий ҳамкорлик томон дадил қадамлар қўйила бошланди.

Жумладан, Ўзбекистон Енгил саноат давлат уюшмаси Ўзбекистон ва Туркия Республикаси ўртасидаги ҳукуматлараро битимга мувофиқ қўшни қардош республика билан ҳамкорлик алоқаларини ривожлантирмоқда. Енгил саноатда Туркия ишбилармонлари билан қўшма корхоналар ташкил этиляпти.

Яқинда **Сурхондарё вилоятидаги Жарқўрғон ип-йигирув-тўқув фабрикаси базасида Туркиянинг «Испарта Менсуджат Самнаний ва тижорат А. Ш.» фирмаси билан биргаликда «Астер» қўшма корхонаси рўйхатга олинди.** Мазкур корхона ишга туширилгач йилига 5 минг тонна юқори сифатли ип-газлама маҳсулоти олинади. Кейинчалик эса Туркиядан илғор технология ускуналар келтирилиб тўқув-тикув ва трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Қўшма корхонада тайёрланган маҳсулот умумий ҳажмининг 80 фоизи жаҳон бозорида сотилади. Дастлабки даврда қўшма корхонанинг устав фонди 28 миллион АҚШ долларини ташкил этиши кўзда тутилмоқда. Ҳар икки томон ўз улушидан 50 фоизгача маблағ ажратди.

Қўшма корхона ишга тушгач 400 нафар киши янги иш жойи билан таъминланади. Ҳозир ўзбек енгил саноатчилари Туркиядан келтириладиган технологик ускуналар рўйхатини аниқлаб бўлишди. Эндиликда мазкур қўшма корхонани тузишга оид бошқа иқтисодий масалалар ҳам ҳал этилмоқда.

Тез кунларда туркиялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда Жиззахдаги пайпоқ фабрикаси базасида ҳам **«Турк—Ўз» қўшма корхонаси ташкил этилади.** Бу қўшма корхона йилига 2,5 миллион жуфт пайпоқ ишлаб чиқара бошлайди. Туркиянинг «Ибиль текистиль чороблари» фирмасидан Жиззахдаги бу корхонага 150 дона хорижий ускуна келтириб ўрнатилади. Мазкур қўшма корхонада 100 киши фаолият кўрсатиши мўлжалланмоқда.

Шунингдек, ҳозир Туркиянинг «И Тако» фирмаси билан ҳам мана шундай янги корхонани ишга тушириш режалаштириляпти. Бу корхона Гулистон пойабзал фабрикаси қошида ташкил этилиб, унда 100 минг дона чарм-пойабзал маҳсулотлари тайёрлаб чиқарилади.

Эндиликда, Ўзбекистон Енгил саноат давлат уюшмаси Туркиянинг бошқа фирмалари билан ҳам ўзаро фойдали бўлган қўшма корхоналар тузишни кўзда тутяпти.

**З. ҲАЙДАРОВ.**


Eczacıbaşı

Эджзаджибаши

*Sağlığınız bizim için önemlidir!*

*Сизнинг соғлиғингиз биз учун қадрли!*

700027, Tashkent, Uzbekistan,
Uzbekistansky Prospekt, 98
( Dom Kino )
Tel: 45-81-21, 45-83-00

700027, Тошкент, Ўзбекистон,
Ўзбекистон шоҳкўчаси, 98
(Кино уйи)
тел: 45-81-21, 45-83-00

Eczacıbası 50


# ХАЗИНА ИЗЛОВЧИЛАРНИНГ ФАХРЛИ БУРЧИ

**Тармоқ меҳнатчиларининг ҳар йили нишонланадиган байрами — Геологлар кунига бағишланган тантанали йиғилишда бу вазифалар қандай ҳал этилаётгани ҳақида гап борди. Йиғилиш 2 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтди.**

**Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар комитетининг раиси Т. Ш. Шоёқубов маруза қилди.**

**Молиявий таъминот соҳасидаги қийинчиликларга қарамай, геология-разведка ишларининг суръатлари асло susaймаётгани йиғилишда таъкидлаб ўтилди. Ер ости хазиналарини изловчилар 1992 йилда мис, олтин, литий, табиий газ, нефть ва конденсат захираларини ошириш соҳасидаги давлат буюртмасини юз фоиз ва ундан ҳам кўпроқ қилиб бажардилар.**

**Бу йил тармоқ корхоналарининг кучи билан фойдали қазилмаларни кавлаб олиш ишлари анча кенгайтирилади. Яқин вақтда ишга туширилиши мумкин бўлган иншоотларга салмоқли маблағ сарфланади.**

**Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Қ. Ҳаққулов қатнашди.**

**(ЎзА).**

*Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони*

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ ГЕОЛОГИЯ ВА МИНЕРАЛ РЕСУРСЛАР КОМИТЕТИНИНГ БИР ГУРУҲ ХОДИМЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

**Республика минерал-хомашё негизини ривожлантиришдаги кўп йиллик самарали меҳнатлари ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этганликлари учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвони берилсин:**

**«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНОАТ ХОДИМИ»**

**Аҳмедов** Саидали — «Тошкентгеология» бирлашмаси комплекс геология изланиш экспедициясининг бошлиғи, Тошкент вилояти

**Воҳитов** Марат Ғорипович — «Қизилтепагеология» бирлашмаси 10-сонли бурғилаш қурилмасининг машинисти, Тошкент шаҳри

**Ниёзов** Рустам Аминович — «Ўзбекгидрогеология» бирлашмасининг бош директори, Тошкент шаҳри

**Ҳожиев** Ашур — «Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси Қоровулбозор нефть-газ қидирув экспедициясининг бурғилаш устаси, Бухоро вилояти

**Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:**

**Аҳмедов** Бозорбой— «Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси Қоровулбозор нефть-газ қидирув экспедициясининг муҳандиси, Бухоро вилояти

**Исломов** Фарҳод Икромович — «Тошкентгеология» бирлашмасининг бош директори, Тошкент шаҳри

**Исмонлов** Маҳамат Исоқович — Қурилиш-монтаж бошқармасининг бош муҳандиси, Тошкент шаҳри

**Исҳоқов** Комил Губайдулович — «Самарқандгеология» бирлашмаси Қашқадарё геология-қидирув экспедициясининг геологи, Қашқадарё вилояти

**Максимов** Андрей Петрович — «Средазкварцсамоцвети» экспедициясининг геологи, Тошкент шаҳри

**Мираслонов** Мирисмоил— «Ўзбекгидрогеология» бирлашмаси «Гидроингео» институти лабораториясининг мудири, Тошкент шаҳри

**Муровцев** Николай Викторович — «Тошкентгеология» бирлашмаси марказий тадқиқотгоҳининг бош муҳандиси, Тошкент шаҳри

**Умаров** Шариф Умарович — «Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси Қоровулбозор нефть-газ қидирув экспедицияси ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи, Бухоро вилояти

**Усмонов** Тиллақўзи — «Ўзбекгеофизика» бирлашмаси Фарғона геофизика экспедициясининг каротаж кўтаргичи машинисти, Фарғона вилояти

**Ҳусенов** Ўткир — «Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси Косон нефть-газ қидирув экспедициясининг бошлиғи, Қашқадарё вилояти.

**Ўзбекистон Республикасининг Президенти**
**И. КАРИМОВ.**

Тошкент шаҳри,
1993 йил 2 апрель.

# ҲАМКОРЛИК—МАНФААТЛАР МУШТАРАКЛИГИ

**(Давоми. Бошн биринчи бетда).**

ҳукумат делегацияси таркибидаги ишбилармонлар ва турли бошқарув тармоқлари вакилларининг Ўзбекистонлик ҳамкасблари билан учрашгани ҳамда мамлакатимизнинг табиий бойликлари, иқтисодий имкониятлари билан шу ернинг ўзида танишганига эътиборни қаратди. Бу учрашув ва танишув ҳамкорлик уфқларини янада кенгайтиришга умид билдирди.

Бош вазир жаноблари халқларимиз бир-бирини янада яхшироқ таниб олиши учун келгусида Куала-Лумпур шаҳрида Ўзбекистон маданияти ҳафталиги ўтказишни таклиф қилди.

Маҳатҳир бин Муҳаммад мутахассис иқтисодчи сифатида Ўзбекистондаги иқтисодий ислоҳотларга юқори баҳо берди. Иқтисодий тараққиёт қонунларига кўра, ҳеч қачон силлиқ ислоҳотларни иқтисодий ислоҳотлардан устун қўйиб бўлмайди, деб айтди. Малайзияда бозор муносабатларида ҳеч қандай узилиш бўлмаганлиги сабабли хусусийлаштириш бобида айтарли муаммолар йўқ. Бозор муносабатларида, аввало, хусусий сармоя, яхши ишбилармонлар ҳамда Ноу-хау мавжуд бўлиши лозим.

Малайзиянинг Марказий Осиёдаги манфаатлари хусусидаги саволга Бош вазир, биз иқтисодий ва савдо-сотиқ соҳасида Япония, Европа давлатлари ва АҚШ билан яхши алоқалар ўрнатганмиз, бироқ бу давлатларда пайдо бўлаётган айрим муаммолар бизнинг ташқи савдо сиёсатимизга ҳам таъсир қилиши мумкин, деб айтди. Бунинг олдини олиш учун Малайзия Лотин Америкаси, Африка давлатлари ҳамда Лаос, Вьетнам билан яхши муносабатлар ўрнатмоқда. Марказий Осиё давлатлари ҳам шулар сирасига киради. Айниқса, Ўзбекистон ва Малайзия муносабатлари бунинг ёрқин далилидир. Яхши муносабатлар ўрнатиш учун давлат раҳбарлари ўзаро дўст бўлиши керак.

Ўзбекистон ва Малайзия ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда ягона эътиқод—Ислом динининг аҳамияти ҳам мухбирларни қизиқтирмай қолмади. Бу борада иккала раҳбарнинг ҳам нуқтаи-назари бир-бирига мос келиши маълум бўлди.

Ўзбекистон билан Малайзия иқтисодий ва савдо-сотиқдан бошқа яна қайси соҳаларда ҳамкорлик қилиши мумкин, деган саволга Бош вазир жаноблари дунёдаги буюк давлатлар кўпгина кичик давлатларга ўз яшаш тарзи ва йўлини тиқиштира бошлаганини айтди. Буни бартараф этиш Ўзбекистон учун ҳам, Малайзия учун ҳам мустақилликни сақлаб қолиш билан баробардир. Зеро, Ўзбекистоннинг ҳам, Малайзиянинг ҳам ўз яшаш меъёрлари ва қадриятлари бор. Бу борада ҳам биз ҳамкорлик қилишимиз мумкин, деди у.

Ислом Каримов бу саволга янада аниқроқ жавоб берди: «Биз инсон ҳуқуқларини рўкач қилиб, ички ишларимизга аралашишларини истамаймиз. Ҳар бир давлатнинг ўз тараққиёт йўли бор».

Мамлакатимиз Президенти, Ўзбекистон бундан кейин ҳам Ислом дини асосида шаклланган анъаналарни давом эттирадими, деган саволга, биз СССР даврида муттасил тазйиқ остида бўлган диний анъаналаримизни давом эттирамиз, чунки дин инсон руҳиятини поклашда, янги авлод тарбиясида катта таъсир кучига эга, деб жавоб берди. Лекин, деди Ислом Каримов, биз дин билан сиёсатнинг ўзаро қўшилиб кетишини истамаймиз.

Ислом Каримов суҳбатнинг сўнгида малайзиялик мухбирнинг Марказий Осиёдаги баъзи-баъзида юз кўрсатиб турган ислом ақидапарастлигига оид саволига жавоб бера туриб, бугунги кунда нафақат ислом ақидапарастлиги, қолаверса, коммунистик ва ҳаттоки, демократик ақидапарастлик ҳам мавжуд, деб айтди. Ақидапарастликнинг мазмуни бирор мафкуранинг бир давлатдан иккинчисига «экспорт» қилинишидир. Ақидапарастлик бор жойда на тинчлик ва на барқарорлик бўлади. Ўзбекистон раҳбарияти унинг ҳар қандай кўринишларига қаршидир. Ўзбекистон халқлари эса бу сиёсатни қўллаб-қувватламоқда.

Суҳбат чоғида мухбирларни қизиқтирган барча саволларга муфассал жавоб берилди.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг матбуот шўъбаси.**

# ДЕҲҚОН БАҲОРИ ЧОРЛАЙДИ

**Ҳар сафар бўлганидек, бу гал ҳам баҳор Сурхондарё вилоятидан бошланди. Бодом ҳам даставвал шу воҳада гуллади. Демак деҳқон баҳори ҳам ҳамиша шу ердан бошланади, десак янглишмаймиз. Ям-яшил майсаларга бурканган қир-адирлар киши кўзини яшнатади. Деҳқонни эса далага чорлайди.**

**Шеробод районидаги Нуриддин Муродов номли давлат хўжалиги пахтакорлари муҳим ишни биринчи бўлиб бошлашди. Улар далаларга дастлабки чигит уруғини қадашди. Хўжаликнинг иккинчи бўлимига қарашли Исмонл Болтаев бошлиқ бригада аъзолари чигит экишни 3—4 кунда якунлашни мўлжалга олишган. Механизаторлардан Чори Болтаев, Бахтиёр Жумаев, ишчилардан Ўктам Ҳайдаров ҳамда Турсун Корипов бу ишни сифатли бажаришга ҳаракат қилмоқдалар.**

**— Хўжалигимиз деҳқонлари бу йилги чигит экишга ўзгача кайфият билан киришдилар, — дейди хўжалик директори, Ўзбекистон халқ нойби Шоди Беккелдиев.— Зеро республикамиз Президентининг Фармонига кўра пахтадан тушадиган даромаднинг асосий қисми деҳқонларимиз онласига келиб тушади. Шу боис мирипкорларимиз чигит экишни қисқа муддатда тез ва соз якунлашга ҳаракат қилишаётир. Бу йил пахтакорларимиз эл хирмонига 10 минг тоннадан ошиқ пахта топширишга бел боғлашди. Айни кунларда 25 та чигит экиш техникаси билан кунига 6—7 гектар майдонга барака уруғи қадалмоқда.**

**СУРАТЛАРДА: 1. Бўлим бошлиғи Жўра Раҳматуллаев механик-ҳайдовчилар билан суҳбатлашмоқда. 2. Чигит экиш пайти.**

**Р. ЖУМАНИЁЗОВ олган суратлар. (ЎзА).**

# ДАВЛАТНИ АЛДАШ ҚИЙИН

**● Давлат солиғи садақа эмаслиги ҳақида кўп гапирилмоқда. Бироқ уни тўлашдан қочаётганлар сони ҳам камайган эмас.**

Ўтган йили Самарқанд вилоятидаги солиқ идоралари ишловчи 454 ходимнинг [illegible] бири давлат хазинасига 1,3 миллион сўмдан пул туширди. Буни қуйидагича изоҳлаш мумкин.

Маълум бўлишича, вилоятда солиқ тўловчи корхона, ташкилот, фирма, шахсий ва кичик корхоналар сони 4.492 та экан. Ўтган йили улардан қариб 2 мингтаси текширилди ва маҳаллий бюджетга 160 миллион сўм қўшимча солиқ ундирилди. 444 нафар раҳбар ходимлардан турли миқдорда жарималар олинди. Кичик корхона ва кооперативлардаги молиявий қонунбузарликлардан 14 таси тергов органларига оширилди.

Ана шунақа, давлатни алдаш қийин.

**Фармон ТОШЕВ.**

# САФАР БАРАКАЛИ БЎЛДИ

Мамлакатимизга тўрт кунлик сафарини ниҳоясига етказган Малайзия Бош вазири Маҳатҳир бин Муҳаммад бошлиқ ҳукумат делегацияси 3 апрель куни Теҳронга жўнаб кетди.

Икки мамлакат ўртасидаги алоқаларнинг янги босқичга кўтарилишида ҳамкорлик қилган Бош вазир ва делегация аъзоларини Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулҳошим Муталов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Делегацияни кузатиб қолувчилар орасида Малайзиянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Муҳаммад Ҳорун ҳам бор эди.

**(ЎзА).**

# ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗ БЎЛГАЙ...

**ЕКИ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ТАШКИЛОТЛАРИ ҚУТЛУҒ АЙЁМ АРАФАСИДА ВА БАЙРАМ КУНЛАРИ АМАЛГА ОШИРГАН АЙРИМ ИШЛАР ҲАҚИДА**

Ҳар бир байрам ўз тарихи ва хусусиятларига эга. Шарқ халқларининг энг мўътабар ва улуғ айёмларидан бири — Наврўзнинг бу йилги нишонланишини тасвирлаб шуни айтиш мумкинки, бу жараёнда қатнашмаган бирор бир киши, оила қолмади. Яқин ўтмишда «эсдан чиқарилган» Наврўз байрами, таъбир жоиз бўлса, эндиликда ўзининг иккинчи боқий умрини бошламоқда.

Байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш борасида Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкилотлари ташаббускорлик кўрсатдилар. Зеро, партия Марказий Кенгаши Сиёсий ижроия қўмитасининг февраль ойи бошларида чиқарган қароридаёқ партия ташкилотларининг Наврўз байрамини ўтказишдаги вазифалари аниқ белгилаб берилган эди. Шунга мувофиқ барча партия ташкилотлари бу йилги байрамни янада яхшироқ ўтказиш учун Наврўз тараддудининг фаол ташаббускорлари бўлиб, маҳаллий давлат идоралари, ҳокимлик, корхона ҳамда муассасаларнинг раҳбариятига зудлик билан ўз тегишли тавсияларини тақдим этдилар. Айниқса, раҳбарлик лавозимларида ишлаётган ХДП аъзолари Наврўз тантаналарининг зўр уюшқоқлик ва кўтаринкилик билан ўтказилишини таъминлашга сидқидилдан ҳаракат қилдилар. Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ҳукумат комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши иккинчи котиби Муқимжон Қирғизбоев айни пайтда барча даражадаги партия кенгашларининг шу борадаги ишларини ҳам мувофиқлаштириб турди.

Бу йилги Наврўз арафасида ва байрам кунлари партия ташкилотлари анъанавий халқ ҳашари ва турли хайрия тадбирларини кўп уюштирдилар. Масалан, Тошкент шаҳар Миробод тумани партия ташкилотлари биринчилардан бўлиб 13 март куни умумхалқ ҳашарини ўтказиб, ундан тушган маблағни «Наврўз» жамғармасига ўтказиш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббус кўплаб партия ташкилотлари ва минглаб фаоллар, кенг омма томонидан қизғин қўллаб-қувватланди. Масалан, биргина Бухоро вилоятининг ўзида шанбаликда 17 минг нафар партия аъзолари қатнашиб, 486 минг сўмлик иш бажарилганлигини айтиш кифоядир. Наврўз доирасида ўтказилган иҳтимоий ёрдам дастурини амалга оширишда, биринчи навбатда кам даромадли, ночор оилалар, ёрдамга муҳтожларни қўллаб-қувватлаш учун иқтисодий негиз яратишда партия ташкилотлари фақат шанбалик ўтказиш билангина чекланиб қолмадилар. Тошкент вилоятида ҳокимлик билан биргаликда сармоя йиғиш бўйича марафонлар ўтказиш кенг авж олди. Бекобод шаҳрининг ўзидагина шундай марафонни ўтказиш 7 миллион сўм маблағ йиғишга имкон берди.

Наврўзи айём кунлари бундай хайрли тадбирлар, эзгу ишлар кўплаб ўтказилди. Қашқадарё вилоятидаги Шаҳрисабз шаҳри ва тумани партия кенгашлари ўз маблағи ҳисобидан кам даромадли 200 дан зиёд оилага ун, гуруч, пахта ёғи, сабзавот, совун каби маиший ва озиқ-овқат маҳсулотларини топширди. Худди шундай тадбирлар Ўзун, Қоракўл, Чуст ва бошқа кўплаб туман партия кенгашлари томонидан ҳам амалга оширилди. Бундай хайрия ишлари кам даромадли, серфарзанд оилаларга айниқса Наврўз байрами кунлари ўз хонадонларида серфайз, тўкин байрам дастурхонини ёзиш имконини берди.

Қоракўл тумани партия ташкилоти 28 февраль куни радиомарафон ўтказиб, 400 минг сўмдан ортиқ маблағ йиғди. Шу маблағнинг бир қисми айнан байрам кунлари туман ёшларининг 13 та никоҳ тўйларини ўтказиш учун ишлатилди. Ёш оилалар бундай эътибор ва ғамхўрликдан беҳад қувондилар. Шу кунлари улар учун қўшалоқ байрам бўлди.

Ўзбекистон ХДП кенгашлари томонидан болалар уйлари ва мактаб-интернатларга кўрсатилаётган изчил моддий ёрдамни партия ташкилотларининг оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ишига қўшаётган амалий ҳиссаси сифатида алоҳида айтиб ўтиш мумкин. Бу борадаги ишлар айниқса Сирдарё вилоятида яхши ташкил этилгандир. Мазкур вилоятда бironта ҳам болалар уйи партия ташкилотлари эътиборидан четда қолмади.

Андижон вилоят партия кенгаши Қизил Хоч ва Яримой жамиятлари билан биргаликда ота-онасиз 21 нафар етим болага 2000 сўмдан пул ёзилган омонат дафтарчаларини топширдилар. Навоий вилоят партия кенгаши эса Қизилтепа туманидаги махсус мактаб-интернат тарбияланувчиларидан икки нафарининг суннат тўйини ўтказиб берди. Вилоят партия кенгашининг ташаббуси, амалга оширган ташкилотчилик ишлари туфайли шу куни кўплаб корхона ва ташкилотлар томонидан мазкур мактаб-интернат ҳисобига 1 миллион 130 минг сўм маблағ ўтказилди.

Бу сафарги Наврўзнинг ўзига хослиги шундан иборатки, республикамиздаги барча туман ва шаҳарлар, қўрғон ва қишлоқларда бу йил байрамни қадимий урф-одат, анъана ва расм-русмларга амал қилган ҳолда ўтказишга ҳаракат қилинди.

Кўпгина партия кенгашлари байрамдан халқимиз бирлигини мустаҳкамлаш, унинг руҳини кўтариш, меҳнат ва иҳтимоий фаоллигини ошириш, партиянинг аҳоли ўртасидаги мавқеини кучайтириш йўлида фойдалана олдилар. Ўзбекистон ХДП Қизириқ тумани кенгаши жамоат ишларида ва меҳнат фаолиятида яхши кўрсаткичларга эришган кишиларни тақдирлаш учун махсус мукофотлар жорий этди ва бу мукофотлар Наврўз кунлари ўз эгаларига тақдим этилди. Қўқон шаҳар партия кенгаши эса ўқувчилар учун ҳар бири 200 сўмдан иборат махсус стипендия таъсис этди. Шундай стипендияга номзод бўлган дастлабки 20 нафар ўқувчининг номлари Наврўз куни эълон қилинди. Фарғона тумани партия кенгаши ҳам ҳар бири 100 сўмдан иборат 10 та стипендия белгилади.

Наврўз байрами республикамиз ҳудудида яшовчи барча халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшди. Термиз шаҳар партия кенгаши байрам тантаналарига шаҳар ҳудудида жойлашган барча ҳарбий қисмларни ҳам жалб қилиш ташаббускори бўлди. Ҳар бир ҳарбий қисм ёки чегара қўшинларини шаҳардаги корхоналар ва улардаги партия ташкилотлари ўз оталиғига олди.

Юқорида айтиб ўтилган мисоллар Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкилотлари томонидан жойларда ўтказилган тадбирларнинг бир қисми, холос. Лекин шуларнинг ўзиёқ Наврўз байрами мустақил ва озод диёримизда алоҳида файз билан ўтишига муносиб ҳисса бўлди, деб айта оламиз. Энг муҳими, қадимий ва ҳамиша навқирон Наврўзи олам мамлакатимиздаги тинч, осойишта турмуш тарзидан замондошларимизнинг ўзига хос шукронаси, умуминсоний ва миллий қадриятларимиз равнақининг ажойиб кўзгуси, келажаги буюк давлат — жонажон Ўзбекистонимизнинг куч-қудратига катта ишонч рамзи сифатида нишонланди. Унинг томошаларида янграган қўшиқда куйланган ҳар кунимиз Наврўз бўлсин, деган қутлуғ ниятнинг рўёбини кўриш барчамизга насиб этсин.

**Ўзбекистон ХДП Марказий кенгаши матбуот маркази.**

# САХОВАТПЕШАЛИК

Ўрганч шаҳрида 734-сонли жамғарма банки жамоаси саховатпешалик кўрсатди. 5 нафар кўнгли ярим — етимесир — Дониёрбек, Умарбек, Шоҳруҳ, Аҳмадбек ҳамда Жаҳонгирлар номига шахсий ҳисоб дафтарчаси очиб, уларнинг ҳар бирига 5 минг сўмдан пул ёзиб берди.

— Болакайлар улғайиб 16 ёшга етгунларига қадар мақсадли бу омонат миқдори ҳам йил сайин «ўсиб», ҳар бир дафтарчадаги пулнинг ҳажми 60 минг сўмни ташкил этади, — дейди жамғарма банки бошлиғи И. Раҳимов. — Бу ўша пайтга бориб камолга етадиган ўсмирлар учун иқтисодий мадад бўлади.

Айтмоқчи, вилоят маҳалла жамғармаси ҳам бу болакайларга 5 минг сўмдан пул ҳадя қилди.

**Э. МАДРАҲИМОВ,**
**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

# АВВАЛ ЎЙЛАНГ...

**ЕКИ ТОЖИКИСТОНГА ЙЎЛЛАНГАН АЙРИМ НОМАЛАР ҲАҚИДА**

**Элимизда «Қўшнинг тинч — сен тинч» деган доно нақл бор. Ўз уйингда осойишталик бўлса-ю, теварак-атрофда турли низо ва жанжаллар таҳлика солиб турса, хотиржам яшаб бўлмасакан. Жон қўшнимиз Тожикистонда рўй берган кўнгилсиз можаролар қўшни давлатларда қанчалик безовталик уйғотгани ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.**

Тожикистондаги биродаркушлик уруши катта фожиаларга сабаб бўлди. Кўплаб бегуноҳ кишиларнинг қони тўкилди, қанчадан-қанча одамлар майиб-мажруҳ бўлиб қолди. Шаҳар ва қишлоқлардаги вайронагарчиликлар оқибатида кўплаб оилалар бошпанасиз қолишди. Бундай хунрезликлар ҳақида айтаверсанг адо бўлмайди. Хуллас, Тожикистон фожиаси қалбларда битмас жароҳат бўлиб қолди.

Энг ачинарли томони шундаки, бу юртда асосан мусулмон мусулмоннинг қонини тўкди. Оға ўз инисига тир кўтарди.

Тожикистон Республикасининг олий парламенти, қолаверса жабрдийда халқининг талаб ва илтимосларига кўра Ҳамдўстликдаги баъзи мамлакатлар бу ҳудудда тинчлик ўрнатишга киришди. Урушдан азият чеккканларга инсонпарварлик ёрдами кўрсатилмоқда. Бундай эзгу ва савобли ишларда Ўзбекистон қандай ўрин тутгани ҳаммага маълум.

Азал азалдан бир дуторнинг икки тори бўлиб келган дўст тожик халқи бошига тушган бу офат ўзбекистонликларнинг ҳам қайғусига айланди. Бинобарин, уларга инсонпарварлик ёрдами кўрсатишда саховатпешалик қилаётган олийҳиммат кишилар жуда кўп.

Негаки, Тожикистон заминида осойишта ҳаёт қарор топса, бизнинг ҳам кўнглимиз тинч, хотиримиз жам бўлади. Ён қўшнимизга яхшилик, тинчлик йўлида эзгу ниятларимизни изҳор этиш, қўлимиздан келган моддий мадад бериш айни муддао. Аммо мустақил давлатга четдан туриб йўл-йўриқ кўрсатиш, сиёсий тил билан айтилганда, ички ишларига аралашиш ҳеч қайси қуюшқонга сиғмайди. Шу маънода ҳуқуқий доирасига кирмаган ҳолда Тожикистондаги идораларга хат ва телеграммалар йўллаган айрим юртдошларимизнинг ҳаракатларини оқлаб бўлмайди.

Мана қўлимизда «Бирлик» халқ ҳаракати Андижон вилоят ташкилоти раҳбарлари имзо чеккан хат. Унда қўшни давлатдаги кучлар фаолиятига шундай баҳо берилади: «Кейинги икки йил давомида Тожикистондаги Растохез, Демократик ва Ислом уйғониш партияларининг бу борадаги сайъ-ҳаракатлари озодлик йўлини белгилашнинг муҳим омилларидан бири бўлиб қолди». Шундан сўнг мактуб муаллифлари А. Салимов, А. Усмонов, П. Охунов Тожикистонда «демократик» кучларнинг ғалабасидан завқ-шавққа тўлиб ўз қутлуғларини билдиришади. «Ўзбекистонда ҳам демократик кучлар ғалаба қозонгач, бизнинг биринчи галдаги вазифамиз Сизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдан иборат бўлади». Бу сатрлардан демак, Ўзбекистонда демократия борасида қолоқлик бор экан, бир кун биз ҳам Тожикистон эришган маррага етиб борамиз, деган маънони илғашингиз мумкин. Аслида эса нафақат Тожикистон, балки МДҲнинг ҳар қандай республикаси Ўзбекистонда тинчлик, осойишталик барқарор бўлиб турганига рўй-рост ҳавас қилмоқда. Буни БМТнинг бош котиби Бутрос Ғолийдан тортиб март ойининг бошларида Ўзбекистонда меҳмон бўлган чет эллик етакчи мухбирларгача эътироф этишмоқда. Ахир турли расмий ва норасмий ташкилотлар, гуруҳ ва тўдалар эмасмиди Тожикистон майдонларидаги олағовур митинглар ташкилотчиси?! Шунинг учун уларга мададкорлик билдириш ҳар қандай одамни ноқулай аҳволга солиб қўйиши мумкин.

Ислом фундаментализми Тожикистон халқи бошига не кунларни солмади. Айрим саллали дин пешволари ўз ваколат доираларидан чиқиб кетиб, аҳолини тинчлик ва осойишталикка даъват этиш ўрнига юксак амал курсилари сари интилдилар, ҳатто доҳийлик даъво қилишгача бориб етдилар. Ахир ўзи муайян тарафга мансуб бўлиб, нариги томоннинг (уям мусулмон бандаси — **таҳририят**) одамини ўлдиришга даъват этган шахс қандай қилиб бегуноҳ бўлсин?! Эҳтирос жумбушга келган митингларда Тожикистон қозиси Акбар Тўражонзоданинг нутқларида вазминлик, босиқлик оҳанги эмас, балки одамларни қўзғатувчи, гиж-гижловчи жазава устунлик қилди-ку! Ана шу вазиятни юмшатиш учун қози Тўражонзодани эгаллаган лавозимидан озод қилиш масаласи қўйилганда Ўзбекистоннинг бир қатор диний ташкилот ва мачитларидан матни айнан бир-бирига ўхшаш шошилинчномалар Душанбе томон кетма кет узатилди.

Биринчидан, Тожикистон Республикаси мустақил давлат бўлса, кимни олиб, кимни қўйиш ишига Ўзбекистондан туриб аралашишга ҳаққимиз борми? Иккинчидан, юқоридаги воқеалар баёнини ҳисобга олган ҳолда кимни ҳимоя қилаётганимизни ўйлаб кўришимиз керак эмасми?

Мана, Тожикистон қозихонасига юборилган шошилинчнома матни билан танишинг:

«...Юксак мартаба ва нуфузга эга бўлган Тожикистон қозиси Ҳожи Акбар Тўражонзоданинг истеъфога чиқиши Низомга асосан диний бошқарма томонидан фақатгина Тожикистоннинг ярмидан ошиқ расмий руҳонийлари талаб қилганларидагина кўриб чиқилиши мумкин...

МОВАРОУННАҲР МУСУЛМОНЛАРИ ДИНИЙ БОШҚАРМАСИ ҲАЙЪАТИ».

Маъзур тутсинлару, ҳайъатнинг асл мақсади қўшни республикада тинчлик ўрнатилишига кўмаклашишми ё тағин амал талашишда «қози»лик қилишми? Ахир тожикистонлик дин пешволари оқилона иш юритганларида вазият шунчалик кескинлашармиди? Мусулмонлар бир-бирларига бу қадар шафқатсизлик кўрсатишармиди?..

«Биз Наманган шаҳрининг Хўжа Амин мачити номозхонлари Душанбе шаҳридаги воқеаларда Тожикистон қозиси Акбар Тўражонзодани айблашларига қатъий қаршилик билдирамиз, — дейилади навбатдаги шошилинчномада. — Тўражонзода мусулмон руҳонийларининг ҳақиқий тарафдори ҳисобланади, у ҳамиша ҳақиқатга ва халқлар ўртасида ҳамкорликка чорлайди. Хўжа Амин мачити имоми Ортиқов Довудхон». Худди ўша куни Наманганнинг яна иккита мачитидан, Косонсойнинг Жоме мачитидан (бунда 20 минг номозхон номидан гапирилади) айнан юқоридаги матннинг ўзгинаси Душанбедаги идораларга (нусхаси Шоҳидон майдонига) юборилган. Эртасига Намангандаги Абу Юсуф мачити имоми Жўрабоев имзоси билан ўша сўзлар битилган шошилинчнома жўнатилган. Задарёдаги Жомашўй мачити имоми Шамсуддинов, Намангандаги яна бир мачит (номи кўрсатилмаган, имоми — Султонов — **таҳририят**)дан битилган шошилинчномалар матни ҳам юқоридаги сўзларнинг айнан ўзгинаси. Уч кундан сўнг ўша таниш услубда битилган шошилинчнома яна Наманган, Чортоқ, Янгиқўрғондаги мачитлардан Душанбе томон қанот боғлайди.

Албатта, бу ўринда «пухта тасдиқланган» матннинг ҳақиқий муаллифи киму ундан «кўчириб олганлар» кимлигини аниқлаш мушкул. Лекин шу нарса аниқ: бу шошилинчномалар бир ёки бир неча кишилар томонидан уюштирилган. Бўлмаса, бир вақтнинг ўзида турли масофадан туриб а нан бир хил фикрлаш мумкинми?

Хўш, Ўзбекистонда туриб шошилинчнома йўллашга ошиққан юртдошларимиз кимни ҳимоя қилганларини билармидилар? Қолаверса, улар ўша фикрни неча ўн минглаб намозхонлар номидан айтишга маънавий ҳақлари бормиди? Воқеалар ривожи шуни кўрсатдики, диндорларимиз ҳимоя қилган қози Акбар Тўражонзода эл-юрт манфаатини эмас, балки мансаб чўққисини кўзлаган шахс бўлиб чиқди.

Шундай экан, юқорида айтилган гаплардан тўғри хулоса чиқарайлик. Мустақил давлатлар билан фойдали ҳамкорликни йўлга қўяйлик-да, бошқаларнинг ички ишларига аралашмайлик. Ана шунда кейинчалик ҳар қандай ҳижолатдан ҳоли бўламиз.

**Туркон ШАРИФ.**
**(«Халқ сўзи»нинг 1 апрель сонидан олинди).**

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «НАВРЎЗ» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ ХАЙРИЯ ЛОТЕРЕЯСИ БЎЙИЧА 1993 ЙИЛ 21 МАРТДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛГАН ТИРАЖНИНГ

# РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

**Тиражда лотереянинг ўн разрядига умумий суммаси 100 млн. сўмлик 219000 та пул ютуқлари ўйналди.**

**Ютуқ тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разряддари шундай серия ва рақамларга эга бўлган чипталарга ҳам тўланади. Масалан, серия рақами 007726, чипта рақами 007 бўлган лотерея чиптасига 3000000 сўм пул ютуғи чиққанлиги кўрсатилган. Айнан шу ютуқ ҳамма разряддаги шундай серия ва рақамли чипталарга ҳам чиққанлигини билдиради.**

**Бошқа ютуқлар ҳам шундай тартибда ўйналган.**

**Серия рақами қуйидагича бўлган лотерея чипталарига ютуқлар чиққан:**

| Серияси | Чиптанинг тартиб рақами | Ютуқнинг миқдори |
|---|---|---|
| 000151 | 053* | 2500 сўм |
| 000188 | 1—100 | 50 сўм |
| 000189 | 031* | 100000 сўм |
| 000210 | 1—10 | 50 сўм |
| 000279 | 012* | 100 сўм |
| 000323 | 012* | 1000000 сўм |
| 000342 | 092* | 100 сўм |
| 000548 | 032* | 1000 сўм |
| 000622 | 059* | 1000 сўм |
| 000645 | 062* | 100 сўм |
| 000826 | 090* | 500 сўм |
| 001081 | 067* | 2500 сўм |
| 001103 | 031* | 2500 сўм |
| 001123 | 024* | 100000 сўм |
| 001194 | 075* | 2500 сўм |
| 001205 | 097* | 100000 сўм |
| 001410 | 024* | 10000 сўм |
| 001452 | 025* | 1000 сўм |
| 001480 | 052* | 1000 сўм |
| 001493 | 039* | 500 сўм |
| 001513 | 058* | 5000 сўм |
| 001569 | 034* | 100 сўм |
| 001590 | 081* | 100 сўм |
| 001672 | 1—100 | 50 сўм |
| 001725 | 070* | 500 сўм |
| 001760 | 054* | 100 сўм |
| 001793 | 088* | 100000 сўм |
| 001794 | 034* | 1000 сўм |
| 001839 | 056* | 1000 сўм |
| 001846 | 012* | 50000 сўм |
| 001854 | 089* | 2500 сўм |
| 001856 | 095* | 25000 сўм |
| 001876 | 069* | 1000 сўм |
| 001948 | 065* | 500 сўм |
| 001950 | 001* | 1000 сўм |
| 001962 | 030* | 50000 сўм |
| 002035 | 083* | 100000 сўм |
| 002060 | 045* | 500000 сўм |
| 002069 | 043* | 2500 сўм |
| 002086 | 087* | 100 сўм |
| 002087 | 001* | 2500 сўм |
| 002099 | 032* | 50000 сўм |
| 002133 | 099* | 5000 сўм |
| 002137 | 071* | 100 сўм |
| 002138 | 1—100 | 50 сўм |
| 002165 | 054* | 2500 сўм |
| 002190 | 004* | 5000 сўм |
| 002239 | 1—100 | 50 сўм |
| 002252 | 021* | 100000 сўм |
| 002268 | 077* | 100000 сўм |
| 002273 | 082* | 25000 сўм |
| 002280 | 1—100 | 50 сўм |
| 002537 | 055* | 100000 сўм |
| 002682 | 1—100 | 50 сўм |
| 002721 | 002* | 5000 сўм |
| 002742 | 1—100 | 50 сўм |
| 002772 | 084* | 25000 сўм |
| 002864 | 1—100 | 50 сўм |
| 002882 | 022* | 100 сўм |
| 002901 | 050* | 2500 сўм |
| 002928 | 011* | 25000 сўм |
| 002970 | 065* | 500 сўм |
| 003032 | 017* | 2500 сўм |
| 003074 | 008* | 50000 сўм |
| 003086 | 082* | 10000 сўм |
| 003221 | 030* | 10000 сўм |
| 003228 | 085* | 2500 сўм |
| 003345 | 067* | 50000 сўм |
| 003378 | 063* | 50000 сўм |
| 003414 | 080* | 100000 сўм |
| 003415 | 029* | 100000 сўм |
| 003454 | 073* | 10000 сўм |
| 003465 | 051* | 1000 сўм |
| 003469 | 093* | 5000 сўм |
| 003487 | 1—100 | 50 сўм |
| 003503 | 1—100 | 25 сўм |
| 003573 | 081* | 1000000 сўм |
| 003601 | 059* | 500 сўм |
| 003640 | 006* | 5000 сўм |
| 003641 | 045* | 2500 сўм |
| 003751 | 032* | 10000 сўм |
| 003766 | 036* | 1000 сўм |
| 003790 | 1—100 | 50 сўм |
| 003833 | 003* | 25000 сўм |
| 003834 | 055* | 1000 сўм |
| 003838 | 1—100 | 25 сўм |
| 003855 | 058* | 500 сўм |
| 003889 | 062* | 5000 сўм |
| 003912 | 005* | 2500 сўм |
| 003932 | 1—100 | 25 сўм |
| 003965 | 086* | 25000 сўм |
| 003975 | 085* | 2500 сўм |
| 003980 | 059* | 500 сўм |
| 003995 | 1—100 | 25 сўм |
| 004083 | 1—100 | 50 сўм |
| 004113 | 043* | 1000 сўм |
| 004164 | 089* | 10000 сўм |
| 004225 | 047* | 1000 сўм |
| 004253 | 027* | 50000 сўм |
| 004288 | 004* | 500 сўм |
| 004301 | 048* | 10000 сўм |
| 004339 | 1—100 | 50 сўм |
| 004385 | 1—100 | 50 сўм |
| 004405 | 020* | 5000 сўм |
| 004467 | 096* | 10000 сўм |
| 004519 | 094* | 5000 сўм |
| 004571 | 023* | 5000 сўм |
| 004579 | 027* | 10000 сўм |
| 004594 | 022* | 10000 сўм |
| 004716 | 097* | 2500 сўм |
| 004740 | 063* | 25000 сўм |
| 005059 | 092* | 50000 сўм |
| 005072 | 038* | 25000 сўм |
| 005145 | 066* | 2500 сўм |
| 005172 | 053* | 25000 сўм |
| 005178 | 1—100 | 50 сўм |
| 005181 | 1—100 | 50 сўм |
| 005249 | 044* | 10000 сўм |
| 005261 | 097* | 1000 сўм |
| 005308 | 080* | 10000 сўм |
| 005315 | 065* | 100000 сўм |
| 005327 | 076* | 50000 сўм |
| 005339 | 018* | 100 сўм |
| 005349 | 058* | 5000 сўм |
| 005372 | 1—100 | 50 сўм |
| 005429 | 096* | 50000 сўм |
| 005490 | 020* | 1000 сўм |
| 005551 | 1—100 | 50 сўм |
| 005594 | 083* | 5000 сўм |
| 005807 | 023* | 100 сўм |
| 006077 | 036* | 5000 сўм |
| 006105 | 022* | 1000 сўм |
| 006167 | 1—100 | 50 сўм |
| 006197 | 088* | 500 сўм |
| 006214 | 1—100 | 50 сўм |
| 006215 | 017* | 100 сўм |
| 006226 | 021* | 50000 сўм |
| 006251 | 035* | 50000 сўм |
| 006301 | 085* | 1000 сўм |
| 006330 | 1—100 | 25 сўм |
| 006356 | 1—100 | 50 сўм |
| 006373 | 060* | 100 сўм |
| 006417 | 075* | 500 сўм |
| 006418 | 097* | 5000 сўм |
| 006512 | 039* | 500 сўм |
| 006581 | 1—100 | 50 сўм |
| 006625 | 047* | 500 сўм |
| 006648 | 095* | 10000 сўм |
| 006663 | 076* | 100 сўм |
| 006707 | 029* | 5000 сўм |
| 006733 | 063* | 100 сўм |
| 006759 | 1—100 | 25 сўм |
| 006762 | 079* | 25000 сўм |
| 006769 | 091* | 100 сўм |
| 006773 | 030* | 2500 сўм |
| 007014 | 030* | 10000 сўм |
| 007039 | 046* | 25000 сўм |
| 007143 | 092* | 25000 сўм |
| 007150 | 1—100 | 50 сўм |
| 007182 | 060* | 5000 сўм |
| 007189 | 054* | 50000 сўм |
| 007217 | 002* | 10000 сўм |
| 007228 | 043* | 10000 сўм |
| 007323 | 049* | 5000 сўм |
| 007399 | 002* | 10000 сўм |
| 007432 | 049* | 500 сўм |
| 007455 | 054* | 25000 сўм |
| 007462 | 094* | 10000 сўм |
| 007518 | 1—100 | 25 сўм |
| 007571 | 054* | 10000 сўм |
| 007577 | 075* | 25000 сўм |
| 007611 | 058* | 25000 сўм |
| 007652 | 090* | 50000 сўм |
| 007726 | 007* | 3000000 сўм |
| 007809 | 074* | 2500 сўм |
| 007825 | 089* | 50000 сўм |
| 007858 | 023* | 500000 сўм |
| 007859 | 050* | 100 сўм |
| 007932 | 001* | 100000 сўм |
| 008013 | 046* | 10000 сўм |
| 008022 | 1—100 | 50 сўм |
| 008089 | 1—100 | 50 сўм |
| 008117 | 016* | 1000 сўм |
| 008168 | 016* | 25000 сўм |
| 008182 | 098* | 500 сўм |
| 008216 | 054* | 25000 сўм |
| 008267 | 022* | 500 сўм |
| 008273 | 071* | 500 сўм |
| 008301 | 090* | 100 сўм |
| 008317 | 1—100 | 50 сўм |
| 008367 | 070* | 500 сўм |
| 008425 | 044* | 5000 сўм |
| 008457 | 054* | 5000 сўм |
| 008546 | 005* | 500 сўм |
| 008593 | 098* | 50000 сўм |
| 008618 | 067* | 5000 сўм |
| 008689 | 086* | 1000 сўм |
| 008723 | 025* | 25000 сўм |
| 008780 | 1—100 | 50 сўм |
| 008782 | 076* | 100000 сўм |
| 008786 | 075* | 50000 сўм |
| 008797 | 079* | 500 сўм |
| 008831 | 1—100 | 25 сўм |
| 008913 | 044* | 25000 сўм |
| 008972 | 051* | 100 сўм |
| 009004 | 1—100 | 50 сўм |
| 009052 | 1—100 | 50 сўм |
| 009066 | 057* | 50000 сўм |
| 009110 | 039* | 100 сўм |
| 009170 | 070* | 2500 сўм |
| 009237 | 1—100 | 25 сўм |
| 009477 | 059* | 50000 сўм |
| 009547 | 015* | 25000 сўм |
| 009567 | 049* | 100000 сўм |
| 009697 | 018* | 50000 сўм |
| 009722 | 070* | 100000 сўм |
| 009791 | 037* | 2500 сўм |
| 009815 | 1—100 | 50 сўм |
| 009849 | 008* | 1000 сўм |

***) Шу серияннинг қолган 99 рақамига 25 сўмдан ютуқ чиқди.**

**1000 сўмгача ва 1000 сўм миқдоридаги ютуқлар иккиҳ ва ундан кўп ходими бўлган жамғарма банкининг аъмоллар бўлимлари ва жамғарма банки муассасаларида тўланади.**

**10000 сўмдан юқори ютуқлар лотерея чипталари Ўзбекистон Республика жамғармалар банки томонидан текширилгандан кейин тўланади.**

**1.0 млн. сўмлик ва 3.0 млн. сўмлик ютуқларнинг эгалари енгил автомобиль сотиб олиш ҳуқуқига эгадирлар.**

**Ютуқли чипталар ҳақ тўлашга 1993 йил 30 июнгача (30 июнь ҳам киради) қабул қилинади. Ушбу муддатдан кейин лотерея чипталари ўз кучини йўқотади ва ютуқни тўлашга қабул қилинмайди.**

**Тираж комиссиясининг раиси — Ўзбекистон Республикаси «НАВРЎЗ» хайрия жамғармаси раиси биринчи ўринбосари**

**К. Ш. ШОДИЕВ.**

**Тираж комиссиясининг масъул котиби — Ўзбекистон Республика жамғарма банкининг қарзлар бериш бошқармаси бошлиғи**

**А. М. ҲАЙДАРОВ.**

• *Президент Фармони— эл дармони*

# ХАЛҚНИНГ КЎНГЛИ ТЎҚ БЎЛСА...

Мустақиллик сари қўйилаётган қадамнинг ҳар биттаси биз учун ниҳоятда муҳимдир. Сир эмас, тақчиллик, нарх-навонинг осмонга ўсиши одамларга таъсир қилянти. Ана шундай пайтда республика Президенти Ислом Каримовнинг халқ манфаати йўлида чиқарган фармонларининг бажарилиши эл дардига дармон бўлаётир. Шу туфайли қишлоқ аҳлининг кўнгли тўқ.

Ҳозир қишлоқда яшаш шаҳардагига қараганда осонроқ бўлиб қолди. Чунки Президентимиз фармонларига кўра деҳқонларга қўшимча томорқалар, уй-жойлар берилди, ердамчи хўжаликни ривожлантиришга имкон яратилди. Хўжаликлар кўплаб солиғу тўловлардан озод қилинди. Бунақа шароитлар атрофимиздаги бошқа бирорта ҳам мамлакатда йўқлигини ҳаммамиз яхши биламиз.

Одамлардаги эртанги кунимизга бўлган қатъий ишонч, мустақиллик йўлидаги масъулият район ижтимоий-иқтисодий ҳаётига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Ўтган йили халқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича белгиланган режалар уддаланди. Хўжаликлар, ҳатто қишлоқ ва бригадаларда ҳосил байрамлари ўтказилди. Шодиёналарда ҳамюртларимиз эркин меҳнат қилиши яхши даромад олиш, пировардида фаровон турмуш кечириш учун шароит яратиб берган республика Президенти Ислом Каримовга қалб миннатдорчиликларини изҳор этдилар.

Ҳозирги мураккаб шароитда жойларда аҳоли эҳтиёжини ўрганиб, уларнинг талабларини қондириш республика раҳбариятига кўрсатилган энг катта ёрдамдир. Район ҳокимияти худди ана шу йўналишда фаолият кўрсатмоқда. Биз халқимиздаги жўшқинлик, кўтаринки қайфиятдан унумли фойдаланиш йўлларини қидираяпмиз. Айниқса, ҳашар усули, хўжалик ҳисоби бизнинг шароитда кўл келяпти.

Кейинги бир ярим йил ичида, аниқроғи районимиз ташкил топганидан бери 12 та мактаб, 9 та болалар боғчаси, 4 та тиббий муассаса, 20 га яқин маданий-маиший бинолар қуриб ишга туширилди. Ҳозир аҳолининг 70 фоизи табиий газдан баҳраманд. Мисол учун Амир Темур номли жамоа хўжалигидаги қишлоқларга 40 километр узунликдаги газ қувурлари ётқизилди. Хўжалик раҳбарлари бу ишни товар айирбошлаш орқали амалга оширдилар. Аҳолини ичимлик сув билан таъминлашда ҳам ана шундай йўл тутилмоқда.

Фақат бугина эмас, Боғизоғондаги деҳқон бозори ва чойхона, Тойлоқдаги иккинчи спорт мактабининг фойдаланишга топширилиши ҳам райондошларимиз кайфиятига кайфият қўшди. Тойлоқ консерва заводида тунукадан идишлар тайёрлаш цехи қурилди. Самарқанд — Панжакент йўлининг район ҳудудидан ўтувчи 2,5 километрлик қисми биринчи категорияли магистралга айлантирилди. Бундан ташқари, аҳоли томонидан шахсий уй-жой қурилиши ҳам авж олаётир.

«Меҳнатдан келса бойлик — турмуш бўлар чиройлик» деган ажойиб нақлимиз бор. Назаримда, бу ақида бизнинг район ҳудудида чинакам моҳиятини намоён қилаётир. Зеро, эзгу ишлар тўхтагани йўқ. Жумабозор савдо комплексини янгича шаклда таъмирлаш ва қайта қуришга киришдик. Бешта қишлоқда типовой мактаблар қурилаяпти. Ичимлик суви ва газ қувурлари ўтказиш ҳам давом эттирилмоқда.

Бу билан мен районда бунёдкорлик ишлари жуда силлиқ бораяпти, демоқчи эмасман. Камчиликлар, тўсиқлар етарли. Айниқса, бошқа жумҳуриятлар билан иқтисодий алоқалар мураккаблашиб турибди. Шу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, Ўрта Осиё, Қозоғистон республикалари раҳбарларининг ахиллиги ҳаётимизда жуда катта ўзгариш ясаши керак.

**Абдураҳмон ИСКАНДАРОВ,**
**Тойлоқ район ҳокимининг биринчи ўринбосари, ЎзХДП район кенгашининг аъзоси.**

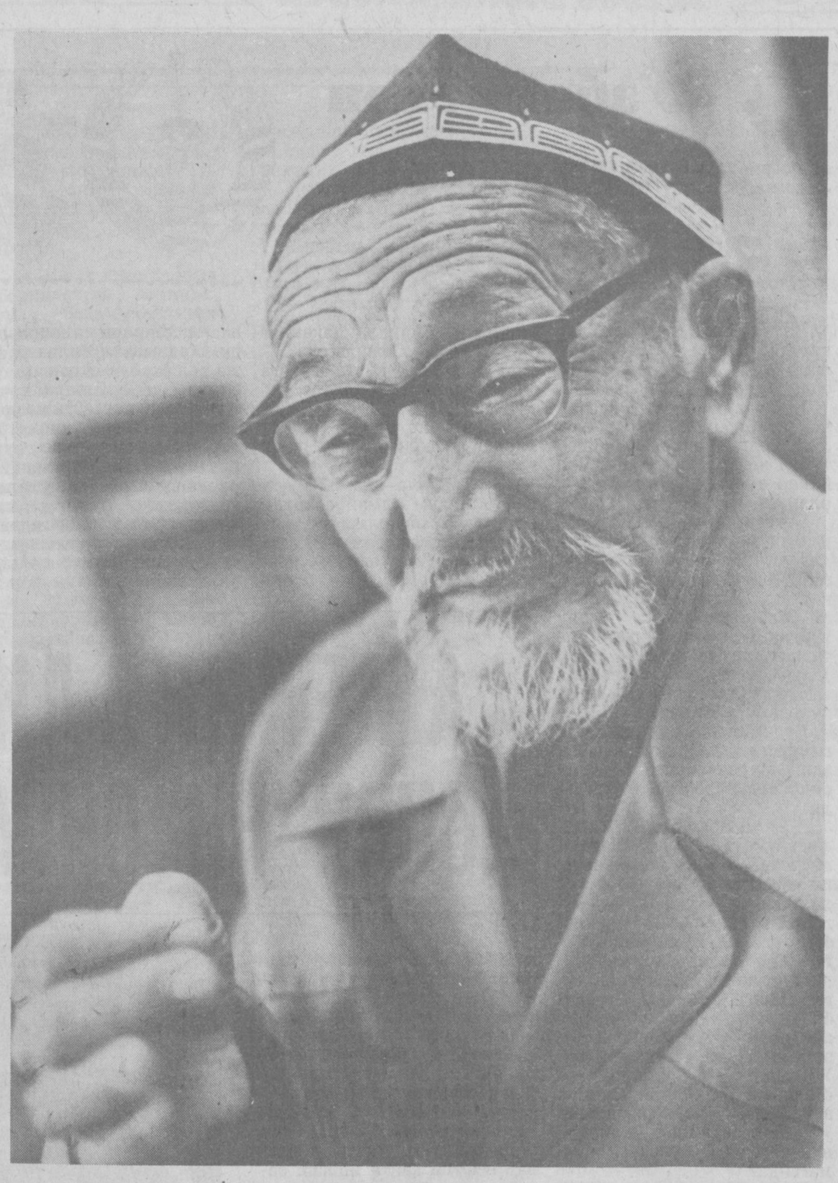

# ЖАННАТИ ИНСОН

**Уста Маҳмуд ота Усмонов 85 ёшга қадам қўйди. Мусулмончилик ҳисобкитобига кўра, бир мингдан ортиқ ой юзини кўрди. Бундай инсонни жаннати инсон дейдилар.**

**Маҳмуд ота ганч ўймакори бўлиб элга танилди, олтмиш йилдан зиёд вақт мобайнида унинг қадоқ қўллари муздек лой ушлади, тиғ билан деворларга нақшлар туширди. Уста ўз маҳорати билан Тошкент метросининг бекатларидан тортиб, Мустақиллик майдонидаги маъмурий биноларгача, яна қатор-қатор санъат кошоналарини безади. Зоти шарифнинг қўл излари Тожикистон, Қозоғистон, Сочи, Пенза, Донецк, Киев, Москва шаҳарларида ҳам қолган. Бу инсон ардоқлаган, севган касби уни бутун оламга танитди, Ўзбекистон халқ рассоми, Ўзбекистонда хизмат кўрстаган санъат арбоби, давлат мукофотларини берди ва ортидан 200 дан зиёд шогирдини ҳам эргаштирди.**

**Маҳмуд отанинг оиласи катта хонадон. Барчалари жам бўлишса тўйхонанинг ўзи бўлади. Норғул фарзандлардан дунёга келган набира ва эвараларнинг сони 86 тага етди. Кенжа аваранинг номини Моҳир деб қўйишди. Санъаткор усталар сулоласига мос исм.**

**— Отахон, ҳаётда кўпни кўрдингиз. Адоғига етмаган юмушларингиз ҳам борми?**

**— Бор. Улуғ бобомиз ҳазрат Аҳмад Яссавий мақбарасини зиёрат этиш орзусида эдим. Буни қарангки, ўша табаррук зиёратгоҳдан ҳузуримга элчи келди. Муддао шул эканки, биз ҳазратнинг мақбараларини таъмирлаш ишларида маслаҳатгўйликка таклиф этилибмиз. Мана шундай шариф зотларнинг обидаларини мангу обод бўлмоғига улушимиз қўшилса, иншооллоҳ, дуоларимиз ҳам ижобат топгай.**

**Абдулла ПЎЛАТОВ,**
**Содиқ МАҲКАМОВ сурати.**

*Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорати комитетида*

**ВОБКЕНТ РАЙОНИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ҲАҚИДАГИ ФАРМОНЛАРИ ҚОНИҚАРСИЗ БАЖАРИЛМОҚДА**

**Биздаги энг жиддий камчиликларнинг бири ижро масъулиятининг йўқлиги бўлса керак. Ваъдабозликка устамиз, ҳайбаракаллачиликни дўндирамиз, қоғозбозликни қойил қиламиз, хуллас амалий ишдан бошқа барча «зарур тадбирларни» ўрнига қўямизу она-Ватанга вадаванг қилиб рапорт бераверамиз.**

**Қарор ва ижро муаммоси турғунлик йилларидан мерос бўлиб келаётир. Илгари қарорлару кўрсатмалар Москвада қабул қилинарди. Улар маҳаллий шароитга тўғри келадими-йўқми, бу билан ҳеч ким қизиқмасди, бажариш шарт, дейиларди, вассалом. Ҳаётнинг ўзи инкор этган ушбу кўрсатмалар қоғозда қолиб кетаверарди . Ҳозирги қарорларни маҳаллий турмуш шароити, ҳаёти талаблари, ижтимоий-иқтисодий зарурат асосида, етти ўлчаб бир кесиб, ўзимиз белгилаяпмиз.**

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов республика Олий Кенгашининг ўн биринчи сессиясида ҳам буни алоҳида таъкидлади: «Халқимизга қуруқ ваъдалар эмас, балки аниқ режалар керак. Бемалол айтиш мумкинки, сиз билан биз чиқарган қонунлар ва фармонларда асосли имкониятлар ва аниқ бажарса бўладиган режалар ўз ифодасини топди». Бас шундай экан, истиқболимиз кўзлаган бу хайрли вазифаларни рўёбга чиқариш Ўзбекистон ҳар бир фуқаросининг муқаддас ишига айланмоғи лозим.

Афсуски, жойларда туб иқтисодий ислоҳотлар жараёнини бошқаришга масъул бўлган раҳбарлар қарорларнинг бажарилишини ташкил этиш ва назорат қилиш ўрнига ўз уқувсизликлари, беғамбеташвишликлари билан бу йўлга ғов бўлаётганликларини ҳамон сезмаяптилар. Боз устига бундай бепарволик ғайриқонуний хатти-ҳаракатлар, давлат, халқ мулкини талон-торож қилиш ва суиистеъмолликларга кенг имконият очиб бераётир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 4 октябрда қабул қилган «Давлат, жамоа хўжаликлари ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига режадаги 5 фоиз ва режадан ташқари тайёрланган пахта толаси ва пиллани ўз ихтиёрларида қолдириш тўғрисида»ги Фармони ёдингизда бўлса керак. Иқтисодий танглик вазиятида бундай имтиёз берилиши республика раҳбариятининг қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатаётган беиҳоя улкан ғамхўрлигининг тимсоли бўлди.

Вобкент райони хўжаликларида 1991 йил ҳосилидан шундай пахта толаси 2626 тоннани ташкил этган. Шу кунгача ана шу толанинг 2498 тоннаси тўртта ташкилотга сотилган. Ана шулар ичида биттаси давлат назоратчиларининг эътиборини ўзига тортди. Умуминсоний қадриятлар халқ академиясининг Вобкентдаги «Пахтакор» фирмасига ҳар тоннаси 130 минг сўмдан 500 тонна маҳсулот сотилган. Ажабланарлиси шундаки, фирма ўтган йили апрель-май ойларида толани вилоят ҳудудидан олиб чиқиб кетган, аммо қиймат нархини 1992 йил декабрда (3 миллион сўм) ва 1993 йил январь-март ойларида (62 миллион сўм) тўлаган, яъни пул бир неча бор қадрсизлангандан сўнг ҳисоб-китоб қилинган. Энгельс номли жамоа хўжалиги раиси Ж. Рустамов пулни ўз вақтида ўша ташкилотдан ундириб олмаганлигини қандай баҳолаш мумкин?

1991 йилда «Видим» концернига қарашли «Сангзор» Совет—Америка қўшма корхонаси 9 та хўжаликлардан 219 тонна пахтанинг килограммини бир сўму 20 тийиндан сотиб олган. Шу концерн раҳбарлари пахта эвазига болалар поликлиникаси қуриб берамиз, одамларни тиббий кўрикдан ўтказамиз, деб хўжалик раҳбарларини алдашган ва хом ашёни жуда арзон нархда олиб кетишган.

Қўшма корхона сотиб олган маҳсулотни Бухоро пахта тозалаш заводида қайта ишлатиб, ундан 62,7 тонна тола олган (тола чиқиши 34,9 фоиз). Хўжаликларда бу пахта толаси III ва IV навларга мансублиги қайд қилинган, аммо толанинг чиқишига қараб ушбу хом ашё юқори навларга мансублигини аниқлаш қийин эмас. Шундай қилиб, қўшма корхона 219 тонна пахта хом ашёси учун бор-йўғи 397 минг сўм сарфлаган. Ваҳолонки, ўша даврда ички бозоримизда пахта толасининг тоннаси 130 минг сўмдан сотилаётганди. Демак, «Сангзор» фирмаси ушбу операциядан деярли 8 миллион сўм соф даромад қилган. Хўжаликлар раҳбарлари пухтароқ бўлганларида ана шу маблағдан салмоқли улуш олишарди. Ҳуллас ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилар, деб шунга айтсалар керак-да.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Деҳқон» (фермер) хўжаликларини янада мустаҳкамлаш ва республикада ишбилармонлик фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги Фармонини бажариш юзасидан ҳам район ҳокимлиги 1992 йилнинг ўзида уч бор қарор қабул қилгану, аммо иш олға силжимаётир.

Районда фермерларга ер ажратиш топшириғи атиги 10 фоизга бажарилган. Тўқсонбой кўрсаткич Ҳусанов номли Зарбдор, Муртазоев номли ва «Нурафшон» жамоа хўжаликларида 3,6 фоиз ташкил қилади. И. Наимов номли хўжаликда фермерлик қилишаётган Т. Рустамов, Ш. Файзиев ва И. Рўзиев тамовлар колхоз раҳбарларидан мадад олмаганликлари сабабли бу йил ўз фаолиятларини тўхтатишга мажбур бўлишди.

Районда юқори органларнинг қарорларига қандай эътибор берилаётганлиги хусуси, тўлиқ тушунча ҳосил қилишингиз учун яна бир мисол келтирамиз.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 1991 йил 7 январда «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилганди. Ранжон ҳокимлиги долзарб вазифалар белгиланган ушбу давлат ҳужжат эълон қилинганидан икки ой ўтгач, аст ҳаракатга тушган. Сиз амалий ишга киришилибди-да, деб тушунманг, ҳокимлик ҳ

# ЭНДИ ЎЗИМИЗ УЧУН ИШЛАЙМИЗ

зирча қарорни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида ўйлаяпти, ҳали ростмана иш бошлагани йўқ.

Район ҳудудида аллақачон ишга тушиши лозим бўлган соғлиқни сақлаш, маориф муассасалари қурилиши ҳамон битмаётир. Умуман, қишлоқ турмушини яхшилашга қаратилган ишлар суст бормоқда. Бунинг асосий сабаби, юқорида таъкидлаганимиздек, мутасадди ва масъул шахсларда жонбозлик, ташаббускорлик етишмаслигидадир.

Давлат назоратчилари ана шу камчиликларни аниқлаш билан бирга уларни бартараф этиш чораларини излашда район ҳокимлиги ва хўжаликлар раҳбарларига яқиндан ёрдам бердилар. Ишончимиз комилки, қисқа муддат ичида районда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасидаги фармон ва қарорларни бажариш борасида амалий ютуқларга эришилади. Зотан вобкентликлар ҳам мустақил диёримизда бундан буён фақат ўзимиз учун ишлашимизни тўлиқ ҳис этмоқдалар.

**Ўткир АБДУРАҲИМОВ,**
**Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ,**
**Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорати қўмитасининг масъул ходимлари.**

• **Ўзбекистон ва жаҳон**

# АЖДОДЛАРИМИЗ БИЛАН ФАХРЛАНСАК АРЗИЙДИ

**Яқинда Покистонда—Ислом Республикасининг пойтахти Исломободда халқаро илмий-назарий конференция ўтказилди. Мазкур халқаро анжуманда мамлакатимиздан Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги Музаффар Хайруллаев бошлиқ делегация ҳамда Тожикистондан академик Муҳаммаджон Осимов етакчилигидаги вакиллар иштирок этдилар.**

XIV аср (мелодий) Сўфий таълимотининг кўзга кўринган йирик намояндаларидан бири Шаҳобитдин Саид Али Ҳамадонийнинг ижодий фаолиятига бағишланган бу анжуманда делегациямиз бошлиғи М. Хайруллаев «Шаҳобитдин Саид Али Ҳамадоний ва унинг Ўзбекистондаги «тақдири» мавзуида инглиз тилида маъруза қилди. Шунингдек, қотиқ мамлакатимизда Республикамиз Президенти Ислом Каримов бошчилигида истиқлолни мустаҳкамлаш, миллий қадриятларимизни тиклаш борасида амалга оширилаётган хайрли ишлар тўғрисида ҳам тўхталиб ўтди. Покистонлик, эронлик, афғонистонлик олимлар ҳам Ўзбекистонда амалга оширилаётган хайрли ишларга хайрихоҳ эканликларини билдирдилар.

Анжуманнинг иккинчи куни Ислом коллежи талабалари ва профессор-ўқитувчилари билан учрашув ўтказилди. Унда «XIV—XV асрларда Сўфий таълимотининг Ўрта Осиё ижтимоий ҳаётидаги роли» тўғрисида маъруза қилдим.

Шукурлар бўлсинки, мустақиллик шарофати туфайли аллома аждодларимизнинг номларини қайта тилга олиш, асарларини ўрганиш ва тарғиб қилиш имконига эга бўлдик.

Маъруза якунида Ўзбекистон ҳукуматининг 1993 йил кузида Баҳовутдин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллигини нишонлаш мақсадида ҳукумат комиссияси тузилганлиги ва бу комиссия алломанинг асарларини, ҳаёти ва ижодига бағишланган асарларни чоп этиш ишларини бошлаб юборганлиги тўғрисида айтилган маълумотларни зўр мамнуният билан қабул қилдилар.

Шундан сўнг биз Покистоннинг Эфтабад, Лохўр, Пешовар шаҳарларида бўлиб, илм-фан намояндалари, маърифат пешволари, доирилфунунларнинг ўқитувчи-профессорлари, талабалари билан қизиқарли учрашувлар ўтказдик. Покистонда Марказий Осиё мамлакатларига, шу жумладан Ўзбекистонга бўлган қизиқиш жуда катта экан. Бошқа илмий-тадқиқот институтларига ҳам ташриф буюрганимизда аллома аждодларимизнинг ижодига ғоят эҳтиром ила қаралишини кўриб дилларимиз фахр туйғуларига тўлди.

Ҳа, Президентимиз Ислом Каримов айтганларидек, Ўзбекистон — келажаги буюк давлат. Бу йўлда бизни отабоболаримиз руҳи қўлласин.

**Саъдулла ЙЎЛДОШЕВ,**
**Тошкент Давлат университети фалсафа куллиёти доценти.**

**СУРАТДА: Ўзбекистонлик делегация аъзолари покистонлик олимлар даврасида.**

**Мустақил Ўзбекистонимизни тан олаётган чет мамлакатлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Бу тарихий жараён республикамизда туризм соҳасини кенгайтириш ва тартибга солишни тақозо этаётган эди. Президентимиз И. А. Каримовнинг «Ўзбектуризм» Миллий компаниясини ташкил этиш тўғрисидаги Фармони ана шу йўлда қўйилган дадил ва амалий қадамдир.**

# ДЎСТЛИК КЎПРИКЛАРИ

Вилоят ҳокимлиги қўриқ воҳада туризмни ривожлантиришга алоҳида эътибор бераётир. Ҳоким қарорига биноан бўлинмамизга конституцион бошқарма мақоми ва ҳуқуқлари берилди. Бундан ташқари, вилоятдаги барча тегишли ташкилотларнинг раҳбарлари бошқармамиз билан шартномалар тузиш, аҳолининг деярли барча табақасини туризм хизмати билан қамраб олиш йўлида саъй-ҳаракат кўрсатишга даъват этилган.

Булар бежиз эмас, албатта. Халқимизнинг мардона меҳнати тифайли Мирзачўл ерларини ўзлаштиришдек улуғвор ишлар амалга оширилди. Бу борада тўпланган улкан тажриба ҳали кўпгина халқларнинг диққатини, ҳурмат-эътиборини ўзига тортиши турган гап. Биз эса ана шу меҳнат мадҳиясини ярата олишимиз, улар ҳақида маҳорат билан гапириб ва кўрсатиб бера олишимиз керак.

Иккинчидан эса, мустақиллик берган улкан неъмат — эркинлик, тенгҳуқуқлилик, истиқлолдан самарали фойдаланиб, вилоятимиз халқи учун жаҳон эшигини очиб беришимиз, уларнинг дунёни кўришлари, ўрганишлари, айни пайтда тегишли хулосалар чиқариб, замонга мос турмуш тарзи учун курашишлари учун шарт-шароитлар яратиб бермоғимиз зарур. Сўзсиз, бу борада туризм ходимлари олдида катта вазифалар турибди.

Вилоятимизда юзга яқин миллат ва элат вакиллари истиқомат қилади. Дастурларимизни ҳам шуларни эътиборга олган ҳолда тузаётирмиз. Биринчи галда биз қўни-қўшнилар — Қозоғистоннинг Шимкент (аввалги Чимкент), Қизил Ўрда ва Тожикистоннинг Ленинобод вилоятлари билан туристик алоқаларни ўрнатаётирмиз. Туркиянинг биродарлашган Адана вилояти ишбилармонлари билан вилоятимиз тадбиркорлари ўртасидаги ҳамкорлик тадбирлари белгиланаётир. Айни пайтда Ҳиндистон, Покистон, Хитой, Саудия Арабистони, Бирлашган Араб Амирликлари сингари қатор мамлакатлар билан дўстлик кўприклари барпо этиш, у жойлардан келадиган сайёҳларни қабул қилиш билан боғлиқ ишларни амалга ошираётирмиз.

Вилоятимиз меҳнаткашларида ўзимизнинг қадамжоларимиз — Самарқанд, Бухоро, Фарғона, Хива, Тошкент ва бошқа жойларга бўлган қизиқиш бениҳоя катта. Шу жойларга мунтазам қизиқарли саёҳатлар уюштириб гуриш ташкилотимизнинг бош вазифаларидандир.

Маълумки, 1993 йил Аҳмад Яссавий йили, деб эълон қилинди. Шу муносабат билан атоқли аждодимиз Аҳмад Яссавий мақбарасини зиёрат қилишга интилаётган сайёҳлар кун сайин кўпайиб бормоқда. Бошқармамиз вилоятнинг тегишли ташкилотлари билан ҳамкорликда катта режаларни тузаётир. Биз вилоят аҳолисининг бу борадаги ҳоҳиш-истакларини қондиришга тайёрмиз.

**Пиримқул ДЎСТМАМАТОВ,**
**«Ўзбектуризм» миллий компаниясининг Сирдарё вилояти бўлинмаси бошлиғи.**

## ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

### КОРХОНА СТИПЕНДИЯ БЕРЯПТИ

**● Шаҳрисабз шаҳридаги Улуғбек номли мактабни пиллакашлик фабрикаси оталиққа олган. Корхона раҳбарияти билим масканида ўқув-тарбия ишларини янада яхшилашга, моддий базасини мустаҳкамлашга яқиндан кўмаклашмоқда.**

Биргина шу йилнинг ўзида мактабга 150 минг сўм маблағ ажратилди.

Айни пайтда ана шу маблағ ҳисобидан аълочи ва жамоатчи 10 нафар ўқувчининг ҳар бирига 100 сўмдан стипендия бериляпти.

**Мусо КАРОМОВ.**

### ХАЛҚАРО АНЖУМАН

**● Бухоро давлат музей-қўриқхонасининг етмиш йиллиги муносабати билан Халқаро музейлар ташкилоти вилоят марказида илмий анжуман ўтказди.**

Унда Париждаги машҳур Лувр музейи директори Кристиан Берингер, Хельсинкидаги тасвирий санъат музейи директори М. Питканен, Москвадаги Третяков галереяси директори Ю. Королёв ва бошқа йирик мутахассислар қатнашдилар.

Илмий анжуманда бозор иқтисодиёти шароитида музей ишини ташкил қилиш, Бухоро тарихини ўрганиш ва оммалаштириш юзасидан жонли фикрлашув бўлиб ўтди.

**Нусратилла НАИМОВ.**

**Республикада давлат назорати комитети ҳайъатининг навбатдаги мажлисида спортни ривожлантириш масаласи атрофлича муҳокама этилди. Назорат органлари томонидан спортнинг барча жабҳаларида аҳвол ярим йил мобайнида пухта ўрганиб чиқилди.**

— Энг муҳими, — деб таъкидлади комитет раиси М. Мирқосимов ҳайъат мажлисида, — физкультура ва спорт оммалашмоғи керак, зотан бу соҳа келажак авлоднинг баркамоллиги ва саломатлигини таъминлашнинг муҳим омилидир.

Ҳайъат мажлисида «Ўзбекнонмаҳсулот» концерни ва «Ўзбексавдо» ассоциациясининг аҳолини нон ва нон булка маҳсулотлари билан таъминлаш борасида амалга ошираётган ишлари муҳокама этилди. Республика раҳбариятининг тинимсиз саъй-ҳаракати туфайли аҳолининг нон ва нон маҳсулотларига бўлган талаби тўлиқ қондириб келинмоқда. Афсуски, хориждан валюта ҳисобига олинаётган дон маҳсулотларини қайта ишлаш талаблар даражасида бўлмаётир. Нон заводларида сифатсиз маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда, хўжасизлик ва исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда, савдо дўконларида харидорлар ҳаққига хиёнат ҳоллари давом этаётир.

Ҳайъат мажлисида Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва Вазирлар маҳкамаси қарорларининг ижросини ташкил этишнинг тизимини жорий этиш, давлат назорати органларида ахборот алмашиш ишларини ривожлантириш каби бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

* * *

Иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир қарорларнинг бажарилишини назорат қилувчи республика Жамоат комиссиясининг навбатдаги йиғилиши «Ўзбекистоннинг солиқлар тизими: тикланиш ва юксалиш муаммолари» мавзусига бағишланди.

Комиссия раиси Б. Раҳмонов солиқлар тизимининг республика бюджетини ҳосил қилиш, аҳолининг нам таъминланган қисмини ижтимоий ҳимоялаш ва халқ хўжалигининг маълум соҳаларини имтиёзли асосда ривожлантиришдаги аҳамияти ҳақида гапирди.

Йиғилишда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими, иқтисод фанлари доктори О. Олимжонов Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши иқтисодий ислоҳот, бюджет сиёсати ва маҳаллий ўз-ўзини бошқариш комитетининг раиси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати Э. Хўжаев, республика давлат солиқлар бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Абдуқодиров, республика Давлат божхона комитетининг раиси У. Абдуғаниев, Тошкент молия институти ректори М. Шарифхўжаев, Тошкент иқтисодиёт университетининг ректори, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати С. Ғуломов, республика молия вазирининг биринчи ўринбосари Т. Гуськова ва бошқаларнинг маърузаларида айтиб ўтилган мулоҳазалар умумлаштирилди.

# Иш ҳақи кўпаймоқда

**Шовот пахта тозалаш заводи жамоаси ўтган йилги «оқ олтин» ҳосилини қайта ишлашда Хоразм вилоятида ана шу тизим корхоналари орасида пешқадамлар safida бормоқда.**

Корхонага қарашли тайёрлаш пунктлари бултур 31200 тонна пахта ҳосили қабул қилиб олишган эди. Мавсумнинг ўтган даври мобайнида ана шу ҳосилнинг йигирма минг тоннага яқини қайта ишланди. Ундан саккиз минг тоннага яқин сифатли тола олинди. Тўқимачилик саноати корхоналари учун нондек зарур ҳисобланган ана шу қимматбаҳо хом ашёнинг асосий қисми валюта баҳосида Польша, Туркия, Индонезия, Венгрия, Ҳиндистон, Англия, Германия сингари хорижий ҳамда товар-маҳсулот айирбошлаш эвазига собиқ СССР ҳудудидаги қатор ҳамдўстлик мамлакатларига жўнатилди.

— Корхонамиз айни пайтда уч сменада тўхтовсиз ишлаб турибди, — дейди завод директори Саъдулла Вафоев. — Ҳар сменада ўртача 25 тоннага яқин тола, саккиз тоннадан ортиқ мойиқ ишлаб чиқариляпти. Ишчи-хизматчиларимиз ўзларининг фидоий меҳнатларига яраша мўмай мояна билан таъминланмоқда. Жорий йилнинг январь ойида жамоа меҳнат аҳлига сарфланган иш ҳақининг ўзи 5 миллион 500 минг сўмдан ҳам ошиб кетди. Ҳар бир ишчининг ўртача ойлиги ўн минг сўмдан кўпроққа тушди. Тунги сменада ишловчиларга ҳатто ўн тўртинчи мояна ҳам бериляпти.

Корхона ишчи-хизматчилари маъмуриятнинг бошқа ғамхўрликларидан ҳам баҳраманд бўлишяпти. Уларга бепул тушлик тайёрлаб берилмоқда. Бу ҳам ижтимоий муҳофазанинг муҳим омилларидан бўлиб, фақат ана шу мақсад учун ўтган йили 650 минг сўм, шу йилнинг январь ойида эса қарийб 90 минг сўм сарфланди. Завод ўтган йилни 31 миллион сўмдан ортиқ соф фойда олиш билан якунлагани жамоани ижтимоий муҳофаза қилиш, меҳнатига яраша мўмай иш ҳақи билан таъминлаш, ўн учинчи, ҳатто ўн тўртинчи мояналар миқдорини тобора оширишда ҳам муҳим манба бўлиб хизмат қилмоқда.

**Эркин МАДРАҲИМОВ,**
**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

## ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

### БИР ОЛИМНИНГ КАШФИЁТИ

**● Профессор Неъматжон Мадолимов узоқ йиллардан бери Андижон қишлоқ хўжалик институтида умумий кимё кафедрасининг мудири бўлиб ишлайди. У фанда биринчи бўлиб, диацитилин ҳосиласидан пиррол ҳосил бўлишининг каталитик механизмини яратди. Республикамизда биринчи бўлиб 1, 2, 3-тритазол ҳосилаларининг синтез қилинишини амалга оширди.**

Бу моддалар қишлоқ хўжалиги ходимлари, биологлар ва тиббиёт олимларининг эътиборини тортди. Тошкент 1-тиббиёт институти фармакология кафедрасининг мудири, профессор У. Зокиров раҳбарлигида 100 дан ортиқ янги синтез қилинган моддалар синовдан ўтказилди.

Улар орасида иккита: «АИ-3» ва «АИ-21» препаратлари ажратиб олиниб, чуқур ўрганилди. Бу моддалар яллиғланиш, полиартрит, гайморит ва гинекологик касалликларга малҳам сифатида тавсия қилинди. Унга «триазолин» номи берилди. Унинг афзаллиги шундаки, чет элдан валютага сотиб олинадиган «Индометацин», «Вальтарен» каби камёб дорилардан ҳам юқори таъсирга эгадир ва уларга нисбатан зararсиздир.

Неъматжон Мадолимов шу кунларда Москва, Иркутск, Киев, Бишкек олийгоҳлари, Тошкент экспериментал биология илмий-тадқиқот, Андижон тиббиёт институтлари билан ҳамкорликда изланишлар олиб боряпти.

**Анорбой ҚУРОНБОЕВ.**

●

### ХУСУСИЙЛАШТИРИШНИНГ ФОЙДАСИ

**● Самарқанднинг «Узэлектромонтаж» деб номланувчи трестига қарашли Термиздаги 360-ихтисослашган кўчма қурилиш колоннаси 1992 йил бошидан ўз мулкини хусусийлаштирди.**

Бу янгича усулдан бир йилда 1 миллион сўм фойда олди. Бу борада жамоанинг мулкни сотиб олмоқ учун банкдан кўтарган 700 мингта пул қарзини узиб юборганлигини айтинг.

Бу йилдан бошлаб эса жамоа аъзолари давлат уйларини ҳам хусусийлаштириб олмоқдалар.

**Олимжон УСАНОВ**

●

### МОСКВАЛИКЛАР ЭЪТИРОФИ

**● Москвалик санъат ихлосмандлари ўн беш кун давомида самарқандлик мўйқалам устаси Аслиддин Исаев асарларини томоша қилдилар ва унга юксак баҳо бердилар.**

Ҳозирги қийин шароитда ҳам Аслиддиннинг четда ўз асарларини намойиш қилишга журъат этганлиги қувончлидир. Ҳамюртимиз ўша ернинг ўзида ҳам қисқа вақт диққатга сазовор полотнолар яратди.

— Россияда бизнинг санъатга жуда ҳурмат билан қарашади,— дейди мусаввир. — Кўргазмамга минглаб кишилар келишди. Асарларимнинг ярмидан кўпини сотиб олишди.

Ишқилиб, миллий санъатимизнинг бундай парвозларига кўз тегмасин...

### «СИНО» ВА ВИНО ХУСУСИДА

**Охирги вақтда «Сино» белгиси телеэкран ва газета саҳифаларидан тушмай қолди. Бироқ кейинги текширувлар ушбу ташвиқотнинг усти ялтироқ, ичи қалтироқ эканлигини кўрсатди.**

**«Сино» акционерлик компанияси тайёр маҳсулотларни тақсимлашда ўз билганича иш тутган. Яъни музлатгичлар асосан кичик корхоналар ва хусусий дўконларга берилган. Давлат савдоси корхоналари бу маҳсулотни ололмай юраверган. Бу ҳам етмаганидек, Новокузнецк, Тольятти шаҳарларидаги кооперативларга ҳам музлатгич сотилган.**

**Бир йил ичида маҳсулот ишлаб чиқариш қарийб камайган, аммо корхона миллион-миллион сўм фойда кўрган. Ховаренко номли вино комбинатида ҳам шундай иш тутилган. Натижада корхонанинг дебитор қарзи 300 миллион сўмга яқинлашиб қолган.**

**Хуллас, ўзбошимчаликка чек қўйилди. «Сино» бош директори И. Қосимов вазифасидан озод қилинди. Вино комбинати директори Н. Эшонқуловга қаттиқ ҳайфсан берилди.**

**Фармон ТОШЕВ.**

---

ХДП ҳаётидан

# МУҲЛАТ БЕРИЛДИ

**ХДП Наманган район кенгаши ўзи қабул қилган, шунингдек, юқори ташкилотлар қарорларининг жойларда қандай бажарилаётганлигини назорат остига олган. Яқинда кенгаш ижроия бюросининг кенгайтирилган мажлисида «Ғайрат» жамоа хўжалиги бошланғич партия ташкилоти томонидан юқори ташкилотлар қарорлари бажарилишининг борриши ҳақидаги масала муҳокама қилинди.**

Шу нарса таъкидландики, хўжалик партия ташкилоти ХДП дастурий мақсадларини тарғиб килиш, бир қатор тармоқларда ижтимоий муаммоларни ҳал этишда муайян фаоллик кўрсатмоқда. Республика Президенти, ХДП раиси И. Каримовнинг аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш борасида чиқарган фармонларини бажариш соҳасида ҳам қатор тадбирларни амалга оширган.

Лекин шу билан бирга, партия ташкилотининг аҳоли ўртасида олиб бораётган тарғибот-ташвиқот, партияга қабул, шунингдек, партиявий интизомни мустаҳкамлаш борасидаги ишларидан кўнгил тўлмайди. Катта хўжаликда атиги 40 нафар партия аъзоси бор. Асосий таянч бўғини бўлган цех партия ташкилотлари ва партия гуруҳларининг фаолияти талаб даражасида эмас.

Партия ташкилотининг котиби — жамоа хўжалиги бошқаруви раисининг ўринбосари Раҳимжон Содиқов ХДП Низоми талабларининг изчил бажарилишига эришаолмаган. Партиявий ишлар режалаштирилмаган. Район кенгаши, шунингдек, ҳокимлик билан ҳамкорликда ўтказиладиган тадбирларда унинг иштироки суст. Р. Содиқов хўжалик ҳудудида бўлаётган воқеаларга, ижтимоий-сиёсий вазиятга ҳамиша ҳам сергаклик билан қарамайди. Одамлар кайфияти ва эҳтиёжларини яхши ўрганмайди.

ХДП район кенгаши ижроия бюроси мазкур партия ташкилоти фаолиятини қониқарсиз, деб баҳолади. Бюро Р. Содиқовга ўз ишини ўнглаб олиш учун яна уч ой муҳлат берди.

ХДП район кенгашининг масалаларга ана шундай ёндашуви жойларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришда самарадорликни кўтариш, энг муҳими, партия обрўсини оширишда аҳамият касб этаётир.

**Ф. ИЎЛЧИЕВ,**
**жамоатчи мухбир.**

# ТАРТИББУЗАРЛИККА ҚАРШИ ҲАМКОРЛИК

**Қорақалпоғистон Республикасининг барча шаҳар ва районларида, аҳоли яшаётган барча элат ва овулларида тартиббузарликка, жиноятчиликка қарши кураш авж олдириб юборилди. Бу умумхалқ ҳаракатида ХДП аъзолари фаол иштирок этмоқдалар. Биз Ўзбекистон ХДП Тўрткўл район кенгаши биринчи котиби Ёвкаш РЎЗИМБЕТОВ билан бу борада олиб борилаётган амалий ишлар хусусида суҳбатлашдик.**

— Омма билан ҳамнафас бўлиш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш, осойишталигини сақлаш, халқ хўжалигини бир маромда ривожлантириб, иқтисодиётни мустаҳкамлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш ва унга қарши курашишни партия ташкилотлари ўзларининг асосий вазифалари деб билмоқдалар,—деди у. Район партия кенгаши, бошланғич партия ташкилотлари жиноятчиликка қарши кураш масаласига алоҳида эътибор беряптилар, ўз йиғилишларида тегишли қарорлар қабул қилмоқдалар.

Одамлар осойишталигини сақлаш, жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш бўйича район партия-хўжалик фаоллари йиғилиши ўтказилди. Хотин-қизлар, фахрийлар кенгашлари алоҳида тўпланиб, ушбу масалалар атрофлича таҳлил қилинди.

Жиноятчиликни очишда милиция ходимларига нисбатан талабчанлик ошириляпти, уларнинг сафи қобилиятли, иқтидорли ёшлар билан тўлдирилмоқда.

Жиноятчиликка қарши кураш ишида биринчи навбатда жиноятни келтириб чиқарадиган салбий ҳодисаларни ўрганиш ва уларни жиноят даражасига бориб етмасдан тугатиш борасида ҳам амалий ишлар қилиняпти. Масалан, ёшлар ва вояга етмаганлар орасидаги жиноятчилик таҳлил этилганда, улар ўтган йили 25 та ҳар хил турдаги жиноятлар содир қилганликлари аниқланди. Шундан кейин район Ёшлар иттифоқи, мактаблар директорлари ва район, шаҳар ҳокимиятларининг вояга етмаганлар билан ишлаш комиссиялари билан партия ташкилотлари котиблари ва хотин-қизлар кенгашлари йиғилишиб амалий чоралар белгиладилар. Шаҳардаги Луначарский номли 2-мактабда, айниқса, таълим-тарбияни яхшилашга эътибор кучайтирилди, чунки бу билим масканига нисбатан ҳар хил эътирозлар билдирилаётган эди. Маҳаллаларда тузилган бешта ҳудудий партия ташкилотига жиноятчиликка қарши курашда фаол иштирок этиш топширилди. Навоий номли маҳаллада (партия ташкилоти котиби О. Сабурова, маҳалла қўмитаси раиси И. Давлетов) ҳуқуқ-тартибот ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу ерда ишламай юрган фуқаролар аниқланиб, уларни ишга жойлаштириш тадбирлари кўриляпти. Районда жиноятчиликнинг пайини қирқиш юзасидан қизғин ҳаракат давом этмоқда.

— Партия ташкилотлари бундан буён ҳам жиноятчиликка, тартиббузарликка қарши курашни янада кучайтираверадилар, — деди сўзининг охирида биринчи котиб.

**Р. ЕШИМБЕТОВ,**
**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

---

# • «Ўзбекистон овози»нинг 75 йиллигига

## ..ЎЗБЕКИСТОН-ВАТАНИМ МЕНИНГ..

# АМЕРИКАЛИКНИНГ „СИРИ“НИ ОЧГАН ЎЗБЕК

Ихтироларга тасодифлар туртки беради. Аммо... бошига олма тушган ҳар бир одам Ньютон бўлавермайди.

У ишдан эндигина қайтиб чой ичаётганди. Ногоҳ хаёлига келган фикрдан сапчиб туриб кетди. Апил-тапил кийиниб тўғри институтга йўл олди.

Эртасига эрталаб ишга келган ҳамкасблари уйқусизликдан кўзлари қизариб кетган Абдулла акани қутлай кетишди. Ихтирога қанд чойга солинган кумуш қошиқ туртки бўлганди. Қошиқ сиртидаги пуфакчалар сабаб «глюкоза кумуш таъсирида тез парчаланар экан», деган хулосага келганди у.

Бу Абдулла ака ҳаётидаги оддий кунларнинг воқеаси эди. Мураккаброғи бундан анча илгарироқ юз берганди.

...У талабалигидаёқ кашфиётга қўл урди. Бадбўй кислотадан мис-бронза катализатор ёрдамида хушбўй мод да олди. Бу модда хуштаъмликда ванилиннинг ўрнини боса оларди. Абдуллага Ўрта Осиё Давлат дорилфунунининг кимё куллиётини тугатганлиги ҳақидаги диплом билан бирга ихтирони тасдиқловчи муаллифлик гувоҳномаси ҳам топширилди. Устозлари — органик кимё отахонлари Сергей Наумов ва Исаак Цукерваниклар унга тан беришди. Дорилфунун тарихида бунақаси бўлмаганди.

Бир оз ўтгач эса умуман кимё фанида камдан-кам учрайдиган ҳодиса юз берди. У 28 ёшида фан номзоди бўлди. Кўпчилик буни тасодифга йўйди. Профессор Усанович эса «А. Султонов иши докторликка ҳам лойиқдир» деб баҳо берди. Мутахассислар назарида бу навқирон йигитча тез орада докторлик диссертациясини ҳам ёқлаши керак эди. Аммо...

Назариялар моҳиятини англаб олган одамгагина илмда омад кулиб боқади. Абдулла ака эса ҳар қандай кимёвий реакциялардан ҳам фалсафа ясашга уринарди. Фалсафа ва назария уйғунлиги унинг учун ихтиролар калити бўлди. Аммо, айнан фалсафий мушоҳада докторликни ҳимоя қилишга 23 йил орқага суриб юборди.

Ўзбек энциклопедиясида «Катализатор» сўзига шундай таъриф берилади: «Кимёвий реакциялар тезлигини ўзгартирувчи моддалар».

Абдулла ака нафақат кимёнинг, балки ҳаётнинг ҳам ўз «КАТАЛИЗАТОР»лари борлигини унутганди.

Таниш-билиш орттириш, бировни акам, бировни укам деб иш битириш нималигини билмасди. Билгани — тер тўкиб изланиш бўлди. Лабораторияларда қош қорайгунча қолиб кетар, уйга ҳар куни охирги трамвайда қайтарди.

Тажрибалари муваффақиятли чиққан кунлари уйга болалардек қувониб кириб келарди. Аммо, ана шу текширувларни расмийлаштириб, докторлик даражаси олишга уринмади. Тап-тайёр диссертациясини 15 йилдан кейин ёқлади. Агар дўсти Ҳабиб Абдуллаев бўлмаганида, «ҳамма нарсанинг ўз вақти-соати бор», деган фалсафани такрорлаб ҳали анча юрарди.

— Ҳабибжон ўша пайтда Фанлар Академиясининг президенти эди, — дея хотирлайди Абдулла аканинг умр йўлдоши Сожида опа. — Ўша киши қисти-бастига олиб докторликни ёқланг, деб қўймаганлар.

У барибир илмий унвонлардан тажрибаларни яхши кўрарди.

— Абдулла ака 570 дан зиёд муҳим илмий асарлар яратди. Бу асарлар нафақат назарий, балки амалий аҳамиятга ҳам эга эди, — дейди Ўзбекистон кимё-технологияси ва катализ илмий тадқиқот институтининг директори, кимё фанлари доктори, Хурсанд Маҳкамов. — Унинг 220 га яқин иши кашфиёт сифатида тан олинган. Ихтироларига нафақат ўзимизнинг, балки хорижлик олимлар ҳам қойил қолганлар. У яратган катализаторлар ёрдамида Фарғона, Уфа, Ангара, Салават нефтни қайта ишлаш заводларида бир неча миллионлаб фойда олинди.

У мансабга интилмади. Аксинча, мансаб уни танлади. Абдулла Султоновнинг саъй-ҳаракати билан кимё институтининг кичик лабораториясидан катта бир илм маскани ўсиб чиқди. Шу даргоҳ— Ўрта Осиё нефтни қайта ишлаш илмий тадқиқот институтида лаборатория мудирлигидан директорлик лавозимигача кўтарилди.

* * *

Ўзидан олдин ўтганларнинг юзига лой чаплаганларнинг иши юришмаслигини ҳаёт кўрсатиб турибди. Институтдагилар ҳақида эса бунинг аксини айтиш мумкин. Буюк олимимизнинг вафотига 10 йилдан ошди. Лекин, ҳали ҳам унинг номини соғинч билан эсга олишади. Шогирдларидан бири кимё фанлари номзоди Малоҳат Мансурова у ҳақда нимадир ёзишни ният қилган бўлса, Муҳаббат Обидова, Маъруфжон Адҳамов ва Хурсанд Маҳкамовлар домланинг 80 йиллик юбилейини ўтказишга бош-қош.

— Мен биринчи шогирдларидан эдим, — дейди Муҳаббат Обидова (**Муҳаббат опа ҳозир Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор, химия фанлари доктори**). — Эсимда, аспирантликка имтиҳон топширишим керак. Айрим мавзулардан яхши тайёрлана олмадим. Бир кун олдин домладан илтимос қилдим. Палон-пистон нарсаларни сўраманг, қийин экан, деб айтдим. Эртасига, айнан, ўша нарсаларни сўрасалар бўладими? Фикрларида қатъий эдилар. Фанда, илмда оғзига талқон солиб ўтириш ярамайди, очиқ-ойдин гапириш керак, деб уқтирардилар.

Ким билан суҳбатлашмай домла қаттиққўл, талабчан бўлиш билан бирга ўта сезгир ва муомалада ҳокисор эканликларини такрорлашарди. Ходимлари билан бафуржа ҳол-аҳвол сўрашар, раҳбарман деб ўзларини катта тутмас эканлар. Тўй-маъракалардан қолмас, хизматдошларнинг яхши-ёмон кунларида улар билан ёнма-ён турарканлар. Ана шуларнинг ҳосиласи — бугун у киши ҳақида фақат илиқ гапларни айтмоқдалар, ҳатто институтга Абдулла Султонов номини бериш ниятлари бор. Бу шунчаки оддий ҳолдек туюлиши мумкин. Лекин теранроқ ўйлаб қарасак ҳар бир раҳбар орзу қилса арзигулик ҳурмат-эътибор бу!

**Таржимаи ҳол:**
**Султонов Абдулла Султонович. 1913 йилда Тошкентда туғилган. Кимё фанлари доктори, профессор. Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби. Ўрта Осиё Давлат дорилфунунининг кимё куллиётини тугатгач, шу даргоҳда органик кимё кафедраси ассистенти, доцент бўлиб ишлади. Ўзбекистон Фанлар академияси кимё институтининг нефть кимёси лабораторияси, органик катализ лабораторияси мудири, полимерлар кимёси илмий тадқиқот институтида илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, Ўрта Осиё нефтни қайта ишлаш илмий тадқиқот институтининг директори. «Ҳурмат белгиси», Иккинчи даражали «Ватан уруши» орден ва медаллари билан мукофотланган.**

Ўзбекистон Энциклопедиясида Абдулла ака охир оқибатда директорлик у ёқда турсин, лаборатория мудирлигидан ҳам кетгазилгани хусусида гап бормайди.

* * *

Болалигимда бир спектакль менда чуқур таассурот қолдирган, «Инсон садоқати» деган. Олим билан бир палатада ётган оқсоқол унга «Ўғлим, осмоннинг тешигини ахтариб юраверибсан, ердаги воқеалардан бехабар қолибсизда» деганди.

У ихтиролар билан тирик арзон, ҳам қулай.

60-йилларда дунёга донғи кетган америкалик Гудри деган олим бўларди. Гудри нефтдан бензин оладиган катализаторлар ихтиро қилди. Ана шу катализаторларини бир қатор мамлакатлар катта пул эвазига сотиб олишга мажбур эдилар. Америкалик олимнинг «сири»ни Абдулла ака очди. Гудри мосламасига мукобил катализатор ихтиро қилди.

Уни ром қилган «осмоннинг ана шундай тешиклари» беҳисоб. Аммо, у англамай қолган «ердаги воқеалар» саноқли. Ана шу саноқли воқеалар унинг ҳаётини кемирди. Бу ҳақда гапиришдан олдин Абдулла аканинг табиблигига тўхталмасам бўлмас.

У ўн йил чўнтагида ошқозон ярасига қарши дори олиб юрди. Ўн йил азоб чекди. Охир оқибатда шифокорлардан «энди ярангизни қирқмасак бўлмайди», деган гап эшитди. Шундан кейин ўзидан ўзи нафратланиб кетди. «Нима қилиб юрибман, кимёгар бўлиб, агар шу хасталикнинг давосини тополмасам» дея қатъий ишга киришди. Ўзи ихтиро қилган қоришмани бир ҳафта ичганидан сўнг ҳеч нима кўрмагандек соғайиб кетди.

Нима ихтиро қилса аввало ўзи синовдан ўтказарди. Ундан шифо топиб «бошидан оёқ олтин сочмоқчи» бўлганларнинг саноғи йўқ. Лекин у дипломсиз табиб эди. Шунинг учун вазирликларда унинг ихтиросини тан олишмасди.

Буюкларнинг буюклиги шундаки, уларнинг иқтидори кўп қиррали бўлади. Масалан, Ломоносов кимё қонунларини шеърда баён этган. Чунки, у арбоб эди. Абдулла ака эса табибликка қўл урар экан, бир нарсага ишончи комил эди: «одам организмидаги ҳар бир модда алмашинуви табиий катализаторлар ёрдамида амалга ошади. Мана шу жараёнда бироз ўзгариш юз берса жисм хасталикка йўлиқади. Бу ҳамма касалликларга тааллуқли. Вируслар барча организмга тушади. Лекин, у бировда ривожланади, бировда эса йўқ. Модда алмашинувини маълум изга солиш — Султоновнинг даволаш усули эди. Шифо топиб кетган беморлардан у ҳеч қачон бирон нарса таъма қилмасди. Лекин, 35 ёшида ўзи даволаган жиккаккина бир қиздан меҳнатлари эвазига муқаддас туйғу — МУҲАББАТ умид қилди.

— Ўн икки бармоқли ичагимда яра бор эди, — деб эслайди Сожида опа. — Қариндошим кимё институтига бориб Абдулла акага учрашишни тавсия қилди. У киши берган дорини ичганимдан сўнг беш йил азоб берган хасталигим 15 кунда тузалиб кетди. Миннатдорчилигим рамзи гул кўтариб келган эдим, мени учрашувга таклиф этдилар. Шу-шу бирга яшадик. Олим одам ўқиган хотин олмаслиги керак, дердилар Абдулла ака. Бутун умр уйда ўтириб фарзандларимни оқ ювиб, оқ тарадим...

— Эркаклар иш билан тирик, — дея гапида давом этди у. — Ишдан четлатишгандан кейин...

Опанинг томоғига бир нарса тиқилгандек бўлди. Номзоди академикликка қўйилгунга қадар Абдулла ака туппа-тузук ишлаб юрганди. «Ердаги воқеалар» эса ана шундан кейин бошланди. Бир вақтлар бирга еб-ичган, дўст тутунганлар оёғидан чалишди. Москвадан тинимсиз комиссиялар ёғила бошлади. Ҳеч нимадан хато то полмагач, улар майда-чуйда нарсаларга ёпишдилар. Аммо улар ҳам исботланмади. Текшир-текшир одамнинг асабини емиради. Абдулла акага директорлик мансабини эмас, қадрдон лабораториясини ташлаб кетиш оғир эди. Бекорчиликдан уйи олдидаги ташландиқ ерда боғ яратди. Ташидан қараганда Абдулла Султоновнинг ҳаёти осойишта туюлса-да, унинг ички кечинмалари ғалаён қиларди.

— Бир куни одатдагидан бошқачароқ очилиб-сочилиб ўтирувдилар. Эрта-индин Москвага кетиб қолсам керак, фикримни маъқуллаб хат ёзишибди, — дедилар хурсанд бўлиб. Бироз айланиб келай деб кўчага чиқдилар, — эслайди Сожида опа. — Сал ўтмай эшик қўнғироғи жиринглади. Остонада турган болача «амаким...» дедида гапини давом эттиролмай йиғлаб юборди. Ўзи барпо қилган боғ этагида Абдулла ака йиқилиб ётарди. Шифокорлар тезда етиб келишди. Қон чиқардилар, лекин қон аллақачон ивиб қолганди.

Умрининг сўнгги йилларини таъна-ю дашномлар, фисқу фужурларнинг зил-замбил юки остида ўтказган Абдулла аканинг юраги зиғирдаккина қувончга дош беролмаганди.

**Шавкат ИСРОИЛОВ,**
**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

---

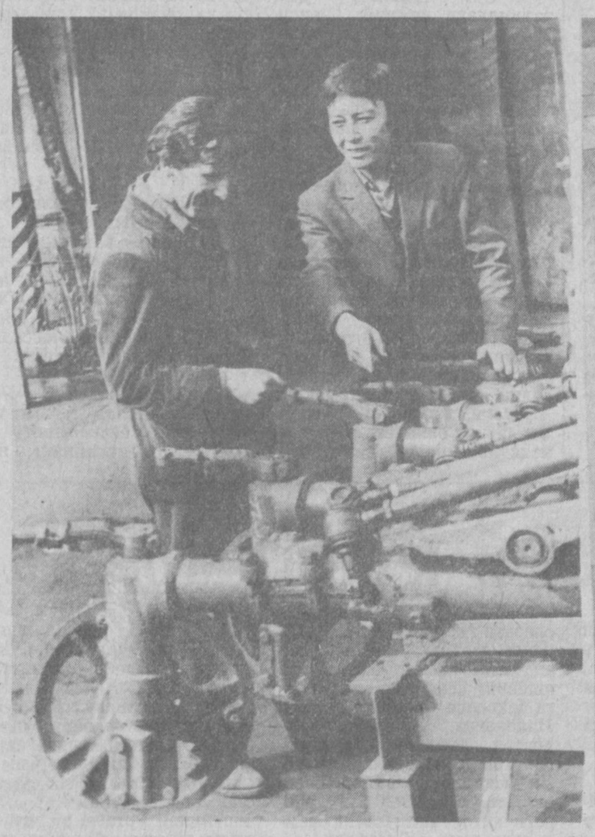

**Тошкент агрегат заводида асосан қишлоқ хўжалиги машиналари учун эҳтиёт қисмлар тайёрланади. Яқиндан бошлаб эса бу ерда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Айниқса, кичкинтойларга мўлжаллаб чиқарилаётган велосипедлар, самокатлар харидоргир бўляпти.**

**Шунингдек, заводда сантехника буюмлари, йиғиладиган стол ва стуллар, консервалаш қопқоқлари ва уларнинг ёпқичлари, кўплаб бошқа маҳсулотлар тайёрланиб, республика савдо шаҳобчаларига жўнатяпти.**

**СУРАТЛАРДА: 1. Корхона йиғув цехи ишчиси Маҳмуд Каримов ва цех режалаш-тақсимлаш бюроси мудири Бахтиёр Юсупов. 2. Завод маҳсулотларини сотиш бўлими бошлиғи Алишер Отахонов бу ерда ишлаб чиқарилган болалар велосипедчаларини намойиш қилмоқда.**

**Р. АЛЬБЕКОВ олган суратлар.**

---

• *Спорт*

# ҲОКИМЛИК МИЛЛИОН СЎМ АЖРАТДИ

Халқимиз Наврўз байрамини зўр шодиёна билан нишонламоқда. Маълумки, ҳеч бир маросим, тўй-томошаларни полвонлар беллашувисиз, арғумоқларнинг кишнашисиз тасаввур этиб бўлмайди. Қизилтепа районида бундай хайрли тадбирларни ташкил этиш, ёшларни жисмоний тарбияга жалб қилиш борасида муайян тажриба тўпланган.

Эл соғлиғи — юрт бойлиги, деган нақлга амал қилаётган район мутасаддилари саломатлик ва меҳнат унумдорлигининг муҳим омилларидан саналган жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга эътибор қилмоқдалар.

Ҳозир 72 та бошланғич жисмоний тарбия қўмитаси фаолият кўрсатмоқда. Эллик мингдан зиёд киши спортнинг кўпгина турларига жалб этилган. Район аҳолисининг иккидан бири спорт билан шуғулланмоқда, дейиш мумкин. Шуғулланувчиларга шароит яратиш учун район маркази, шунингдек, ҳар бир давлат ва жамоа хўжаликларида ўйингоҳ ва спорт майдончалари барпо этилган. Қизилтепа шаҳрининг 5 та маҳалласи фаоллари ташаббуси билан ҳашар усулида барча қулайликларга эга бўлган саломатлик шаҳарчаси вужудга келтирилди.

Навоий номли жамоа хўжалигида 3 минг уринли ўйингоҳ фойдаланишга тахт қилиб қўйилди. Хўжалик аҳли Наврўз байрамини ана шу ерда зўр шодиёнага айлантиришди. Шаҳардаги спорт магазинида жисмоний тарбия билан шуғулланиш учун керакли кийим-кечак ва анжомларни харид қилиш мумкин.

Мухлисларга миллий кураш бўйича қарийб 7 йилдан бери ўтказиб келинаётган беллашувлар айниқса маъқул келиб қолган. Полвонлар шоир Тошпўлат Ҳамид хотирасига бағишланган ана шу мусобақада маҳоратларини оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Иштирокчилари сафи кенгайиб бораётган ана шу беллашувнинг Наврўз байрами дастурига киритилиши ҳам спортнинг оммавийлашиб бораётганидан нишона.

Район ёшлари ҳам спортнинг шарқона турларига қизиқадилар. Шу боис, таэквандо мактабларда жисмоний тарбия дарсларидан ташқари алоҳида машғулотлар сифатида ўтилмоқда. Дарсларни малакали спортчилар олиб боришаётир. Ҳозир райондаги 15 та умумий таълим мактабида курашнинг ана шу қизиқарли тури бўйича машғулотлар ўтказиляпти. Мухлислар ака-ука шахматчи Ҳалил ва Саттор Караматов, шашкачи Азамат Жумаев, тош кўтарувчи Комил Шаропов каби йигитларнинг маҳоратлари ортиб, вилоят ва республика мусобақаларида иштирок этишаётганидан мамнун. Район волейбол жамоаси эса Олмалиқда ўтказилган республика биринчилигида учинчи ўринни олди.

Бугунги бозор иқтисодиётига ўтиш шароити районда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда. Зеро, район ҳокимлиги раҳбарлари имкониятлардан етарли фойдаланишга ҳаракат қилишмоқда. Ҳокимлик маҳаллий бюджетдан мазкур мақсадлар учун 1 миллион сўмлик маблағ ажратгани ҳам шундан далолат. Спортчилар бундай ғамхўрликка жавобан маҳоратларини ошириш, Қизилтепадан вилоят, республика чемпионлари етишиб чиқиши йўлида интилмоқдалар.

**Турсунқул ИСКАНДАРОВ.**

## Темур тузуклари

Қайси бир вилоят халқининг эътиқоди ҳазрати саййид ал-мурсалин[1], унга Аллоҳнинг марҳаматлари бўлсин, хонадони ақидаларидан фарқланиб ўзгарган бўлса, подшоҳлар ўша вилоятни босиб олишлари ва у ер аҳолисини бузуқ эътиқодларидан қайтаришлари лозим. Бунга мисол, мен Шом вилоятига кириб, бузуқ эътиқодли кишиларни жазоладим.

Жаҳонгирлик қилишга киришганимда тўрт нарсани хотирамда маҳкам сақладим. Биринчиси — қайси мамлакатни забт этмоқчи бўлсам, тўғри тадбир ва кенгаш билан иш тутдим. Иккинчиси — хатога йўл қўймаслик учун ҳар бир ишни кўп ўйлаб, сергаклик ва эҳтиёткорлик билан қилдим. Шунинг учун менга Аллоҳнинг мададу иноятн етиб, нима тадбир қўллаган бўлсам, тўғри ва рост чиқди. Ҳар ер эл-улусининг табиати ва мижозларини хотирамга келтириб, уларнинг табиатига мувофиқ йўл тутиб, шунга қараб уларга ҳоким тайинладим. Учинчси —— уч юз ўн уч асил зотли, шижоатли ва ақл-фаросатли эр йигитларни атрофимга бирлаштирдим. Бирлик-иттифоқлари шундай эдики, барилари гўё бир тандек эдилар. Барчаларининг мақсадлари, райлари, сўзлари ва ишлари битта эди. Бир ишни қилайлик деб қарор қилсалар, тугатмагунларича ундан қўл узмас эдилар. Тўртинчси — бугунги ишни эртага қолдирмадим. Юмшоқлик қилишга тўғри келса, мулойимлик қилдим; қаттиққўллик ишлатиш вақти етса, қатъий чоралар кўрдим. Шошмаслик керак ерда шошилмадим, шошиларли ишларни кечиктирмадим. Қайси ишни чораю тадбир билан битиришнинг иложи бўлса, унда қилич ишлатмадим.

Қундузлари тажрибали ва доно кишилар билан турли мамлакатлар забт этиш шатранжи[2] устида бош қотирдим. Кечалари бўлса тўшагимда ёнбошлаб олиб, мамлакат ишларини қандай юргизиш кераклиги ҳақида ўйлардим ва уларни бажариш воситаларини ўзимча тасаввур қилиб кўрардим. Ўзга мамлакатларни забт этиш йўлларини ўз кўнглимда чамалаб, қайси йўлдан кириб, қайси йўлдан чиқишни белгилар эдим. Сипоҳийларим билан қандай муомала қилишим тўғрисида фикр юргизиб, қайси бирини қандай тарбият қилишим керак, қайси ишни қай бирига топширсам, хато қилмаган бўламан деб, ҳар ишнинг олди-ортини ўйлар эдим. Сипоҳ бошлиқларидан қайси бири менга дўстлик қилса, унга ортиғи билан хайр-эҳсон қилдим.

[1] Саййид ал-мурсалин — барча пайғамбарлар етакчиси; Муҳаммад пайғамбарнинг фахрий номларидан.

[2] Бу ерда бўлғуси урушлар режасини тузиш ҳақида гап боради.

**95.**

Яхшилик қилсам, ёмонлик билан жавоб берган кимсаларни харомзода деб билдим. Икки олам эгаси (худо)нинг расули дебдиларким: «Зинодан туғилган киши ўзига яхшилик қилган одамга ёмонлик қилмагунча дунёдан кетмайди».

Пирим менга ёздиким: «Худонинг ва худо пайғамбарининг ҳукмига амал қилгин, расулиллоҳнинг зурриётига ёрдам бер, Худонинг неъматларини еб, яна унга ва унинг пайғамбарларига душманлик қилган подшоҳларни худонинг мулкидан чиқар. Худонинг мулкида адолат билан иш тутгилким, шундай демишдирлар: «Мамлакат куфр[3] билан туриши мумкин, лекин зулм бор ерда туролмайди».

Қабиҳ хатти-ҳаракат, ёмон ишлардан худо мулкини тозалагин. Ёмон таом баданга қандай зиён қилса, ёмон ҳатти-ҳаракат ҳам одамга шундай таъсир кўрсатади. Зулмнинг номнишонини йўқотгин. Золимнинг дунёда узоқ ҳаёт кечиришини яхшилигидан деб била кўрма. Золим ва фосиқларнинг узоқ яшашига сабаб шуки; ўзларидаги бор ёмонликларини юзага чиқариб, тугатмагунларича худо уларга муҳлат беради, сўнгра Аллоҳнинг қаҳру ғазабига учрайдилар. Гоҳида Аллоҳнинг қудрати билан золимлар, фисқу фужур қилувчилар, бирдан банду зиндонга, талон-торожга, очликка, қаҳатга, вабога, тўсатдан ўлишга гирифтор бўладилар. Гоҳида бегуноҳ бўлган яхши, тўғри ва тақводор кишилар ҳам ёмонларнинг шум қилмишларидан офату балога учрайдилар. Шундайким, тўқайга ўт тушса, ҳўлу қуруққа қарамай барчасин куйдиради. кофирлар, золимлар, фосиқу фужурлар қанча кўп зулму-хиёнат, фисқ-фасод қилсалар, ноз-неъматлари шунча кўпаяркан, деб ўйламагин. Хуллас, уларнинг неъматлари кўпайишининг сабабини билиб олиш керак. Бунинг сабаби ушбудир: «эҳтимол; ҳақиқий неъматлар берувчи (Аллоҳ)нинг иноятини кўриб, улар [зора] зулмдан, фисқ-фасоддан қайтиб, имон-инсофга келиб, унинг неъматларига шукр қилсалар», деб шундай қилингандир. Бироқ Аллоҳга шукр айтишни унутарканлар, Тангрининг даргоҳига қайтмас эканлар, худо ва унинг расули неъматлари ҳақини билмас эканлар, охир ал-оқибат парвардигорнинг қаҳру ғазабига гирифтор бўладилар».

Пиримнинг бу номаси менга етиб келгач, худо мулкини кофир-золимлар, мулҳид[4]лар, мунофиқлар фисқу фужурлар қўлидан тортиб олиш, уларни йўқотиш учун белга ҳиммат камарини боғладим.

[3] Куфр — исломни танимаслик; худосизлик.

[4] Мулҳид — бидъатчи, худога шак келтирувчи.

**96.**

• БИР ХАТ ИЗИДАН •

# ТАҚЧИЛЛИК САБАБЛАРИ НИМАДА?

Китоб районидаги «Қайнар» қишлоғида яшовчи бир гуруҳ муштарийларнинг «Ўзбекистон овози» газетаси таҳририятига ёзган шикоят хатида шундай ташвишли сатрлар бор.

**«Аҳоли жон бошига бериладиган нормадаги озиқ-овқатларни ололмаяпмиз. Бунинг устига магазинда бор озиқ-овқатни ҳам тўлиқ беришмайди. Қишлоғимизда жойлашган 23-магазиндаги ачинарли аҳволни ёзяпмиз. Гуруч, ёғ, шакар, макарон, чой белгиланганидан кам миқдорда бериляпти. Анқонинг уруғига айланган қандолат ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Хуллас, дўкон ҳозирги кун талабларига жавоб бермайди».**

Мактуб мазмуни билан Китоб матлубот жамияти бошқаруви раиси ўринбосари Ҳотам Зоҳидовни таништирдик. У нуқсонларга доир фактлардан кўз юммаган ҳолда ўзларидаги мавжуд аҳволни ҳам гапириб берди.

— Жамиятимизга қарашли 51 та дўкондан 48 таси аҳолига нормадаги товарларни сотади. Чиндан ҳам магазинларимизда шакар камчил. Чой таъминотида ҳам катта узилишлар бор. Хўжалик совуни етишмаяпти. Бисотдаги бор нарсани товаршуносимиз Ҳалим Пиримқулов Шаҳрисабз районлараро савдо базасидан олиб келишга ҳаракат қиляпти. Агар базададагилар қийнамай беришса... Афсуски, базададагилар билан муомалада бизга осон тута кўрманг. У ердан ҳамиша ҳам хоҳлаган молни ололмаймиз.

Гап 23-магазинга келиб тақаладиган бўлса, менимча таъминот ёмон бўлмаса керак, яна билмадим...

Раис ўринбосари фикри билан ҳисоблашиб, Қайнар қишлоғидаги 23-дўконда бўлдик. Аралаш моллар магазинида мудир Абдинасим Очилов ва унинг турмуш ўртоғи Дилором Очиловалар ишлашаркан. Магазин мутасаддилари яқиндагина шакар, гуруч, ёғ, совун, чой олиб келинганлиги ва улар аҳолига сотилганлиги, туз, гугурт, куни-кеча тамом бўлганлигини айтишди.

Афсуски, дўкон расталари ва пештахталари бўм-бўшлиги кишини ташвишга солди. На болалар, на катталар учун пойабзал, ёзги-қишки кийим-кечаклар кўзга ташланади. Ҳеч бўлмаса оддий газмолни ҳам учратмадик. Бир лаҳзада бизни «комиссия» деб ўйлашди шекилли, магазин ва унинг атрофида кўплаб одамлар тўпланишди. Улар савдо-сотиқдан ниҳоятда норози, ҳасратларидан чанг чиқарди.

— Йиллаб бир метр читсатин кўрмаймиз, — дейди Қайнар қишлоғида яшовчи Қаҳрамон она Ҳосият Мавлонова, — Нима бўляпти ўзи? Ҳеч бўлмаса меъёрли маҳсулотларни тўлиқ беришса майли эди. Онда-сонда келадиган рўзғорбоп молни ҳам олган олади, олмаган йўқ...

Онахоннинг ачиниб гапирганича бор. Магазинда аҳолига меъёрдаги молларни сотишда умуман тартиб-интизом йўқ. Бу ердаги ачинарли аҳволдан ҳамроҳимиз — матлубот жамияти бошқаруви раиси ўринбосари Х. Зоҳидов қатиқ ҳижолат тортди. У харидорларнинг таъна-дашномларини эшитишига тўғри келди. Нима ҳам дерди?

Бундай пайтда айбни бўйинга олиб, рост сўзлаган маъқул:

— Мудир ва сотувчини ўзгартирмоқчимиз, — деди у изза бўлиб. — Очиғи ишлашолмаяпти. Магазинни бошқа кишиларга топширамиз.

Ҳеч вақоси йўқ, қуп-қуруқ иморатни кимга ҳам топшириш мумкин? Ким билади дейсиз. Эҳтимол, шу билан аҳвол яхшиланар. Чунки сотувчига ҳам кўп нарса боғлиқ. Хўш, матлубот жамияти бошқарувининг бу борадаги бирор тадбири борми?

«Яхшигина тадбиримиз бор», — дея ишонтиришга уринди бошқарув раҳбари. Инкор этмаймиз: Х. Зоҳидов Китоб матлубот жамияти бошқаруви Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг 1991 йил 6 мартдаги 59-қарори асосида анча-мунча ишлар қилинганлигини писанда қилди. Шу билан бирга жиддий хатоларга йўл қўйган моддий жавобгар шахсларга тегишли жазо берилганлигини ҳам айтиб ўтди. Бу ҳақда қўлимизга маълумотнома ҳам берди. Ўтган йили 7, 29, 35, 36, 42, 48-магазинлар сотувчи ва мудирлари Дилмурод Бобоев, Карим Муҳаммадиев, Ўктам Умматов, Маҳматмурод Алимардонов, Шоназар Жонқобилов, Рашид Омоновлар вазифаларидан озод қилинганлар. 2, 3, 4, 5, 7, 16, 22, 33, 37, 38, 39-магазинлар сотувчи ва мудирларидан Фарҳод Турдиев, Рустам Мўминов, Салима Туропова, Салим Эргашев, Хурсанд Тошпўлатова, Нигора Жўраева, Ғайбулло Шодиев, Исмат Муҳаммадиев, Исмат Бердиёров, Сайфулло Бердиёров, Абдирашид Дилмуродов, Рустам Нортўраевларга қатиқ ҳайфсан берилди. Аммо, шундан кейин ҳам район магазинларида ижобий силжишлар рўй берганича йўқ. Таъминотда узилишларга йўл қўйилмоқда. Қишлоқларда аҳоли савдо ходимлари ишидан жуда норози. Сунъий тақчиллик туғдиришлик, нарх устига нарх қўйиш, юлғичлик ҳамон давом этяпти.

Одамлар эҳтиёжи билан қизиқмаслик, фақат ўзининг чўнтагини ўйлаётган баъзи савдо раҳбарларидан норози бўлган меҳнаткашлар юқори ташкилотларга шикоят ёзишга мажбур бўлмоқдалар. Китоб матлубот жамияти уюшмаси раҳбарлари (раиси А. Эргашев) шанига бежиз эътироз билдирилмаяпти. Бу ерда мол тақсимотида адолат тарозиси бузилаётганлиги ҳам сир эмас. Чунки 23-магазиннинг «камбағал» аҳволига маймунлар йиғлайди. Нега аҳвол шундай?!

Қашқадарё вилояти матлубот жамияти уюшмасидан берилган маълумотномага қараганда, Китоб райони бўйича 1992 йилда айрим молларни ҳисобга олмаганда меъёрий озиқ-овқат маҳсулотлари фондларининг олиниши унчалик камайтирилмаган. Ўн бир ойлик маълумотда қайд этилишича, ун, гуруч, макарон маҳсулотлари, ўсимлик ёғи 98-100 фоиз етказиб берилган. Бироқ баъзи товарлар фондлари тўлиқ олинмаган. Бунинг албатта сабаблари бор. Шакар 56 фоиз, чой 60 фоиз, хўжалик совуни 81 фоизга таъминланган, холос.

Харидорлар ҳақига ҳиёнат қилиш, товарларни яшириб қўйиш, шунингдек, меъёрдаги товарларни бошқа шахсларга сотиш ҳоллари Китоб сингари Ғузор, Қамаши, Шаҳрисабз матлубот жамиятларида кўпроқ учрамоқда. Бу савдо ташкилотларида саккиз юз грамм ўрнига тўрт юз грамм шакар, юз грамм ўрнига эллик грамм чой тарқатилмоқда.

— Аслида тақчиллик сабаблари таъминотчиларга бориб тақалади, — дейди вилоят матлубот жамияти уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари Жалил Бойматов. — Биргина ўтган йилнинг ўн бир ойида фонддагидан кўра 2 минг 18 тонна ун, 499 тонна гуруч, 971 тонна макарон, 7145 тонна шакар, 714 тонна чой, 1472 тонна ўсимлик ёғи, 900 тонна хўжалик совунини кам олдик. Ғузор ва Шаҳрисабз дон маҳсулотлари қабул қилиш корхоналари мавжуд гуручни ҳам савдо муассасаларига ўз вақтида етказиб бермадилар. Фарғона, Самарқанд, Қува нон комбинатлари ва Тошкент булка-қандолат комбинати раҳбарлари хом-ашё ресурслари, картон ва бошқа идишлар етишмаслигини, маҳсулот жўнатиш учун темир йўл станцияларидан осонликча вагон олиб бўлмаслигини рўкач қилиб, шартномани бажармадилар. Оқибатда фонддаги 5368 тонна ўрнига 4397 тонна макарон олинди.

Самарқанд чой қадоқлаш фабрикаси масъул ходимлари хом ашё етишмайди, елим ҳалта йўқ, деган баҳоналарни рўкач қилишяпти. Ўтган йили ўн бир ойда мазкур корхонадан 1761 тонна ўрнига 1047 тонна чой олинганлиги бунга яққол мисол. Андижон ёғ-мой комбинатидан ўтган йилнинг учинчи чорагида 700 тонна ўрнига 79 тонна, яъни 11 фоиз миқдорида совун етказиб берилди, холос. «Ўзбекбирлашув» раҳбариятига бу борада бир неча бор мурожаат қилиб, бошқа корхоналарга бириктириб қўйишни сўраган эдик. Талабимиз яқиндагина ижобий ҳал этилди.

Фондимиз Урганч ёғ-мой заводи ҳисобига ўтказилгач совун таъминоти бироз яхшиланди. Лекин, баъзи корхоналар янги йилда ҳам таъминотда ўзгариш ясамаяптилар. Хусусан, январь ойида Самарқанд чой қадоқлаш фабрикаси, Тошкент булка-қандолат комбинати, Қува ва Самарқанд нон комбинатлари етказиб беришлари лозим бўлган маҳсулотлар билан аранг 46—52 фоизга таъминлаганликларини қандай баҳолаш мумкин? Шунинг оқибатида савдо ходимлари ҳам талай қийинчиликларни бошдан кечиришмоқда. Яккабоғ, Чироқчи, Қамаши, Деҳқонобод, Усмон Юсупов, Муборак каби бошқа районларда ҳам аҳвол яхши эмас. Қишлоқ магазинлари бўм-бўш, пештахталари қуп-қуруқ. Ҳатто меъёридаги ёғ, гуруч, совун, шакар сингари маҳсулотлар дўконларга ўз вақтида келтирилмайди.

Баъзан муштарийлардан «Вилоятимизда иккита ёғ-экстракция заводи бўлса-ю, нега ёғга ёлчимаймиз, унинг маҳсулоти қаерга кетяпти», деган саволларни эшитишга тўғри келади. Чиндан ҳам мазкур корхоналар раҳбарлари маҳаллий матбуот орқали чиқишиб, фалон тонна маҳсулот ишлаб чиқаряпмиз дея кўкракка уриб мақтанишни билишади-ю, лекин таъминот билан жиддий қизиқишмайди. Биз Қарши ёғ-экстракция заводи директори Насиба Қўчқорова билан телефон орқали боғланиб, маҳсулот ишлаб чиқариш суръати билан қизиқдик.

— Вой, зиёдаси билан ёғ ишлаб чиқаряпмиз. Завод бир дақиқа ҳам тўхтамаяпти. Энди магазинларда бўлмаслигини савдо мутасаддилари билишади, — деди директор.

Балки, у ҳақдир. Бу бизга қоронғу. Гап шундаки, ёғ сотишда ҳам айрим жойларда чайқовчилик пайдо бўляпти. Ёғ қандай қилиб чайқовчи қўлига тушяпти, ахир унинг шахсий корхонаси йўқ-ку? Вақти келиб, бунинг ҳам чуви чиқар!

Яқинда вилоят фаоллари йиғилишида корхона директори Н. Қўчқорова шаънига ҳаққоний эътирозлар билдирилди. Қарши ёғ-экстракция заводи раҳбарияти фондда белгиланган мажбуриятни бажармасдан туриб, айрим корхона ва ташкилотларга, ҳатто республикадан ташқарига ўсимлик ёғи жўнатган. Жумладан, ўтган йили Қарши озиқ-овқат савдоси акционерлик жамиятига меъёрдагидан 58 тонна, Охунбобоев ишчилар кооперациясига 29 тонна, Деҳқонобод матлубот жамиятига 41 тонна, Қарши матлубот жамиятига 32 тонна, Косон матлубот жамиятига 38 тонна, Пўлати матлубот жамиятига 59 тонна, Муборак матлубот жамиятига 32 тонна, Касби матлубот жамиятига 14 тонна, Кўкдала матлубот жамиятига 76 тонна ёғ кам берилган.

Хуллас, савдо муассасалари ва таъминотчилар ўртасида бўлаётган сансалорлик, «Бу сенинг ишинг, бу менинг ишим» қабилида иш тутиш, бунинг устига айрим улгуржи базалар, омборхоналарда илдиз отаётган таъмагирликлар, тўраларча муносабат шаҳар ва қишлоқларда магазинларни халқ истеъмоли буюмлари билан тўлдиришга ҳаддан ташқари тўсқинлик қилмоқда. Яна бир гапни айтмоқ жоиз: таъминотчилар орасида мушук текинга офтобга чиқмайди, деган кайфият ҳам йўқ эмас. Хўш, савдогарларнинг мушуги қачонгача текинга офтобга чиқмайди?

**Мусо КАРОМОВ,**
**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

**Сарғайиб кетган бир парча қоғоз. Ундаги араб имлосида битилган сатрлар ёзилганига деярли саксон йил бўлган. Аммо ундан уфуриб турган эҳтирос қурашчан Фитратнинг нафасини бизгача олиб келгандек туюлади. Бу мактуб ярим аср турли архивларда чанг босиб ётиб, энди бизнинг қўлимизга етиб келди.**

# ФИТРАТНИНГ ЯНГИ ТОПИЛГАН МАКТУБИ

Мактубни биргаликда ўқиб чиқишдан илгари ўша даврга назар ташлайлик. Бу хатдаги аламли сатрлар бонсини бир қадар ойдинлаштиради. Ўша йилларда кўпгина илғор фикрдаги бухоролик ларнинг фарзандлари Истамбулда таълим олишарди. Шубҳа йўқки, уларнинг онгида Мустафо Камол Отатуркнинг илғор ғоялари тобора чуқур илдиз отмоқда эди. Худди ўша йилларда Марказий Осиё бўйлаб Фитратнинг «Ватаним» шеъри қудратли қўнғироқ овозидек мағрур янгради. У ватандошларини истибдодга қарши бош кўтаришга даъват қилмоқда эди.

Биринчи жаҳон уруши бошланганидан кейин барча ёш бухороликлар Истамбулдан чақириб олиндилар. Фитрат ҳам Ватанига қайтди. Ўша йилларда ўлкада турли йўналишдаги сиёсий кучлар мавжудлиги сир эмас. Бухоро жадидлари маърифий-маданий ҳаракат орқали сиёсий ислоҳотларга келишни таклиф қилишса, Когонда ўрнашиб олган большевиклар билан алоқада бўлган бир гуруҳ ёшлар инқилобий ҳаракатни тарғиб қилишмоқда эди.

Афтидан уларнинг бири Фитрат билан учрашган ва уларнинг ўртасида кескин сиёсий мунозара юз берган бўлса керак. Шундай бўлмаса, у дўсти Мусо Сайиджоновга шундай кескин мактуб йўлламаган бўлур эди. Хатнинг матни қуйидагича:

«Биродар, — деб ёзади муаллиф, — мен сизларга доимо холис ниятда бўлиб келганман. Шунингдек, сизларнинг порлоқ келажакларингиз йўлида курашиш менинг вазифамдир. Сизлар ҳам каминани душман ҳужумидан, душман кирдикорларидан фидокорона ҳимоя қилиб тургансизлар. Аммо бугун сизлардан биттаси менга нисбатан қадрсизлик қилди. Ҳатто мени ҳақоратлади ҳам. Майдон очиқ. Ўртоқчилик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш вақти етди. Умид шулки, бир сафда бўлишимизни истасангиз, шу дақиқадан ўша кўрнамак билан алоқани узасиз ва натижасини менга дарҳол етказасиз. Зеро билсинки, Фитратнинг қадрига етгувчилар ҳам мавжуддир. Бунинг ҳаммасини хатда ёзмасдан, оғзаки айтишим мумкин эди. Лекин мабодо рад этиб, кўнглимни нохуш этманг, деб мактуб юборib, ижросини кутаман. Фитрат. 1334 ҳижрий қамарий. Рамазон ойи».

Ушбу хат таниқли ўзбек олими, профессор Мусо Сайиджоновнинг шахсий архивидан у қатағон қилингандан кейин олинган эди. Мана, энди, орадан эллик йил ўтгач тадқиқотчилар қўлига тегди. Мусо Сайиджонов ёш бухороликлар ҳаракатининг фаол иштирокчиларидан бири эди. Кейинчалик у Фитрат қатори Бухоро халқ жумҳуриятининг нозирларидан бири бўлди.

Фитрат мактубда кимни «кўрнамак» деб атаганлиги бизга номаълум. Аммо у сиёсий ихтилофнят вакили эканлиги шубҳасиздир. Хатнинг руҳидан, тилидан, жумлалар тузиш услубидан Фитратнинг кучи, ўзига ишончи чққол сезилиб турибди. Маълумки, Фитрат ҳар қандай зиёли сингари ўз шахсига нисбатан ножўя ҳаракатларни оғир қабул қилган. Ўзбек мақолида айтилганидек, одам гулдан нозик... Орадан шунча вақт ўтди, кўрнамаклар номи хотирдан чиққан. Лекин Фитрат номи эса абадий барҳаётдир. Унинг топилган мактуби янги тадқиқотлар учун асос бўла олади.

**Б. ЭРГАШЕВ,**
**Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институтининг доцепти, фалсафа фанлари номзоди.**

**Л. ХУЖАЕВ,**
**Бухоро давлат университети ўқитувчиси.**


Табани GROUP OF COMPANIES

Покистоннинг "Табани Корпорейшн" фирмаси ўзбек дўстларимизга Исломободда Ўрта Осиё масалаларини ўрганиш бўйича тезкор Қўмита иш бошлаганлигини маълум қилади.
(PRIME MINISTER'S TASK FORCE FOR CENTRAL ASIA)

Биз бу воқеани хурсандлик билан кутиб олдик, чунки:
— янги ташкилотни тузиш ПОКИСТОН БОШ ВАЗИРИ НАВОЗ ШАРИФнинг ғоясидир;
— янги Қўмита Ўрта Осиё ҳудудидаги мамлакатлар билан иқтисод ва маданият соҳаларида ҳамкорлик қилиш йўналишларини белгилайди;
— у Покистон ҳукуматининг Ўрта Осиё ҳудудидаги иқтисодий стратегияга тегишли бўлган қарорларини ҳаётга тадбиқ этади: юзага келган вазиятга қараб зудлик билан иш тутиш дастурини ишлаб чиқади, қўшма корхоналарни очиш ва инвестицияларни жойлаштиришда ёрдам беради;
ВА НИҲОЯТ:
биз учун энг қувончлиси шуки, Табани груп оф индастриз — нинг бошқарувчи директори Ёқуб Табани Қўмита аъзолари дан бири бўлди.

Ўрта Осиё масалаларини ўрганиш бўйича тезкор Қўмита фаолияти Покистон ва Ўзбекистон тижоратчиларига тадбиркорлик ҳамда дўстлик алоқаларини ривожлантиришда кўмаклашади.

Манзилимиз: Тошкент, Катта Миробод кўчаси, 158.
Телефонлар: 54-09-49, 32-35-53
Факс 540830
Телекс 116416

Муҳаммад Аббос Хон
Табани Корпорейшн
Тошкент бўлимининг
бошқарувчиси


# КУЛГИ КЕЧАСИ

**Жамиятимиздаги иллатларни ҳажв тиғига олиб, ёмонлик устидан кулиб, ўқувчиларни кулдириб келаётган севимли «Муштум» журнали етмиш ёшга тўлди.**

**Абдулла Қодирий, Ғози Юнусдек атоқли ҳажвчилар анъаналарини изчил давом эттириб, давр билан ҳамнафас одим ташлаётган журнал жамоаси вакилларини мухлислари даврасида тез-тез учратиш мумкин. Куни кеча Низомий номидаги ўқитувчилар тайёрлаш институти талабалари билан юбилейолди учрашуви бўлиб ўтди. Унда Санд Аҳмад, Мирмухсин, Эркин Воҳидов, Ўткир Ҳошимов, Неъмат Аминов, Турсунбой Адашбоев, Шароф Бошбеков каби ёзувчи ва шоирлар сўзга чиқиб, журналнинг тарихи, унинг бугунги кундаги фаолияти хусусида фикр-мулоҳазаларини айтишди. Кулги усталари — Ҳусан Шариров, Хайрулла Саъднев, «Қизиқчи—91» танловининг совриндори Худойберди Зиёдов ичакузди латифалари, санъаткорлар эса дилрабо куй ва қўшиқлари билан даврага файз киритди.**

**Салима ҚИЛИЧЕВА,**
**ЎзА мухбири.**

# Бир хўжаликдан 10та боғча

Мингбулоқ... Қишлоқнинг номи шунақа. Қайнар булоқлари кўплигидан шундай деб аталган. У Марказий Фарғона чўли — Оқолтин (собиқ Комсомолобод) районидаги энг навқирон, энг обод қишлоқлардан. Мирзаахмедов номли давлат хўжалиги шу қишлоқда жойлашган.

Иқтисодий жиҳатдан бақувват бу хўжаликда 9 та мактабгача болалар тарбия муассасаси мавжуд эди. Яқинда яна битта болалар боғчаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Уни Андижон сув қурилиши трестига қарашли механизациялашган кўчма колонна меҳнат жамоаси барпо этди. Бу билан хўжаликдаги болалар маскани 10 та бўлди. Яхши жиҳозланган янги боғча 90 нафар кичкинтойни ўз бағрига олди.

**«Ўзбекистон овози» мухбири.**

# Ҳафталик кўрсатувлар

## Душанба, 5. IV

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Ишонч».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Рақслар гулдастаси».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Баҳор манзаралари». Телефильм.
20.20 «Шеърият дафтаридан». Ҳамид Ғулом.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Оқшом эртаклари».
21.10 «Давлатнинг қудрати — қонун устиворлигида».
21.40 ЎзТВ хазинасидан. «Назм ва наво». Атоий лирикаси.
22.20 «Четга оғиш ноль». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 Болалар учун. «Совға».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.15 «Тадбиркорлар».
20.45 «Аёл борки дунёда...».
21.25 «Лаҳза». Хабарлар.
21.40 «Мудҳиш хато». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 17.20, 20.20— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 «Тингланг, томоша қилинг...».
8.45 «Митти ёнут». Мультфильм.
8.55 «Бир умр қалбимга қулоқ соламан...». А. Михайлов.
9.45 «Гол».
10.15 «Янги авлод танлайди».
11.00 Янгиликлар.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «КОАПП». Мультфильм. 11—12-серия.
15.35 «Бизнинг мусиқий клуб».
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Технодром».
17.35 «НЭП».
18.10 «Оппоқ либослар». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси («Беларусьфильм»). 1-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Гол».
20.55 «Спорт уик-энди». «Янги студия» таништиради:
21.10 «Матбуот-клуб».
22.50 «Халқ овози».
23.35 «Джем-сейшн». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.10 «Мекленбурглик ўз кишимиз».
8.55 «Бола тилидан».
9.25 «К-2» таништиради. «Халқ фраки».
10.20 «Кузирхоним».
10.50 «Васильевская 13 даги озодлик».
11.10 Мульти-пульти.
11.25 Кундузги сеанс. «Тамара Александровнанинг эри ва қизи». Бадиий фильм.
13.05 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.30 «Катта дарё қирғоғида». Бадиий фильм. Свердловск киностудиясининг 50 йиллигига.
14.40 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
14.55 Янгиликлар.
15.10 «Американинг ёввойи табиати». Ҳужжатли фильм премьераси. 5-фильм (АҚШ).
15.40 Трансросэфир «Орол».
16.25 Ватандошлар. «Бошқа руслар».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Адолатнинг емирилиши». «Криминал ҳодисалар» туркумидан (АҚШ).

*

20.20—21.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.30 «Ҳақиқат онлари».
22.25 «Динозавр бўлмайлик».
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 «Биз фақат танишмиз».

## Сешанба, 6. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Сумалак», «Улоқ». Телефильмлар.
7.50 Дунё хабарлари.
8.00 «Катта кўчада оркестр билан». Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 «Ёшлар хиром айлаганда». Фильм-концерт.
10.30 Уқув кўрсатуви. Информатика. График ахборотлар билан ишлаш.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 Бошланғич таълим. «Алифбо байрами».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қўшиқларда қолган муҳаббат». Бахтиёр Йўлдошев.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Уни халқ танлади...». Ўзбекистон халқ депутати И. Файзуллаев.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Оқшом эртаклари».
21.10 Эстрада концерти.
22.10 «Қувноқ эскадрон». Бадиий фильм.
23.15 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Бинокор» (Қибрай) — «Нурафшон» (Бухоро). Ёзиб олинган.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Мусиқий меҳмонхона».
20.00 «Алоқалар ва шартномалар».
20.30 «Бу оқшомда».
21.40 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Қувноқ нотачалар».
8.35 Мультфильм.
8.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 «Садовое кольцодаги саройда».
10.00 «Истеъдодлар ва мухлислар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар. Кундузги киноэкспресс
11.20 «Приморье хиёбони». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.30 «Изтироб». Телевизион бадиий фильм.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
14.40 «Ён дафтар».
14.45 Саха Республикаси Давлат рақс театрининг концерти (Ёқутистон).
15.20 «Мен шундай ўйлайман...». Телеочерк.
15.30 «КОАПП». Мультфильм. 13—14-сериялар.
16.00 «Игорь Тальков: Россия — қалбим изтироби».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Лучегорскнинг икки сири» кўрсатувини таништиради.
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Оппоқ либослар». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.45 «Матбуот-экспресс».
21.55 Союзлар уйининг Колонна залида Катта симфоник оркестрнинг чиқиши. Дирижёр — В. Федосеев.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Овозли йўлка».
00.10 «L—клуб».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мульти-пульти.
8.15 «Ҳақиқат онлари».
9.10 «Параллеллар».
9.25 Анастасия куйлайди.
10.15 Мульти-пульти.
10.25 «Тверскаядан қовоқхона».
11.10 Кундузги сеанс. «Ҳазил». Бадиий фильм.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Кечки салон» саҳифаларида.
14.40 Телебиржа.
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Рост» студияси. «Мусиқий синф». 1-қисм.
15.55 Трансросэфир. «Космополис».
16.40 «Жаноблар-ўртоқлар».

*

17.00—21.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.30 «Шов-шувсиз ғолиблар».
22.00 «Бор-йўғи 17 соат ва... Мексика».
22.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 Санкт-Петербург балети. «Фаррух Рўзиматов». Артистнинг ижодий портрети.
23.25 Джаз куйларидан концерт.

## Чоршанба, 7. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Аския». Телефильм.
8.10 Дунё хабарлари.
8.20 «Ғаройиб ҳодиса». Бадиий фильм.
9.25 Турк тили.
9.55 «Саховат».
10.30 Уқув кўрсатуви. Ботаника. Замбуруғлар.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 Уқув кўрсатуви. Тарих. XIX асрнинг охирлари ва XX аср бошларида Туркистон халқларининг мустамлака тартибларига қарши олиб борган курашлари.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Миллий кураш бўйича халқаро турнир. 1-кўрсатув.
18.40 «Буюк Ипак йўли». Телефильм.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Санъат оламы».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Халқ ижодиёти». Каттаашула.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Оқшом эртаклари».
21.10 «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Икромжон Бўронов куйлайди». Видеофильм.
22.10 «Нафақа ва ижтимоий муҳофаза». Бевосита мулоқот.
23.10 «Инсон қалби ҳақида қисса». Бадиий фильм. 1-серия.
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Билим сарчашмалари».
19.10 «Спринт».
19.30 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
20.30 «Мен қайтганимда...».
21.15 «Қизиқарли учрашувлар».
22.30 «Водиллик келин». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Йўлдаги эртак». Мультфильм.
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Лўлилар бахти». Телефильм премьераси («Иркутсктелефильм»).
10.00 «Бизнинг мусиқий клуб».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар. Кундузги киноэкспресс
11.20 «Соҳил». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.30 Мультфильмлар: «Ҳамма гап шляпада», «Сирли сайёра».

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «КОАПП». Мультфильм. 15—17-сериялар.
15.45 «Джем».
16.15 «Клуб 700».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Здоровеньки булы» кўрсатувини таништиради.
17.50 «Мулкдор алифбоси».
18.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.50 «Актёрлар, актёрлар, актёрлар...». Премьерадан сўнг: мулоҳазалар, учрашувлар, тақдирлар.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Оппоқ либослар». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
21.50 «ТВ-версия».
22.30 «Матбуот-экспресс».
22.40 «Атар муюлиши». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Футбол. Чемпионлар лигаси. «Гётеборг» (Швеция)— — «Милан» (Италия). Швециядан олиб кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.10 «Шов-шувсиз ғолиблар».
8.40 Мульти-пульти.
8.50 «Тилла новда».
9.20 Санкт-Петербург балети. «Фаррух Рўзиматов», Артистнинг ижодий портрети.
10.00 «Сафсаталар».
10.30 «Ретро-шлягер».
11.00 Джаз куйларидан концерт.
11.30 Ишдан бўш пайтингизда. «Балиқ белгиси остида».
11.45 Кундузги сеанс. «Жаноҳ безатувчи». Бадиий фильм.
13.25 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.50 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
14.40 «Бизнес: янги номлар».
14.55 Янгиликлар.
15.10 «Рост» студияси. «Мусиқий синф». 2-қисм.
15.40 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.25 Христианлар учун кўрсатув.

*

17.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 «Кулги қироллари».
21.55 «Жонланган суратлар».
22.40 Криминал хабарлар экрани.
22.50 Баскетбол шарҳи.

## Пайшанба, 8. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Тилларанг ришталар жозибаси». Телефильм.
7.40 «Баъзида эслаб қўй». Бадиий фильм.
9.10 Дунё хабарлари.
9.20 Араб тили.
9.50 Болалар учун. «Илҳом чашмалари».
10.30 Уқув кўрсатуви. Зоология. Туёқли ҳайвонлар.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Миллий кураш бўйича халқаро турнир. 2-кўрсатув.
18.45 «Қалб садолари». «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Назорат ойнаси».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 Чолғу куйларидан концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Оқшом эртаклари».
21.10 «Бозор иқтисодиёти босқичлари».
21.40 «Нафосат» телеойномаси.
22.40 «Инсон қалби ҳақида қисса». Бадиий фильм. 2-серия.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Шарқ лирикаси».
19.20 «Бумеранг». Экологик кундалик.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда».
21.30 «Пульс». Хабарлар.
21.45 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильмлар: «Икки айиқча», «Қўлга тушган мушук».
8.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 «Украинча гап-гаштаклар».
10.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 Футбол. Чемпионлар лигаси.
13.00 «Ибодатхонага қайтиш».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Читтакнинг календари. Қиш. Баҳор». Мультфильм.
15.35 Ф. Шопен асарларидан концерт.
16.00 «Катин иши». Телефильм премьераси (Германия).
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.15 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Катта сайр».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Футбол. Чемпионлар лигаси.
21.10 1993 йил қўшиқлари.
22.15 «Парадиз-коктейль».
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Эски шаҳарнинг янги даври».
8.40 «Сиз яратган боғ».
9.10 «Галина-Лина» хит-дуэти.
9.40 «Уз-ўзига режиссёр».
10.10 Театр сафари. «И. Ромлебедев хотирасига».
11.10 Мульти-пульти.
11.30 «Параллеллар».
11.50 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 150 ва 151-серилар.
13.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 М. Равель. «Сеҳрли воҳеа».
14.50 «Болалар роль ўйнайдиган театр».
15.35 Янгиликлар.
15.50 Трансросэфир. «Ҳусусийлаштириш панорамаси».
16.35 «М-трест».
16.50 Спорт кўрсатуви.

*

17.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. Ярим финал. «Спартак» (Москва) — «Антверпен» (Бельгия).
23.20 «Сиёсат майдонида».
00.15 «Теннис академиклари».

## Жума, 9. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қадрдонлар кўчаси». Фильм-концерт.
7.50 Дунё хабарлари.
8.00 «Қароқчи чоллар». Бадиий фильм.
9.25 «Эл хизматида». Ургут маиший хизмат уйи.
9.55 «Бутун умр давомида». Телефильм.
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Нақшлар бўстони». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.25 «Кичкинтой» студияси. «Табиат алифбоси».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ижод саҳифалари». Олим Қўчқорбеков.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Оқшом эртаклари».
21.10 Мақом куйларидан концерт.
21.40 «Инсон ва замин».
22.40 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Сўғдиёна» (Жиззах) — «Нурафшон» (Бухоро). Ёзиб олинган.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.30 Хабарлар (рус тилида).
18.40 «Қимматбаҳо бандероль» Мультфильм.
18.50 «Кенеш» (рус тилида).
19.30 Хабарлар.
19.40 «Оз укугунду билесинби!».
19.50 «Хоразм». Манзарали телефильм.
20.00 «ТСК». «Указлар эмнеге аккарилбайт!».
20.30 «Экономикалик баяндама».
20.40 «Жаздин бир куну жил агиги берет».
21.00 «Матонат». Кўрсатувда Қирғизистон Республикаси Ички ишлар вазири А. Суталинов иштироқ этади.
21.30 Хабарлар (қирғиз ва рус тилларида).
21.50 «Назар» (билдирувлар, эълонлар).
21.55 «Энг ёқимли ва жозибадор». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 18.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Джем».
8.50 Болалар учун фильм. «Зангори патруль».
9.55 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 Театр шинавандалари, Сизлар учун! Ю. О' Нил. «Узун кундан кейинги тун». Россия Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 Болалар учун фильм. «Зангори патруль».
16.15 Липецк фольклор ансамблининг чиқиши.
16.30 «Иш».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Маккага йўл» кўрсатувини таништиради. МДҲлик зиёратчи репортажи.
17.50 «Инсон ва қонун».
18.15 «Вагон-03».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Оппоқ либослар». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
22.00 Катталар учун мультфильм.
22.10 «Матбуот-экспресс». «ВИД» таништиради:
22.25 «Сиёсий бюро».
23.35 «Музобоз».
00.15 «Обоз» майдончаси». «Рондо» гуруҳи. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Сиёсат майдонида».
8.55 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги.
10.45 Мульти-пульти.
10.55 «Ишдан бўш пайтингизда».
11.10 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 152-серия.
12.00 «Жонланган суратлар».
12.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.10 «Ижица».
13.40 «Ҳайвонот оламида».
14.40 Телебиржа.
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Рост» студияси. «15 ёшли капитан».
15.55 Жума кунлари Диснейнинг «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 5-серия.
16.45 Парламент хабарномаси

*

17.00—19.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 «К-2» таништиради. «Оскар-93». Голливуддан кўрсатув.
20.45 «Келинг, аниқлаб олайлик».

*

21.00—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

## Шанба, 10. IV

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 Дунё хабарлари.
8.10 «Огарёва, 6». Бадиий фильм.
9.35 «Алифбо сабоқлари».
10.05 «Истиқлол фидойилари». Навоий вилояти Олтинсой давлат хўжалиги бош чўпони Ж. Хўжамуродов ҳақида телеочерк.
10.20 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
10.50 «Чорраҳа».
11.20 «Грифон» мукофотининг совриндорлари. «Ўзбектелефильм» студияси.
12.20 «Саноат одимлари».
12.50 Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги намунали оркестрининг концерти.
13.30 «Бу турфа олам».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Усмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.05 «Ватан меҳри». Адабий кўрсатув.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Оқшом эртаклари».
21.15 «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муножот Йўлчиева куйлайди». Видеофильм премьераси.
22.15 «Қўшқопқон». Бадиий фильм. 1-серия.
23.20 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» (Тошкент) — «Пахтакор». Ёзиб олинган.
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ
● «ОРБИТА IV»

5.45, 7.30, 14.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 «Матбуот-экспресс».
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Спорт-имконият».
8.10 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
8.35 Шанба кунги дастхат.
9.05 «Экстро—НУЖ».
9.35 Экологик шарҳ.
9.50 «Алвидо, фалсафа!». Телефильм.
10.25 «Ведо».
11.05 Тиббиёт ҳамма учун.
11.45 «Мулкдор алифбоси».
11.55 «Қизил космос». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
12.25 «Утмишда». «Максимка». Бадиий фильм (Киев киностудияси, 1952 й.).
14.00 Янгиликлар.
14.25 Союзлар уйининг Колонна залида Владияр концерти.
15.25 «Ишонч куни».
15.35 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильм. 15 ва 16-фильмлар (25 йиллик юбилейига).
16.00 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. Футбол. Ёшлар командалари ўртасида жаҳон чемпионати.
16.55 «Қизил квадрат».
17.35 «Ҳайвонот оламида».
18.15 «Оба-На-Уголшоу».
18.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Зулматдаги отишмалар». Бадиий фильм премьераси. «Майк Хаммер» телесериалидан.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Анна Каренина». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.20 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж».
21.30 «Брейн-ринг».
22.20 «Қорқиз ва етти гном». Э. Рязанов Л. Парфенов билан суҳбатлашади.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Любэ»: янги диск, янги клип».
24.00 «Матбуот-экспресс».
00.10 «Сно-видение» тунги канали.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.45 «Амурлар ҳамиша ғолиб». Мультфильм.
7.55 «Формула-730».
8.25 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
8.55 «Ҳали англанмаган коинот».
9.25 «Бурда моден» тавсия этади...
9.55 «Мансаб алифбоси».
10.10 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Санников ери». Бадиий фильм.

*

11.40—15.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Севги куйчиси». Композитор Манас Левиев.
2. «Интерспорт».
3. Баҳор тароналари.
4. «Цирк! Цирк! Цирк!».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.00 «Андишаларга бормай». Оламоннинг руҳий ҳолати ҳақида фильм.
15.55 «Чегарасиз футбол».
16.50 Спорт кўрсатуви.

*

17.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 «Мутлақо махфий».
22.20 «Шарман-шоу».
23.50 «К-2» таништиради. «Америка юлдузлари».
00.25 Тунги сеанс. «Чукотка бошлиғи». Бадиий фильм.

## Якшанба, 11. IV

● ЎзТВ I

7.00 Ўзбекистон халқ артисти Рўзимбек Муродов куйлайди.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 11-серия.
9.15 «Ўзбекистон спорти».
9.45 Инглиз тили.
10.15 «Деҳқончилик ва экология».
10.35 «Мўъжизалар маскани». Масҳарабоз Акром Юсупов ижоди.
11.35 «Мактаб ва ҳаёт».
12.15 «Ватанпарвар». Олмониянда йигитлик бурчини ўтаётган ўзбекистонлик аскарлар ҳақида.
13.15 «Мулоҳаза». Адабиёт ва маънавият.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ёр истаб». Мусиқий лавҳа.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Узингни эр билсанг».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Лайлаклар». «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.30 Жаҳон спорти янгиликлари.
19.40 «Мусиқа жавони».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Вилоят театрларида». Йўлдош Охунбобоев номидаги Андижон мусиқий театрининг «Тоҳир ва Зуҳра» спектакли премьераси.
22.50 «Қўшқопқон». Бадиий фильм. 2-серия.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

9.05—12.10 «Хуш хабарлар»; «Жилдиздду бала»; «Баластандин мейманканасинда»; «Кимде кунос!». I-кўрсатув; «Бабалардан калган соз»; мультфильм.

* * *

18.05 «Степа — денгизчи». Мультфильм.
18.30 Телетомошабинларнинг талабларига биноан концерт (рус тилида).
19.30 Хабарлар (рус тилида).
19.45 «Дидарлашуу».
20.15 «Қумдаги этюдлар». Телефильм.
20.30 Хабарлар.
20.45 Т. Исмоилов. «Авийр дати». «Телеспектакль.

● «ОРБИТА IV»

5.50, 7.30, 14.15, 23.15 — Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.35 Эрталабки гимнастика.
7.45 «Спортлото» тиражи.
8.00 «Марказ».
8.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнгиси». Кўп серияли мультфильм премьераси (Франция).
9.00 «Ҳозирча ҳаммаси жойида».
9.30 «Тонг юлдузи».
10.20 «Соло».
10.50 «Ҳарбий ревю».
11.25 «Ишқий ёзишмалар» ёки «Соня билан Америка томон саёҳат».
11.50 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.15 «Марафон-15» — старт». «КВТ-I» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради:
13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.00 Янгиликлар.
14.20 Халқ оҳанглари.
14.30 «Саёҳатчилар клуби».
15.20 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.00 «Донишманд». «Ленком» Москва театри фильм-спектаклининг премьераси. А. Н. Островскийнинг «Ҳар тўксда бир айб» пьесаси асосида.
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.45 «Орзулар вокзали». Юрий Башмет.
22.40 «Ғам-андуҳимни орқага ташлаб». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.20 Бутунроссия кинобозори.
24.00 Футбол. «Уэмбли сари йўл».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.20 «Шамол учиб ўтади». Ҳужжатли фильм.
8.05 «Танаффус».
8.15 «Қувноқ Греция». Мультфильм.
8.25 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
8.55 «Рост» студияси. «Куни узайтирилган группа».
9.25 «Фольклор».
9.55 «03» кўрсатуви.
10.25 «Ати-бати..».

*

10.55—15.25
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Жаҳон ва биз».
2. «Умид» (уйғур тилида).
3. «Коинотнинг сирли олами».
4. «Рангинкамон» (тожик тилида).
5. «Замандас» (қозоқ тилида).

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.25 «Оқ қарға».
16.10 Диснейнинг сеҳрли оламы. «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари». «Қора плашч».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Си-Би-Эс кинотеатри. «Джулия ким бўлади?» Бадиий фильм (АҚШ).

*

21.00—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 ТОШКЕНТ, ГСП, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ 32-УЙ.

МУАССИСЛАР:
ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ ВА «ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ

Бош муҳаррир
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»

РЕДАКЦИЯЛАР:
Иқтисодий ҳаёт — 33-47-80, 32-53-14.
Ижтимоий ҳаёт — 33-21-43; 32-53-16.
Вилоят мухбирлари — 33-12-16; 32-57-20.
Хатлар, ахборот ва спорт — 33-12-56, 32-55-16.
«Осиё бозори» — 33-41-89, 32-55-70.
Котибият — 33-72-83; 32-53-06.
Эълон ва билдирувлар — 32-54-14.
Шароф Рашидов фонди — 33-20-36; 32-54-35.
Қабулхона — 32-55-15.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ
Андижонда — 4-48-85; Бухорода — 3-96-12; Гулистонда — 2-26-22; Жиззахда — 3-31-86; Қаршида — 3-25-79; Нукусда — 2-42-62; Самарқандда — 35-22-90; Урганчда 6-72-60; Термизда — 2-23-01.

Навбатчи муҳаррир: Ш. ИСРОИЛОВ.

● Бирорта ҳам хат редакция эътиборидан четда қолмайди
● Эълонлар кечиктирмай чоп этишга кафолат берилади.
● Қўлёзмалар ҳажми чекланмайди.
● Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000120.

Газета офсет усулида А—2 форматда босилади.